

GÖNÜLLÜ
ÖĞRENME
GRUBU
DERNEĞİ

6.

ÇALIŞTAY RAPORU

EĞİTİM KOMİSYONU

**GÖNÜLLÜ
ÖĞRENME
GRUBU
DERNEĞİ**

6. ÇALIŞTAY RAPORU

21 - 22 Ekim 2017

Bayramoğlu Basın İlan Kurumu Tesisleri

Darıca, GEBZE - KOCAELİ

EĞİTİM KOMİSYONU

EKİM 2017

İÇİNDEKİLER

Çalıştay Davet	03
Çalıştay Programı	05
Bir Yönetim Modeli: Mimar Sinan ve Süleymaniye / İbrahim Zeyd Gerçik	06
2016 - 2017 Eğitim Dönemi Ders Faaliyetleri Sunumu (Erkekler)	20
Kısa Bilim Tarihi Ve Güncel Bilimsel Gelişmeler / Dr. Hulusi ERSOY	26
2016 - 2017 Eğitim Dönemi Ders Faaliyetleri Sunumu (Hanımlar)	34
2017 - 2018 Eğitim Dönemi Program Sunumu (Erkekler)	43
2017 - 2018 Eğitim Dönemi Program Sunumu (Hanımlar)	48
Sunum; Vakıflaşma Çalışmaları/ Mikdat Yetim	54
Süleyman Erdemir / Teşekkür ve Kapanış Konuşması	54
Sınıf Analizleri	60
Çalıştay Raporu	64
Çalıştay Sonuç Bildirgesi	66
Basın Bülteni	70
Görevli Listesi	75
Katılımcı Listesi	76
Katılım Belgemiz ve Sertifikamız	77
Toplu fotoğraf	79

GELENEKSEL 6. GÖG ÇALIŞTAYI

GÖNÜLLÜ
ÖĞRENME
GRUBU
DERNEĞİ

Tarih: 21-22 Ekim 2017 Tarihleri
Yer: Bayramoğlu Basın İlan Kurumu

GENEL BİLGİ

GÖG Çalıştaylarının 6.sı, bu yıl **21-22 Ekim 2017** tarihlerinde geçen yıl olduğu gibi **Gebze, Darıca, Bayramoğlu Basın ilan Kurumu Tesislerinde** yapılacaktır.

Katılım durumunuzun 9 Ekim Pazartesi akşamına kadar bildirilmesi rica olunur.

Katılım için çocuk (0-6 yaş) ve yetişkin sayısını bay, bayan olarak belirtiniz.

21-22 EKİM PROGRAM

21 Ekim 2017 Cumartesi

08.00-09.00	Kahvaltı
09.20-09.30	Açılış (Kur'an-ı Kerim Tilaveti)
09.30-10.00	Bir Yönetim Modeli: Mimar Sinan Ve Süleymaniye / İbrahim Zeyd GERÇİK
10.30-10.45	Ara
10.45-11.15	Müzakere / İbrahim Zeyd GERÇİK
11.15-11.30	Ara
11.30-12.15	Sınıf Başkanları 2016-2017 Eğitim Dönemi Ders Faaliyetleri Sunumu (Erkekler)
12.15-14.30	Öğle Arası
14.30-15.30	Kısa Bilim Tarihi Ve Güncel Bilimsel Gelişmeler / Dr. Hulusi ERSOY
15.30-15.45	Ara
15.45-16.15	Müzakere / Dr. Hulusi ERSOY
16.15-16.30	Ara
16.30-17.15	Sınıf Başkanları 2016-2017 Eğitim Dönemi Ders Faaliyetleri Sunumu (Hanımlar)
17.15-17.30	Başanlı Sınıflara Ödül Töreni
18.30-19.30	Akşam Yemeği
20.00-22.00	Sosyal Aktivite (Masa Tenisi Ve Bilardo Turnuvası)
20.00-21.30	Havuz Hanımlar
21.45-23.00	Havuz Erkekler

*** Akşam 20.00 Sonrası Sohbet Gruplarına Çerez İkramı Yapılacaktır.

22 Ekim 2017 Pazar

08.00-09.00	Kahvaltı
09.30-10.45	Sınıf Başkanları 2017-2018 Eğitim Dönemi Program Sunumu
10.45-11.00	Ara
11.00-12.15	2016-2017 Demek Faaliyetleri Sunumu ve Müzakeresi / İrfan ALTUN
12.15-14.30	Öğle Arası
14.30-15.00	Vakıflaşma İstisnaları / Mikdat YETİM & İrfan KABIMAN
15.00-15.15	Katılım Belgesi Verilmesi
15.15-15.45	Ara (Çalıştay Sonuç Bildirimi Hazırlığı)
15.45-16.15	Sonuç Bildirimi Sunumu / Ahmet Nedim ERDEMİR
16.15-16.30	Genel Başkanın Değerlendirmesi Ve Kapanış

1. Çocuklar için iki gün boyunca **İbiş'in sürpriz etkinlikleri** organize edilecektir.
2. Katılımcılara "**Katılım Sertifikası**" takdim edilecektir.
3. Geçtiğimiz **eğitim dönemini başarıyla tamamlamış sınıflara ödül** takdim edilecektir.
4. Çalıştaya katılan **çocuklara kitap hediye** edilecektir.

KONUŞMACI

İBRAHİM ZEYD GERÇEK

Konu: Bir Yönetim Modeli
Sinan ve Süleymaniye

Konuşmacımız sunumunda Yönetim düşüncesi, mimari, sanat, toplumsal kimlik; hepsini harmanlayarak insanımıza kendi kimliği, duruşu, yönetsel deneyimini aktarmayı hedefliyor.

Özgeçmiş:

1970 Çanakkale doğumlu.

İstanbul'u. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü'nden 1992 yılında mezun oldu. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi, Davranış Bilimleri Bilim Dalı'nda yüksek lisans yaptı. Tokat Gazi Osman Paşa Üniversitesi'nde Sosyoloji Öğretmeni (1993-1995); Kırıkkale Üniversitesi'nde Kamu Yönetimi Öğretmeni (1995-1998) olarak görev aldı. Eğitim, Halkla İlişkiler, Araştırma Planlama alanlarında yönetici olarak çalıştı (1998-2003). Özel bir eğitim ve danışmanlık firmasında "İnsan Kaynakları Uzmanlığı" programını tamamladı.

2003 yılından beri yönetim ve yönetim psikolojisi alanlarında Şirketlere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti vermektedir. Halen İstanbul Şehir Üniversitesi, Yaşam Boyu Öğrenim Merkezi bünyesinde, Yönetim Psikolojisi Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

İstanbul Su Gibi (2003),

Bir Yönetim Modeli Mimar Sinan- İnsan Kaynakları ve Proje Yönetimi (2009);
Bir Yönetim Modeli: Süleymaniye- Yönetim, Psikoloji ve Kurum Kültürü (2009);
Yöneticiler İçin Gerçek Kriz Öyküleri- Kriz Yönetimi ve Kurum Kültürü (2009);
Dikta Değil İkna- İletişim Psikolojisi (2014)

Kadın, Erkek, Eş, Çocuk- İlişki Yönetimi (2014) yazarın yayınlanmış eserleridir.

1. Oturum

Bugün hatırlatmak ve paylaşmak için buradayım. Size bir ayna tutacağım Süleymaniye Külliyesi gerçeğinden kendinizi izlemenizi isteyeceğim. Geçmişten bugünü değerlendirin. Ve geçmişe bakarak bugün olduğumuz noktayı tespit etmenizi isteyeceğim. Yani geçmiş aslında bize bir ayna tutacak.

Süleymaniye Külliyesi 1550-1557 yılları arasında inşa edilmiş. Osmanlı'nın en büyük külliye modelidir. Külliye; bütünleştirmek, birleştirmek anlamına geliyor. İslam inanç sisteminin, tevhid ilkesinin medeniyet, şehircilik ve yönetime yansıtılmış halidir. Farklılıkların, ortak amaç ve değerlerde bütünleştirilmesidir. Dünya ile ahiret arasındaki sürekliliğin sağlanmasıdır. Farklı sosyal kesimlerin, farklı kültürlerin bir araya gelip bilgiyi paylaştıkları zemindir.

Süleymaniye Külliyesi 460 yaşında ve hala temel fonksiyonunu ifa ediyor. Süleymaniye Külliyesi'ni Süha Arın'ın gözünden çözümleyelim. Kimdir Süha Arın? Mimar Sinan üzerine bugüne kadar en geniş kapsamlı belgeseli yapmış olan kişidir. 10 bölümlük bir belgeseli var, belgeselin ismi; Mimar Sinan: Dünya Durdukça.

Günümüzde bizim kurumlarımızın yaşadığı en büyük tıkanmalardan biri liderlik krizini aşamamalarıdır. Liderlik krizi aşılmadığı için kurumlarımız kişiye bağımlı hale gelir. Şu anki yönetim kültürümüzde daha çok kişi merkezlilik vardır. Kişiler değiştiği anda kurumlar, yapılar krize girer. Yani liderliğin bir sonraki sürece nasıl aktarılacağı hem tam net değildir hem de gücü eline geçiren bunu aktarma konusunda hevesli değildir. Osmanlı yönetimlerinin başarılı olmasının temel nedenlerinden biri hanedanlık sistemi olması değil, sistemi kuran Edebalı'nın yerleştirmiş

olduğu değerler sistemidir. Osmanlı'nın kurucusu aslında Osmangazi değil Edebalı'dır. Ve Osmangazi'ye sistemi besleyecek temel değerleri aktaran kişi de odur. Tek bir Osmanlı yönetimi yok, sürekli değişen bir Osmanlı yönetimi var. Osmanlı'nın ilk yüz yılı, değerler sistemiyle hareket eden bir devlet. Fatih döneminde, Kanuni döneminde tekrar değişen bir Osmanlı var. Bunları çözümleyebilmek için geniş araştırma yapmak gerekir. Bu konudaki en iyi eser Halil İnalcık'ın Devlet-i Âliye isimli eseridir. Bizim kurumlarımızda liderlik bir sonrasına devredilmediği için aşağıdan gelen genç kadrolar yeteneklerini kullanmadıklarından yukarıya baskı yaparlar, bir müddet sonra da ya yapı parçalanır ya da ikinci sürece aktarılmadığı ve buna bağlı olarak değerler yaşamadığı için yapı kendi kendine dağılır. Bu bizim siyasi partilerimizde de, şirketlerimizde de, derneklerimizde de aşağı yukarı böyledir. Peki, Osmanlı bunu nasıl aştı? Liderlik krizini aşabilmek için yetkinin paylaştırılması gerekiyor. Yedekleme sistemlerinin kurulması gerekiyor. Bir sonraki yetiştirilecek kişilerin alt yapılarının sorgulanması gerekiyor. Gücün dağıtılması gerekiyor. Biz Osmanlı'yı merkezi bir güç zannediyoruz ama aslında Osmanlı'nın merkezi gücü dağıtan bir yönetim yapısı vardır. Gücü aşağılara doğru dağıtıyor. Örneğin sultanı büyük yetkilere sahip gibi görüyoruz ama sultan aslında aynı yetkiler dışında, yetkisinin yüzde doksanını sadrazam ve aşağısındaki kadrolara göre dağıtmış. Peki, bu meselenin Süleymaniye ile alakası nedir? Süleymaniye'nin bugüne kadar ayakta kalmasının birçok nedeni var ama temel nedenlerden bir tanesi, aynı Osmanlı sisteminde olduğu gibi kubbeyi taşıyan gücün kademeli bir şekilde bütün yapıya dağıtılmış olmasıdır. Güç, bütün yapıya çok dengeli bir şekilde dağıtılıyor. Ayasofya'da bu başaramadığı için tarihinde 4 defa çökme yaşadı. Ama Süleymaniye'nin sistemi, aynı zamanda Osmanlı'nın yönetim sistemini anlatıyor. Ve Mimar Sinan der ki, "Kubbe,

liderliği temsil eder. Süleymaniye'nin kendisi bir liderlik duruşudur. Kubbeyi taşıyan dört temel sütun; liderliğin değeriğini taşıyan çekirdek kadroyu temsil eder. " Ve ana lider olarak da Allah Resul'üne vurgu yapar. Dört minare aynı zamanda dört halifeyi temsil eder. On şerefe, İslamiyet'i dünyaya yayan on seçkin dostu; aşere-i mübeşşereyi temsil eder. Dünyaya açılan on kapı ve bu on sahabînin İslam'ı dünyaya taşımasını ifade eder. Bunlar sembolik anlatımlardır.

Değerlere biraz daha geniş bir vurgu yapacağım. İmparatorluğun dört bir tarafından gelen insanları toparlayabilmek... Osmanlı devleti, İstanbul'u fethettiğinde nüfusunun %75'i Hristiyan idi. Kanuni döneminde nüfusunun %50'si Hristiyan, %50'si Müslüman idi. Süleymaniye Külliyesi, Osmanlı'nın toplumsal bütünlüğünü birebir yansıtır. Osmanlı'nın en büyük başarısı, toplumsal yapıyı bütünleştirebilme becerisiydi. Kültür, etnik yapı ortak bir amaçta bir araya getirilebiliyordu. Bugün başaramadığımız şey budur. Süleymaniye Külliyesi inşa edilirken 10.000 Hristiyan, 10.000 Müslüman beraber çalıştı. Neden böyle yapıldı? Aynı nüfustaki dengenin, toplumsal bütünlüğün yapıya aktarılması istendi. Ve bunu sağlayabilmek için yönetimin başka değerlere sahip olması gerekiyor; adalet, ayırım yapmadan liyakata, güvene ve yetkinliğe bakmak.

Osmanlı, insanları seçerken iki temel şeye bakıyordu:

1. Kişisel güven; bu adam koruyan, gözetken, öğrenen, zararları engelleyen bir kişi mi, çevresinde söz ve davranışlarıyla tutarlı, bütünsel bir kişi mi?
2. Yetkinlik; bu adam yaptığı işi sürekli geliştiriyor mu, işin bilgi, yetenek, tecrübesine sahip mi?

Bunlara baktıktan sonra karşıdaki kişinin etnik yapısı, inanç sistemi Osmanlı'yı ilgilendirmiyordu. Bunu yaptığı için büyüme ve gelişmeyi sağladı. İstanbul fethedildiğinde bir tane Ermeni yoktu. Ama Fatih, Anadolu'nun farklı coğrafyalarındaki Ermenileri İstanbul'a getirdi. Çünkü Ermenilerin kültürel kodlarında müthiş zenginlikler vardı. Örneğin mimari alt yapıları çok iyiydi, kuyumculukta gelişmişlerdi, silah teknolojileri

konusunda çok iyi bilgilere sahiptilerdi. Osmanlı, bir toplum hangi kültürde, hangi alanda zenginleşmişse onu kendisine katıp kendisini güçlendiriyordu, onlardan sürekli öğreniyordu. Aynı şeyi Süleymaniye Külliyesi'nde de görüyoruz. Süleymaniye Külliyesi'ni Ermeniler kazmıştır. Bazı yerlerdeki ustalar Slav kökenlidir. Süleymaniye Külliyesi'nin avlusunda yaz aylarında aynı anda 3000 kişi çalıştı. Farklı diller konuşuluyordu. Hristiyanlarla Müslümanlar çatışmadan birlikte ortak bir amaca kitledi. İşte Osmanlı yönetiminin başardığı ve bizim günümüzde bir türlü başaramadığımız güveni inşa etmek. İnsanları kültürlerinden, inançlarından dolayı dışlamadan, ortak noktalarda buluşabilmek, onları kazanabilmektir. Şu an bizim kültürümüz daha çok dışlayıcı bir kültür. Bu hangi siyasi ilim olursa olsun aynıdır. Osmanlı sistemi, güven, hoşgörü, esneklik, bütüncülük, adalet gibi bazı temel değerleri 150 yıl boyunca yönetimin omurgası haline getirdi. Süleymaniye Külliyesi'nin avlusundaki taç kapı normalde batı mimarisinde dışarıya bakar yani topluma dönüktür fakat Süleymaniye Külliyesi'ndeki içeriye bakar yani camiye dönüktür. Bizim mimari dilimizde cami, insanı simgeler. İnsanın kemal yolculuğudur, insanın bütünleşmesi ve kendisiyle barışık olmasıdır. Taç kapının camiye dönük olmasıyla anlatılmak istenen şey, insanı kazanıp yeteneklerini keşfedip harekete geçirmek olduğudur.

Osmanlı sisteminin önemli şeylerinden biri öngörülü olmasıdır. Sistemi uzun vadeli düşünmesidir, baktığı zaman yüzyıllara dönük bakabilmesidir. Şirketlerimizin çoğunda uzun vadeli planlar yok ama Osmanlı bir şey yaparken bunun uzun vadeli olabilmesinin kriterlerini koyuyor. Mesela taç kapının içine kurşun bloklar dökülmüş, camiler, kubbeler kurşun kaplıdır. Bunun böyle olmasının tek nedeni kubbenin yağmurdan korunması değildir. Eserin güneşten gelen radyoaktif dalgalardan korunması içindir. Hastanelerde röntgen odalarının duvarları kurşunla kaplıdır. Röntgen ışınlarının dışardaki insanlara etki etmemesi için kurşunla kaplanmış. İşte bu Osmanlı'nın öngörüsüdür. Eseri uzun vadeli ayakta tutabilmek için düşünülmüştür.

Osmanlı sistemi tek adam sistemi değil, kahramanlara dayanmıyor. Zaten tek adama ya da kahramanlara dayanan sistemler uzun ömürlü olmuyor. Osmanlı sistemi uzun ömürlü hatta dünya tarihinde hanedanlıkla yönetilip uzun ömürlü olan tek devlettir. Bunun farklı nedenleri vardır. Osmanlı yönetim sistemi kurumsallaşmaya, sistematik düşünmeye, okullaşmaya, yedekleme sistemine ve ekiplere dayanıyor. Süleymaniye Külliyesi daha yapılmadan zihinde bir hayali oluşturuluyor sonra bu hayal ciddi bir planlamaya dönüştürülüyor. Ve Kanuni Sultan Süleyman eserin Ayasofya planında yapılmasını istiyor. Eserin temel taşı Kanuni Sultan Süleyman koymuyor. Eserin temel taşı dönemin en büyük hukukçusu olan Ebu's Suud koyuyor. Eleştirmek için söyleyemiyorum ama günümüzde yapılan açılışlara bakın, açılış yapılan projenin mühendisinin, herhangi bir ekip elemanının açılış yaptığını gördünüz mü? Hiç açılışta temel taşı koyduğunu gördünüz mü? Hiçbir akademisyenin açılışa davet edilip "gel hocam, temelini sen at, bu duayı sen et" denildiğini gördünüz mü? Ama Osmanlı temel taşı bir âlime koyduruyor. İktidar koymuyor, güç koymuyor, ilim koyuyor temel taşı. Açılış yapılırken Kanuni Sultan Süleyman açılışa geliyor ve açılış için en uygun kişi kimdir diye soruyor devlet yöneticilerine, eserin sponsoru, kaynaklarını aktaran kişi benim, ben açacağım demiyor. Zaten Osmanlı'da gördüğümüz bütün eserler, vakıflar dönemin yöneticilerinin kendi maaşlarıyla, servetleriyle yaptırılmış eserlerdir. Osmanlı'daki hiçbir eser devlet parasıyla yapılmamıştır. Devletin gücünü kullanıp insanlar güç elde etmeye ya da hayır yapmaya çalışmadılar. Kanuni açılış kimin yapması uygundur deyince Mimar Sinan'ın hakkıdır diyorlar. Projenin ana yöneticisi odur. Mimar Sinan da diyor ki, eseri açma hakkı benim değildir. Bu eseri yaparken seksen yaşında hatları yapmak için uğraş verirken gözlerini kaybeden Karahisârî ustaya aittir diyor. Ve Mimar Sinan anahtarı Karahisari ustaya veriyor o da eseri "Ya Fettah" deyip açıyor. Zihniyeti iyi anlamak gerekiyor. Kurumları yaşatan zihniyetlerdir. Kişiye mi odaklanıyorsunuz, ekiplere, bütünlüğe, değerlere mi odaklanıyorsunuz?

Süleymaniye Külliyesi'ndeki ayetlerin her birini Ebu's Suud seçiyor. Ebu's

Suud dönemin en büyük hukukçusu, peki ayetler neden seçiliyor? Yöneticilerin ve âlimlerin temel amaçlarıyla sürekli yüzleşmeleri için seçiliyor. Bir kuruma girdiğinizde kurumun ilkeleriyle karşılaşırsınız. Küçük sloganlarla kurumun duruşu, amaçları, temel katkı yapan insanlar ya da o kurumun geleceğine ilişkin yönlendirici bazı ifadelerle karşılaşırsınız. Türk şirketlerinde bu çok azdır. Ama uluslararası, köklü şirketlerde bunu daha fazla görürsünüz. İşte Osmanlı'da da kişilerin temel amaçlarını hatırlatmak için ayetler kritik noktalara yerleştirilmiştir. Ve Ebu's Suud Süleymaniye cümle kapısının girişinin sağ tarafına Ayete'l Kürsi'yi sol tarafına ise Fetih suresinin son iki ayetini yerleştirmiştir. Güçlü kurumlar deklarasyon yayınlarlar, bir bildiri, bir amaç. Biz bunun için varız diyerek bu amacı sürekli diğerlerine aktarırlar. Amaçlarından sapma yapmazlar. Ayete'l Kürsi, en özlü şekilde Allah'ın inananlara kendini ifade etmesidir. Fetih suresinin son iki ayeti de Allah'ın inananları, Tevrat ve İncil'i de esas alarak tanımlamasıdır. Fetih suresinin başında Allah şöyle buyuruyor: "Onlar inkârcılara karşı kararlı ve sağlam dururlar. Birbirlerine karşı ise merhametlidirler." İşte Sinan Süleymaniye Külliyesi'ni bu ayetin somutlaşması olarak yapıyor. Siz Süleymaniye Külliyesi'ne dışardan baktığınızda müthiş bir bütünleşme, sağlamlık, kararlılık, uyum ve dengeyi görürsünüz. Bir liderin dışarıya karşı durması gereken bütün unsurları Süleymaniye'de görürsünüz. İçine girdiğinizde ise müthiş bir dinginlik, huzur, kabullenilme, korunma ve engellerinizin kalktığını hissedersiniz. Bunu sadece biz hissetmiyoruz. Süleymaniye içerisinde on beş dakika oturun, bütün gaminiz, stresiniz gidiyor. Kubbe yerden yaklaşık elli metre yükseklikte ama siz içeri girdiğinizde onu yirmi metre gibi hissediyorsunuz. Kubbe sizi ezmiyor, tutup kaldırıyor, sizi bütünleştiriyor, sizin engellerinizi kaldırıyor. Merhamet zaten engelleri kaldırmaktır, korkulardan arındırmak, önyargılardan arındırmak, ihtiraslardan arındırmak demek. Ve liderliğin en temel vasfı merhameti inşa edebilmektir. Yani kişilerin içindeki korkulardan, yetersizliklerden, önyargılardan kişileri kurtarabilmektir.

Ve Osmanlı yönetim sisteminin beslendiği temel değerlerden bir tanesi

de buydu; merhamet.

Bir bilgi tekelleştiğinde kurumdaki insanlar bilgiyi dengeli bir şekilde herkese dağıtmadığında bilgi bir kilit güç unsura dönüşür. Süleymaniye Külliyesi, ilk üniversiteye, Allah Resulü'nün mescidine atfen üniversite geleneğini iç bünyesinde devam ettiriyor. Süleymaniye Külliyesi'nde en yüksek ücreti alan müderris, her gün düzenli olarak caminin içinde herkese açık olan eğitimleri veren profesördür. Bu gelenek Ayasofya'da da devam ettiriliyor. Ayasofya'ya girdiğinizde yerde farklı ahşap bölmeler görürsünüz. O bölmeler farklı profesörlere verilmiş bölümlerdir. Günün belli saatlerinde herkese açık eğitim çalışmaları olur. Yani kişinin unvanına, konumuna bakılmaz, ilim almak isteyen herkes gelir.

Bilginin dengeli dağılımı çok önemlidir. Normalde kubbe sesin dağılımını bozar. Sinan öyle bir sistem yerleştiriyor ki, burada da Sinan'ın yetiştirilme tarzını görüyoruz. Sinan musiki eğitimi almamış olsaydı bu kadar geniş akustik hesaplaması yapamazdı. Sinan kubbeye 256 tane küp yerleştiriyor. Bu küplerin ağzında ceylan derileri var. Ses aşağıdan dengesiz bir şekilde gelip kubbeye çarpıyor. Kubbede ceylan derileri sesin titreşimini alıyor, tekrar dengelenmiş, titreşimleri ayarlanmış olan ses 360 derece olarak iç mekâna dağılıyor. Bilginin yapıya adil ve dengeli dağılımı sağlanıyor.

Biraz Sinan'dan bahsedelim. Osmanlı yönetim sistemini günümüzden farklı kılan şeyler:

1. Yetenekleri seç
2. Yetenekleri değerlerle biçimlendir, onlara kimlik kazandır.
3. Yeteneği sürekli sına, zorlu projelerle sına. Eğer yetenek projelerle başarı göstermişse onu yükselt, onurlandır. Onu besle, engellerini kaldır.

Böyle olduğu için sıradan bir taş ustası İslam medeniyetinin en büyük düşünce adamlarından, medeniyet inşacılarından birine dönüşüyor. Normalde devşirme sistemi İslami bir sistem değildir. İslami hiçbir

dayanağı da yoktur. Osmanlı'nın kurduğu bir sistem de değildir. Yalnız bu sistem içerisinde Hristiyan çocuklar köylerden alınır çünkü köylü çocuğu saftır, temizdir, bozulmamıştır. 7 yaş civarında alınır çünkü çocuk hastalıklarını atlatmış olması gerekir. Ve ondan sonra zorlu süreçlerden geçirirler. Mesela çocukları kilometrelerce yürütürler, fiziksel yapılarında bir sorun var mı yok mu diye anlamak için. Mimar Sinan 18 yaşında alınıyor, normalde 18 yaşında devşirme alınmaz. Çok istisnai bir durumdur. 18 yaşında Kayseri'nin Ağırnas ilçesinden alınıyor. Etnik yapısı hakkında şu an bilinen bir şey yok fakat Türkçe konuşuyor, o yüzden Karaman Türklerinden olduğu düşünülüyor. Karaman Türkleri de Selçuklu'dan önce bölgeye gelip Bizans ordusuna paralı askerlik yapan Peçenek Türkleri, Kayseri, Niğde, Karaman bölgesine yerleşiyor, Türkçe konuşmaya, Türk geleneklerini uygulamaya devam ediyorlar ama aynı zamanda da Hristiyanlaşıyorlar. Mimar Sinan da bunlardan biridir. 18 yaşında seçiliyor, taş ustası olduğu halde marangozluk eğitimi veriyorlar. Çünkü marangozluk bütünselliği sağlar. Marangoz olan adam parça ile bütün arasındaki ayrımı iyi anlar. En ince ayrıntıları görmeye başlar. Matematik ve geometriyi öğrenir. Başka bir şey daha var; taşla uğraşan sertleşir, ağaçla uğraşan yumuşar. Yani terbiye etmek için bu eğitimi verirler. Sinan aynı zamanda bir askerdir. Orduyla birlikte seferlere katılıyor. Ve Sinan Yavuz'un Tebriz seferinden dönerken İznik'teki çini atölyelerini yapmakla görevlendirilir. Ve burada nakkaşlık eğitimleri verilir Sinan'a. Nakkaşlık sabrı öğretir, odaklanmayı, ince ayrıntılı düşünmeyi öğretir. Renk psikolojisini öğretir. Sonra mühendislik eğitimi veriyorlar. Bu eğitimlerin her biri uygulamalı eğitim, teorik eğitim değil. Bizim gibi üniversitede 4 yıl teoriye boğup sahaya çıkarıldıklarında hiçbir şey yapamayan insan yetiştirmiyorlar. Sürekli uygulamalarla, projelerle öğrenmeye dayanan bir sistem.

Ve Sinan'ın marangozluk bilgisini Lütfi Paşa, Kanuni'nin İran seferinde sınıyor. Osmanlı'da bir adam sınanmadan yukarıya çıkartılmıyor. Onun yakını, bunun yakını, bizden midir, şu cemaatten midir, bu dernekten midir diye bakılmıyor. Önce yetkinlik tartılıyor. 1550'ye kadar sistem

böyle devam ediyor. 1550'den sonra kırılmalar başlıyor. Mimar Sinan'ın marangozluk yeteneğini Lütü Paşa değerlendiriyor. İran ordusunda keşif yapılması hatta esir yakalanması gerektiğini söylüyor ve ondan gemiler yapmasını talep ediyor. Osmanlı'nın bir özelliği daha var liderliği verir, kaynakları verir, ekibi sen oluştur der. Sinan'a kaynakları veriyor, ekibini oluştur diyor ve kısa sürede Sinan'dan üç büyük kadirga istiyor. Bu zorlu projeyi Sinan başarıyor ama sınanma bitmiyor. Sonra ikinci sınamayı piyade birliklerinde yapıyor. Geminin kaptanlığını da sen yapacaksın diyor. Hiç ilgisi olmadığı bir alanda onu sılıyor. Sinan bunu da başarıyor. Askeri birliklerle karşı kıyıya geçiyor, İran ordusunda keşifler yapıyor, birkaç esir de getiriyor ve Sinan hasekiliğe yükseltiliyor. Yani has insanlar, has ekipler. Sinan'ın mühendislik bilgisi Prut Nehri'nde sınanıyor. Burada anlamamız gereken şey şu, sılıyor ama sınamadan önce alt yapıyı veriyor, kaynakları veriyor, bilgi aktarıyor, sürekli uygulamalarla yetiştiriyor. Sınadıktan sonra ise hemen yeteneği yukarıya taşıyor. Kaynaklarını artırıyor, imkânlarını artırıyor. Sürekli daha iyisini yap diyor, geliştirerek devam ettiriyor.

Türkiye şu an yetenekleri öldüren bir yer. İyi olanın önü açılmıyor aksine sürekli tıkanıyor. Osmanlı'nın başarılı olmasının nedeni, daha iyisini yap diyerek geliştirmesi. Osmanlı'daki mimari eserlerin hiçbirinin mimari planları gelmemiştir günümüze kadar. Çünkü eser bittikten sonra planları yakıyorlardı. Bir sonraki gelen taklit etmesin, orijinal üretsin diye.

Mimar Sinan baş mimar yapıldığında 47 yaşındaydı. Süleymaniye'yi yaptığında 62 yaşındaydı, Selimiye'yi yaptığında 82 yaşındaydı, Hacca gidip Kâbe'yi restore ettiğinde 86 yaşındaydı. Ölünceye kadar üretmeye, okumaya, öğrenmeye, araştırmaya devam eden bir kafa yapısı vardı. Bizim insanımızın okuma alışkanlığı yok. Bizde sözel kültür hâkim. Biz dinleyerek öğrenmeye çalışıyoruz. Yalnız kalmaktan korkuyoruz. Kitap okumak yalnız kalmakla ilgili olan bir şeydir. Biz her şeyi birlikte yapmaya çalışıyoruz. Ama ekip olamıyoruz. Kur'an oku emrini veriyor. Tek başına otur, odaklan, oku, anla, çözümle, içselleştir. Kitap okuyan adam şahsiyet

olmaya başlar. Çünkü kitap okumak adamı disipline eder, organize eder, odaklanmasını sağlar, kendi adına düşünmesini sağlar, öz denetim sağlar. Biz öğrenirken bile gruplarla öğrenmeye çalışıyoruz. Konferans salonları dolup taşıyor, arka tarafta yazar kitaplarını satıyor. O yüzlerce insandan bir tanesini kitabını alıp gitmiyor. Alan da kitabı rafa koyup seyreliyor. Mimar Sinan durmadan okuyan bir insandı. Osmanlı gittiği her yerden kültürüne katkı sağlayan bir toplumdur. Orhangazi İznik'i aldığında, aldığına birinci günü İznik'teki Ayasofya'yı üniversiteye çeviriyor. Fethin birinci gününde ilk üniversiteyi kuruyor. Osmanlı'nın ilk 150 yılındaki bütün kadrolar, bütün ulema medrese kökenlidir. Fatih'e kadar bu böyledir.

Süleymaniye Külliyesi inşa edilirken, daha insanın başlangıcında Mimar Sinan inşaatın çevresinden bir araziyi satın alıyor ve Süleymaniye'nin karşısında evini konumlandırıyor, ölünceye kadar da orada yaşıyor. Tarihi kaynaklarda Sinan'ın 450'den fazla projeye imza attığı söylenir. Bu projelerin hepsini Sinan yapmıyor, ekipler yapıyor. Sinan bir ekol, bir anlayış, standartlar, kurallar inşa ediyor. Mesela Osmanlı'da malzemelerin kalite standartları oluşturulmuş. Hangi malzeme, nereden seçilecek, en yetkin kaynak nerede diye hepsinin haritalarını çıkartmışlar. Osmanlı, Süleymaniye Külliyesi'ni inşa ederken aynı anda birden fazla projeyi yönetiyor ve bu projelerin hepsinin başında Sinan var. Ekipleri çalışıyor.

Süleymaniye Külliyesi inşa edilirken Sinan'ın aynı dönemde yaptığı 40 çeşme suyolları vardır. Belgrad ormanlarından gelen su kanalları bir havuzda toplanır, o havuzdaki su 33 tane su kemerinden geçirilerek 55 kilometre mesafede, İstanbul'a getirilir ve oradan da dağıtılır.

Sinan, evini Süleymaniye'nin yanına yapmasının yanı sıra ölmeden önce kabrini de evinin yanına inşa etmiştir. Kabrin başında bir sebil vardır. Kabrin bahçesinin duvarları yukarıdan bakıldığında pergel şeklindedir. Ebcet hesabıyla pergelin bir ayağı Allah diyor, diğer ayağı Sinan diyor. Ve pergel ile Sinan kendi hatıratında da dediği gibi "ayağınızı sağlam yere koyun" ilkesini anlatmaya çalışıyor. Değişmeyen ilkeleriniz,

değişmeyen değerleriniz olsun, hakikate sağlam basın. Diğer ayağınızla ise bilgiyi yeniden toplayın, çözümleyin, üretin diyor. Aynı benzetmeyi Mevlana da yapmıştır. “Bizim ayağımız pergel gibidir; bir ayağımız hakikatte öteki ayağımız insanlık bilgisini toplamaktadır” der.

Sinan’ın mezarının olduğu yerde bir tane kavuk bulunuyor. Bu kavuk Sinan’ın rütbesini gösteriyor. Yalnız son rütbesi olan baş mimarlık kavuğu değil. Orduda gemileri yaptığı zaman aldığı hasekilik rütbesinin kavuğunu koyuyor mezarına. Neden bir adam gelmiş olduğu en yüksek rütbeyi mezarına koymaz da askerliğinde aldığı rütbeyi koyar? Ne anlatmak istemiştir? Geçmişinizi unutmayın, sizi inşa eden kurumları unutmayın, okulları unutmayın diyor. Beni inşa eden bir teşkilat vardır, ben o teşkilat içinde piştim ve o teşkilatta aldığım en yüksek rütbeyi koyuyorum diyor. Köklerinize yabancılaşmayın diyor. Bu mesajı veriyor.

Biz Sinan’a tarihte büyük haksızlıklar da yapmışız. 1933 yılında Türkiye’de faşist eğilimler çok fazla artıyor. Sinan’ın mezarı açılıyor. Kafatası alınıyor. Sinan Ermeni miydi Türk müydü diye ölçümler yapılıyor fakat kafatası yerine konmuyor ve ne olduğu da şu an bilinmiyor. Kafatası ölçümü neticesinde Sinan’ın Türk olduğunu söylemişler fakat Osmanlı buna bakmıyor zaten. Osmanlı sultanlarının çoğunun annesi zaten Türk değil. 3. Murat’ın annesi bir Yahudi kökenlidir. Kanuni’nin eşi Slav kökenlidir. Şunu anlamamız gerekiyor; Osmanlı’yı çok fazla İslami esaslarla örtüştürmeye çalışmayın. Osmanlı bir sentez demektir. Bazı taraflarında müthiş İslami esaslarla örtüşme vardır, bazı taraflarında tamamen İslamiyet’ten farklı uygulamalar vardır. Mesela kardeş katli dediğimiz şey, Orta Asya Türk geleneğidir, İslam ile hiçbir alakası yoktur. Osmanlı’nın temel yönetim sisteminde Orta Asya Türk geleneği vardır. Osmanlı; Selçuklu, Sasani, Orta Asya Türk geleneği ve Doğu Bizans geleneğinin sentezlenmesidir. Bu sebeple Osmanlı’ya bakarken gerçekleriyle bakmak gerekiyor. Şu an hala Osmanlı’dan yapılan hatalarımız da devam ediyor. Ama aynı şekilde Osmanlı’nın birçok artısını da taşıyamamışız. Mesela kutsal devlet anlayışı; İslam ile bir alakası yoktur ama Türk

geleneğinde devlet kutsaldır. Devlet tek güçtür, devlet için yapılacak şeyler yeni bir meşruiyet kazanır. Biz tarihte çok devlet kurmakla övünüyoruz ama en fazla devlet yıkan millet de biziz. Kurduğumuz 16 devletin, 12’sini yıkmışız. Hiziipleşme sebebiyle olmuştur bu, boylar sürekli birbiriyle savaşıyor. Günümüzde ise farklı ekollere dönüşmüştür bu durum. Ekoller birbiriyle savaşıyor. Tarihsel, kültürel kodlarımızı aşamadığımız için sorunlar yaşıyoruz. Mesela İslam dini öz denetim merkezlidir. İslam dininin temelinde ilkeler, değerler ve bu değerlerin yaşatılma mücadelesi vardır. Allah belli ilkelerin yaşatılmasını, temsil edilmesini istemiştir ama Türk toplumsal geleneği dış denetimlidir. Dış denetim otoritedir. Bir otorite vardır siz o otoriteye bağlanırsınız. Bu otorite evde anne babadır, dışarda başkandır, şeyhtir. İtaat edersiniz. Türk toplumunda iç denetim zayıf olduğu için insanlar trafikte hareketlerini kontrol edemezler. Doktora sınavında başlarında gözetmen yoksa kopya çekmeye devam ederler. Neden bu toplum bu kadar yalancı ve hilekâr? Bunun temel nedeni otorite baskısıdır. Bir toplumda otorite baskısı çok olursa, zayıf olan kaçmak için yalan ve riyakârlığa başvurur. Bunlar bizim çözümlemek istemediğimiz ama sürekli de ayağımıza takılan şeyler.

Osmanlı Yönetiminde Öne Çıkan Değerler

- Hak
- Adalet
- Merhamet
- Azim
- Sebat
- Esneklik
- Hoşgörü
- Bağışlama

Süleymaniye Külliyesi'nin arazisi düz değildir, eğimlidir. Neden onu düzleştirdikten sonra inşa etmek varken eğimli araziye inşa etmişler, neden tepeyi bozmamışlar? İşte bugün kaybettiğimiz bir şey bu. Emanet. Emaneti bozma hakkımız yok. Allah'ın yarattığı şeyi bozma hakkımız yok. Sen bir şeyi imar ederken onunla uyumlu yapacaksın, kendine uygun hale getirmeye çalışmayacaksın. Emaneti koruyacaksın. Çevreye duyarlılık yüksek seviyededir. Abdest alınan su ile bahçe sulanır o su boşa gitmez. Her şeyin sistematüğini kurmuşlar. Emanetin değeri önemlidir çünkü.

Süleymaniye'nin karşısında Galata bulunuyor. İstanbul fethedildiğinde 2. Mehmet Galata'daki Cenevizlileri kovmuş daha sonra oraya Avrupa'nın elçilikleri, tüccarları gidip yerleşmiş. Yani Osmanlı kendi içinde batıyı temsil eden bir yapıyı bırakmış. Sürekli batının oraya gitmesini istememiş oradan batıyı takip etmiş çünkü. Batı'daki değişimi, dönüşümü, ticareti okumaya çalışmış. Süleymaniye'nin konumlandırıldığı yer tam karşıdır. Bu bilinçli bir mesaj vermedir. Diğer tarafındaki tepede tam karşıda da Ayasofya vardır. Kanuni diyor ki Sinan'a, Süleymaniye'yi Ayasofya'nın planında yapacaksın. Plan aynı plan ama siz çok usta değilseniz aradaki farkı anlamıyorsunuz. Neden böyle yapılması isteniyor? Ayasofya İslam'dan önce Allah adına yapılmış en büyük mabet ve kelimenin anlamı vahiy demektir. Ayasofya kutsal bilgi demektir. Allah'ın insanlara verdiği yol göstericiliği ifade ediyor. Kanuni diyor ki, biz insanlık birikiminin devamıyız, biz insanlığın birikimini içimize aldık, tüm inançlara karşı saygılıyız, hepsini kuşattık, merhametle içimize aldık. Biz Ayasofya'yı da geçmiş de içimizde taşıyoruz. Biz en yeniyiz, en tazeyiz, en bütünleşik olanız. Ve size meydan okuyoruz diyor. Bu bir duruştur.

Süleymaniye Üniversitesi, dönemin ihtisas üniversitesidir. Fatih üniversitesini bitirenler yüksek ihtisas için Süleymaniye'ye gelirler. Ve Süleymaniye'den mezun olanlar ilmiyede ya da yargıda üst düzey olarak göreve başlarlar. İlkokul ile üniversiteyi ara bölümler, medreseler olmaksızın yan yana yapmışlar. İlkokul öğrencisi direkt üniversite öğrencisini model alıyor. Osmanlı Külliye sisteminde ticaretle üniversite

iç içe. Kervansarayda uluslararası ticaret yapan tüccarlar konaklayabiliyor, esnafla sohbet edebiliyor. Ufacık bir alanda onlarca kültürden bilgi akışı sağlanıyor.

Üniversitenin beşinci basamağı Daru'l Hadistir. Altıncı basamak okumak istiyorsan o tıp olur. Osmanlı'da tıbbı okuyacak olan adam, bütün temel eğitimleri aldıktan sonra tıbbı geçiyor. Günümüzdeki gibi değil yani. Çünkü Osmanlı'da tabip, tabip değil hâkim, hüküm veren, hekim. Adamın hem dini ilimlere hem psikolojik alt yapıya hem de tamamen vücudun yapısına hâkim olması gerekiyor. Çünkü adama insan gibi bakmak gerekiyor hasta gibi değil, makine gibi değil. Günümüzde doktor makineye baktığı gibi bakıyor. Karşıdakinin ruh halini, şahsiyetini önemsemiyor. Mesele verilmiş olan eğitimle alakalıdır. Eğitim sistemin 5+1 oluşu sembolik olarak İslam'ın ve imanın esaslarına işaret ediyor.

Külliyede dönemin en büyük hastanesi var, psikiyatri kliniğinde ses, müzik ve kokuyla hastaların tedavisi yapılıyor. Günde bin kişiye ücretsiz iki öğün yemeğin çıktığı imarethane mevcut. Stres kaynaklı gerginliklerin tedavi edildiği tabhane bulunuyor. Günümüzde kaç tane kurumda çalışanların iş yükü hesaplanıyor? Hangi iş ne kadar stres yapar, çalışanın ne zaman, ne kadar dinlenmesi gerekir, yükü nasıl hafifletilmelidir? Osmanlı bu külliyei inşa ederken iş yükünü hesaplamıştır. İş yüküne göre ücretlendirme sistemi koymuştur. Biz günümüzde maden ocaklarında çalışan işçilere para veriyor muyuz? Yıpranmayı hesaplamıyoruz, aile içindeki kırılmaları hesaplamıyoruz. Adamın çocuğundan uzaklaşmasını hesaplamıyoruz. Adalet böyle tesis edilir, onun için adaleti tesis edemiyoruz.

Taphanede Osmanlı stres kaynaklı hastalıkları tedavi ediyorlar. Adamı çıplak ayakla toprakta yürütüyorlar, vücutlarının güneş görmesini sağlarlar, her gün banyo yaptırıp kasları gevşetiyorlar. Mesela hamam kültürünü toplumdan kaldırdık stres daha fazla yaygınlaştı.

Süleymaniye'nin girişi ilme'l yakın, avlusu ayne'l yakın, içi hakka'l yakındır.

Dünya ile ahiret arasındaki yolculuk. Mesela siz benden Süleymaniye ile ilgili bilgi alıyorsunuz, ilme'l yakın'dır. Dinleyerek öğrenmek. Bunu okumalar yaparak pekiştirirseniz ve okumalarla Süleymaniye'yi gezererseniz ayne'l yakın olur. Bilgiyi sınırıyorsunuz, test ediyorsunuz, duygusal boyut oluşturunca. Duygusal boyut oluşmadan öğrenme gerçekleşmiyor. Onun için Allah Kuran'da sürekli iman edenler, salih amel işleyenler diyor. Eyleme dökmediğiniz müddetçe iman kökleşmiyor. Ayne'l yakın olabilmek için duygu ile bilginin birleşmesi gerekiyor. Duygu ve bilginin birleşmesi uygulamayla olur. Uygulamadığınız bir şeyi içselleştirmiyorsunuz. Eğer bir bilgiyi ayıklamışsan, duygular oluşmuşsa onu tekrar ettiğinde senin hakikatin oluyor, kişiliğinin bir parçası oluyor, hakka'l yakın oluyor. O da caminin içiyle ifade ediliyor.

Taç kapıda kelime-i tevhit yazar, tekrar mihraba geldiğinizde yine kelime-i tevhidi görürsünüz. Anlatılmak istenen şudur, başlangıç ve son odur. Her şey onun içindir. Sen onunla başlar, onunla bitirirsin. Amaç, ona doğru giderken kendini tanımak ve keşfetmektir.

460 yaşında ve 3 büyük deprem görmüş dedik. Kubbe yaklaşık 50 metre yüksekliğinde, minareler 76-56 metre uzunluğunda. Depremde titreşim yukarıda daha fazla hissedilir. Yüksek olan taraflar yıkılmaya başlar. Şiddeti 7'nin üstünde 3 büyük deprem görmesine rağmen bu eserde bir çökme, çatlama, yıkılma meydana gelmiyor. 1999 depreminde binalarımız patır patır döküldü ve şimdi yine bir depremle karşı karşıya kaldığımızda İstanbul'da en az 35.000 bina yerle bir olacak. Tahmini rakamlara göre 200.000 insan ölecek. Ama mesele ölenler değil, öldükten sonra kalanları yerleştirecek yeşil alan bırakmadık. Çadır kuracak arazi yok İstanbul'da. 99 depreminden sonra deprem arazisi olarak bırakılan yerlerin %70'inde inşaatlar var şu an. Uzun vadeli düşünmüyoruz, günü kurtarmaya çalışıyoruz. Osmanlı'nın bu eseri yaparken müthiş bir risk planlaması var, oluşabilecek bütün olumsuz durumlar tek tek tespit ediliyor. Olumsuz durumların gerçekleşmemesi için neler yapılabilir diye düşünülüyor ve hemen harekete geçiliyor. Külliye arazisinin altında bir sürü kuyu var.

Depremde su yataklarının kaymaması ve binanın toprağa çökmemesi için kuyular açılmış ve o sular kanallara gönderilmiş. Bununla da yetinmiyorlar, Süleymaniye Külliyesi'nin temellerini gemi omurgası şeklinde atıyorlar. Dalga nerden vurursa vursun titreşim aynı şiddette hissedilir. Yarım küre şeklinde olmasının sebebi budur. Evliya Çelebi der ki "Sinan temelleri attıktan sonra üzerine camlar döktürdü, en ufak kayma olduğunda cam çatlama yaptı, hemen o noktalar tespit edildi, ziftlenmiş kazıklar çaktırdı onların yanına" 20 metre uzunluğunda ziftlenmiş kazıkları çaktırıyorlar ve böylece zemine sağlam oturmasını sağlıyorlar. Zeminin tam oturması için 2 yıl bekliyorlar. Ve Minarelerin yıkılmaması için altına ray sistemi yerleştiriyor. Deprem esnasında minare temelden birkaç santim hareket ediyor. Bütün bunlar riskleri hesaplamakla ilgilidir. Olabilecek olumsuz durumları hesaplamak ve önleyebilecek tedbirler almak çok önemlidir. Krizler doğmadan krizleri engelleyebiliyor muyuz? Bizde daha çok krizden sonra yönetmelikler değişir. Maden ocakları patlar yönetmenlik değişir. Bu ülke yüzyıllardır aynı hataları yapmaya devam ediyor. Aklını kullanmayan bir toplum var ortada.

Organize, risk planlaması, ileriye görme bütün bunlar Osmanlı'da ihsan değerinin içselleşmesiyle ilgili. İhsan Arapça iyi, güzel anlamına gelir ve birçok ayette Allah vurgular. Bir işe başlarken güvenle başla. Güvenilir insanı, güvenilir malzemeyi, güvenilir yöntemi, güvenilir kaynağı seç. Ve bir işi mükemmelleştireceksen onun en iyisini hesapla. Kapasiteyi en yüksek noktada tut. Eleştirilmeyi öğrenmemiz gerekiyor, dinlememiz gerekiyor. Sonra fayda sağlamak geliyor. Yapılan bir iş maddi ve manevi ne fayda üretecek? İnsanlar fayda olduğu müddetçe bir şeye bağlı kalırlar. Yapacağınız işteki bütün faydaları tespit etmeniz gerekiyor. Sağlam yapabilmemiz için standartlarınızı belirlemeniz gerekiyor. Kaliteyi ölçmeniz gerekiyor. Güzel yapmak. Güzellik parçalarının amaçla uyumlu olmasıdır. Bütünlüğü ifade etmesidir. Ve sorumluluk sahibi olmak gerekiyor. Yapılan her şeyin bir tanıklık bir sonucunun olacağını bilerek hareket etmek. Yapılan her şeyin uzun vadeli hesabı olduğunu bilmek. Bir işi yaparken

daha başlangıcında sonucu düşünmek lazımdır. Zaten Müslüman böyle olmalıdır. Ahiret bilinciyle hareket etmelidir. Eğer biz ahiret bilinciyle hareket etseydik müthiş planlamacı bir toplum olurduk. Süleymaniye’de tam 5 tane kapı var. Bu kapılardan 2 tanesi gizli. Olağanüstü durumlarda içerdeki yönetimin dışarıya çıkabilmesi için halka açık olmayan kapıları var. Bulunduğumuz odada yalnızca bir kapı var. Bundan bahsediyorum.

İHSAN

GÜVEN
EN İYİSİ
FAYDA
SAĞLAM
GÜZEL
SORUMLULUK

Sinan eserlerinde 3 şey anlatır:

1. İslam-inanç sistemini
2. Medeniyeti
3. Yaptıran kişinin kişiliğini ve yapılan şeyin fonksiyonel bir anlamı olduğunu

Süleymaniye’nin avlusunun içindeki şadırvan caminin içine girerken bir engel gibi duruyor. Muslukları akmayan bir şadırvanın neden avlunun ortasında olduğunu düşünüyor insan. Sinan, hatıratında der ki “Ben bu şadırvanı Kâbe’nin minyatürü olarak yaptım” Kâbe’yi birebir hesaplamış ve minyatürünü yapmış. Sebebi, Süleymaniye’ye girmeden önce Allah adına yapılan ilk mabede selam vereceksin diyor. Adam bilmiyor ama tavaf edip giriyor içeri, yani selam vermiş oluyor bir yerde. “Bu şadırvan

sembolik olarak müminlerin Allah Resulü ile Kevser Havuzunun başında buluşmasını temsil ediyor” diyor. Üçüncü anlamı fonksiyoneldir. Yine günümüzde çok fazla önemsemediğimiz yönetimde hijyen faktörü dediğimiz bir şey var. Mesela güven hijyen faktörüdür. Bir yerde güveni sağlamadığınızda oradan iş tatmini, verim düşer, çatışmalar baş gösterir. İçerideki ısı, ışık, renk bunlar hijyen faktörüdür, koruyucu, besleyici faktörlerdir. Sinan şadırvanı neden yapmış, açıklayalım. Yaz aylarında caminin giriş kapısı/cümle kapısı açılıyor. Yaz aylarında hava kuru oluyor, hava akımının nerden geldiği hesaplanmış ve tam hava akımının olduğu noktaya konmuş ve şadırvanın üst kısmına ve alt kısmına fışkiyeler yerleştirilmiş. O fışkiyeler açıldığında orada bir su perdesi oluşuyor ve hava akımının önüne su perdesi konmuş. Caminin içine girecek olan hava su perdesinden geçiyor, tozu bırakıyor, kuru hava nemleniyor, caminin içine temizlenmiş ve nemlenmiş olarak geliyor. Doğal filtre yapmışlar. İçerideki havanın kalitesine kadar hassas düşünülmüş.

Kubbenin altında yol denilen bir yer vardır. Caminin içine girip halıyı kaldırıncı altına bir kapak olduğunu görürsünüz. Oradan bir kanal açılmış ve bir insan rahatlıkla yürüyebiliyor. O kanalı neden yapmış Sinan? Yaz aylarında toprakta buharlaşma meydana gelir ve buharlaşma nem yapar. Bu nem binanın temellerine zarar verir.

Bu kanalı 3 amaçla yapmış:

1. Binanın temellerinde oluşan nemin kurutulması
2. Yaz aylarında klima sistemi
3. Şadırvan için caminin içinden abdest alma yerlerine borular geçiyor. Bu kanal sayesinde oluyor.

Ben bunları anlatmak suretiyle bir ayna tutmuş oldum size.

2. Oturum: Soru-Cevap

(Oturuma tütsü yakarak başlıyor.)

Bazı tanımlamaları zihinde daha iyi oturması için yapıyorum. Öğrenme esnasında farklı duylara hitap ederseniz, zihinde hatırlama daha kuvvetli olur. Onun için bir şeyi öğrenirken mekânı hatırlatıcı şeyler koymanız gerekiyor. Örneğin bir müzik, o müzikle almış olduğunuz bilgi örtüşür. O müziği tekrar dinlediğinizde o aldığınız bütün bilgileri beyin size hatırlatır. Ya da bir tütsü yakarak, bilgi ile kokuyu da örtüştürebilirsiniz. Tütsü sert ve katı, içinde bir gizli olan güzel bir koku var. Yandığı zaman içindeki güzellik dışarıya çıkıyor. İnsan psikolojisinin de bir özelliği var. Siz bir insanı bir amaca odaklamazsanız, içindeki yetenekler harekete geçmiyor. İnsanı harekete geçirebilmeniz için onu kendini adayacağı bir amaca odaklamanız gerekiyor. Amaca odaklandığı müddetçe yetenek harekete geçmeye başlıyor. İnsanın yapısı paylaştıkça açılır, korktukça daralır. İnsan paylaştıkça kendi içindeki engellerden kurtulur. Aslında özün gürleşmesi dediğimiz şey doğrudan insanın kendi içindeki engelleri kaldırıp paylaşma geçmesiyle mümkündür. Bir yerde paylaşım varsa orada hayat oluşmaya başlıyor. Ve sevginin temel özelliklerinden bir tanesi de hizmet ederek engelleri kaldırmaktır. Tütsü, paylaştıkça katılıktan kurtuluyor; insan da paylaştıkça kendi kişisel engellerinden, katılığından kurtuluyor.

Tütsü yakmamın bir diğer nedeni, sizinle bir hikâye paylaşacağım. Fahreddin er-Razi 13. Yüzyılda, Büyük Selçuklu Devleti zamanında İran'da yaşamış bir ilim tutkunudur. Birçok farklı ilim dallarında eserleri var. Bir gün ilmi bir konu üzerine çalışırken zihni birden kitleniyor. İnsan zihni farklı nedenlerden kitlenir bazen streştir, bazen aşırı duygusallaşmadır, bazen aşırı odaklanıp farklılıkları görememekten kitlenir. İşte bu kitlenme olduğunda zihnin kitlendiği yerden uzaklaştırılması gerekir. Allah Resulü bunu şöyle açıklar “tebdili mekânda hayır vardır.” Yani farklı bir mekânda farklı bir iş yaparak zihni hicret ettiriyor. Fahreddin Razi de işi bırakıyor gökyüzünü seyrederek yürümeye

başlıyor. İnsanın fıtratıyla yüzleşmesini sağlayan en önemli şeylerden birisi gökyüzünü seyretmektir. Gökyüzünü seyrettiğiniz anda sonsuzluğu, gücü, Rabbi hissedersiniz ve kendi problemlerinizi birden küçülmeye başlar. Ve mavi renk kalp atışını sakinleştirir. Çarşıya doğru yürüyor. Yaklaşınca çarşıdan ilginç bir ses duyuyor: “sermayesi eriyen bu adama merhamet edin” diye bağıyor bu adam. Razi insan bir şeyler satssa sürekli kazanır bu adam ne satıyor ki kaybediyor diye düşünüyor. Sesin olduğu yere gidince adamın insanlar serinlesin diye dağlardan buz getirdiğini görüyor. Buzu satıyor ama buzu koruyamıyor. Elindeki imkânlar buzu korumaya yetmiyor.

O zaman Razi, “Hayat sermayem her gün eriyor, hayatım parmaklarımın arasından eriyip gidiyor. Peki, sorarım kendime, ben kendime, insanlara ne kadar merhamet ediyorum” diyor.

Tütsüyü yakıyorum çünkü tütsünün sermayesi eriyor. Sermayesi erirken kendinden bir koku, bir iz bırakıyor. Hatta o koku günlerce buraya sınıyor. Kendimize şunu sormamız gerekiyor: Biz kendi içimizdeki engelleri ne kadar kaldırıyoruz? Merhametin en güzel tanımı budur; engelleri kaldırmak. Allah insanları ihtiyaç baskısından kurtarır, korku engellerinden kaldırır, merhametli olmak demek karşıdaki varlığın akışında olan engellerden kurtarmak demektir. Onu özgür kılmak demektir. İnsanın içinde hırsları, korkuları, önyargıları, yetersizlik alanları var. İçimizdekini kaldırdığımız anda potansiyelimiz bir amaca doğru gitmeye başlar ama kaldıramıyorsak kendi kendimize ket vurmaya başlıyoruz. Liderliğin en temel özelliği de merhamettir aslında. Allah Resulü çevresindeki sahabilerin engellerini kaldırdığı için müthiş bir lidere dönüşmüştür. Gerçek lider, liderleri yetiştiren kişidir. Bizim kurumlarımızda olmayan şeylerden bir tanesi de bu. Bir lider bir kurumdan çıktığında orada yapı bozuluyorsa orada gerçek bir lider yoktur. Lider çıktığında yapı tıkr tıkr işliyorsa lider vardır. Bizde adam gittiği anda yapı krize giriyor. Bu liderlik değildir. Lider, bir değerler sistematiğini kuran, kendisinden sonra gelecek ekibi oluşturan, kurumsal bir bütünlük

kuran adamdır. Ve bunun temelinde de ekibinin içindeki insanların içinde bulunan engelleri kaldırıp onları potansiyel liderliğe taşıyabilmesi vardır, onlardan korkması değil.

Merhamet ettiğiniz müddetçe Allah size merhamet edecek.

Soru: Hocam, Ebu's Suud'un ayetleri yerleştirmesinden bahsettiniz. İster istemez orda insanın aklına şöyle bir şey geliyor. Acaba o dönem bir zirve dönemi miydi de Ebu' Suud'a bu yetkiler, veriliyordu ya da bir zafiyet vardı da o zafiyete parmak basması için özellikle mi verildi?

Cevap: Allah'ın en sevmediği davranış şirktir ve şirkin beslendiği arka plan da ilahlıktır. İlahlığın arka kısmında ise gurur/müstekbirlilik vardır. Gururun kaynağı da iblistir. Devletler ya da kişiler gurura girdikleri anda kriz kaçınılmazdır. Osmanlı'nın gurura kapıldığı, krize başladığı dönem de Kanuni dönemidir. Yani medeniyetin hem zirveye vardığı, olgunlaşmaya gittiği hem de kendi içinden kurdun yemeye başladığı dönem Kanuni Sultan Süleyman dönemidir. Sezai Karakoç bunu Çağ ve İlham'da çok güzel açıklar. Kuran-ı Kerim'deki Süleyman kıssasıyla Kanuni Sultan Süleyman arasında bir bağlantı kurar. Hani Süleyman peygamberin asasına bir kurt girer ve cinler hala onun yaşadığını zannederler, Osmanlı'ya da kurt Kanuni döneminde girer ama kurdun bastonu yemesi uzun sürer. Osmanlı'da yüz yıl sonra o kriz patlar. İşte Kanuni dönemi, Osmanlı'da aynı zamanda krizin başladığı dönemdir. Krizin başlaması, devlet yönetiminin gurura kapılıp esnekliğini, kendini geliştirmeyi kaybedip, etrafı takip etmeyi bırakmasıdır. Bu gururu en iyi Kanuni'nin Fransuva'ya yazdığı mektupta anlayabilirsiniz. Fransa bir yardım istiyor Kanuni'den ve bir mektup yazıyor Kanuni. O mektubun koca bir kısmında Kanuni kendi ihtişamı ve gücünden bahseder sonra aşağılar onu, "Sen ki Fransuva, benden dilemişsin..." İşte o gurur Osmanlı'nın kendi içindeki zaafı görmesini engelledi. Şunu da söyleyeyim, güç zehirlenmesi her dönemde olabilir. Güç zehirlenmesinin olmaması için toplumun ulemasıyla birlikte olup sürekli uyarıcı ve hatırlatıcılarla hemhal olması gerekiyor insanların. Osmanlı bu yeteneğini de Yavuz'dan sonra kaybediyor

çünkü ulema iktidar karşısında sağlam duramıyor. Bunun en büyük nedeni de Fatih, ulemayı devlete bağımlı hale getiriyor. Devlete bağımlı hale geldiği için, atamasını devlet yaptığı için, parasını devlet verdiği için, devlet terfi ettirip devlet indirdiği için ulema özgür duruşunu kaybediyor. Kaybettiği için her zaman dik duramıyor, devletin yaptığı hataları söyleyemiyor. O yüzden de sonrasında krizler başlıyor. Mesela Kanuni'nin yaptığı en büyük hatalardan birisi şu: Osmanlı yönetiminde ilkeler, kurallar sistematığı oluşturmuş ve bu ilkeleri de değiştirecekse uzun araştırmalarla değiştirmiş. Osmanlı'da bir yöneticinin baş vezirliğe gelmesi için bütün tanımlar yapılmış. Adam Enderun'da yetişir, Enderun'dan çıkar sancakbeyi olarak atanır, sancakbeyi olarak belli bir süre görev yapması gerekir sonra beylerbeyi olabilmesi için belli aşamalardan geçmesi gerekir. Bütün bu aşamaları aşıp da baş vezirliğe gelmesi için yaklaşık bir 20 yıl süre geçmesi gerekir. Ama adam bu yirmi yılda Osmanlı'nın bütün coğrafyasında olgunlaşmış, pişmiş, yetkinleşmiş oluyor. Kanuni daha göreve gelmesinin ikinci yılında deneyimli Mehmet Paşa'yı, babasının vezirini görevden alır, hiçbir yönetsel deneyimi olmayan, çok zeki ve çok yetenekli, nedimi, danışmanı olan, çocukluk arkadaşı Pargalı İbrahim'i Osmanlı ilkelerine ters düşmesine rağmen baş vezirliğe getirir. Osmanlı, yakınlarını yönetici görevine getiremezsin der. Kanuni'nin yaptığı, yönetim geleneğinin ayaklar altına alınmasıdır. Ben hükümdarım, istediğimi yaparım der Kanuni. Ama sonuçta sistem kendi içinde güvenini kaybeder. Yöneticiler, yönetim geleneği çiğnendiği için yönetime olan güvenlerini kaybederler çünkü adamın bütün yirmi yıllık birikimini yok sayıyorsun, hiyerarşik kademenin her şeyini yerle bir ediyorsun. Pargalı çok başarılı olur, devleti zaferden zafer taşıyor ama on bir yıl sonra yabancı devlet başkanlarına Osmanlı'yı yöneten benim demeye başlar. Ve Kanuni buna dayanamaz. En yakın dostunu bir gece iftar sofrasına çağırır, sofradan kalktıktan sonra boğdurur ve Topkapı sarayının önüne attırır. Ve kendisi başka yerde gömülü, vücudu başka yerde gömülü şu an. İşte Osmanlı'ya bakarken bunları da görmemiz gerekiyor.

Soru: Osmanlı'nın kuruluşunun temel ilkelerini söylemişsiniz. Devlete de bu anlamda baktığımızda bir insana benzetebilir miyiz? Yani Edebali burada ruhu, Osmangazi de bedeni temsil ediyor olabilir mi? Bu şekilde ruh ve beden bütünleşmesi olmuş diyebilir miyiz? Devletlere bakıldığı zaman belli bir büyüme süreci var, yükselme süreci var, ondan sonra devletler de insanlar gibi bir çöküş ve son yaşıyorlar. Burada aslolan beden ve ruh bütünleşmesi mi? Devlete buradan bakıldığı zaman, şu anki pozisyonumuz da malum, bu beden ve ruh bütünleşmesini sağlayabilmek için tekrar dibe mi vurmamız gerekiyor?

Cevap: Allah diyor ki, “neyi dilerseniz ben size onu veririm.” Biz günde beş vakit ezanla muhatap oluyoruz. Allah ezanla bizi zenginliğe, güce, refaha çağırıyor. Allah bizi ezanla arınmaya, kurtuluşa, felaha, esenliğe, güvene çağırıyor. Güveni tesis edin, güveni inşa edin, esenliği kurun diyor. Ama insanımız zenginlik istiyor, para istiyor, güç istiyor, sınıf atlamak istiyor, çağdaş medeniyetler seviyesinde olmak istiyor. Bizim birincil önceliğimiz adalet değil, güven değil. Araştırmalarda Türkiye'deki güven oranı yüzde 8'dir. Yakın aile fertleriniz dışında, bir iş yapmak istesenez insanlara ne kadar güvenirsiniz yoksa sürekli tetik halinde mi olursunuz, sürekli onları gözler, şüphede mi kalırsınız? Türkiye'de 1990'dan başlayıp 2011'e kadar farklı tarihlerde dokuz tane araştırma yapılıyor. 6,5 çıkıyor yüzde 7 çıkıyor, 9 çıkıyor, 1 çıkıyor ama 10'u hiç geçmiyor. Yani her 10 insandan 9'u yanındaki adama güvenmiyor. Ve dinimiz güven, esenlik inşa etmek diyoruz ve birbirimize güvenemiyoruz, güvenemediğimiz için ekip çalışması yapamıyoruz. Güven olmadığı için çok ortaklı şirketler kurulamıyor. Bu ülkede uyuşturucu ortaokul düzeyine düştü, insanlar aile içerisinde cinsel ilişkiler kuruyorlar, bu yaygınlaştı. Gençlik had safhada çözülme noktasına gelmiş, bunun üzerine kimse kafa yormuyor. Sivil toplum kuruluşları olarak ortak problemleri çözmek için bir model geliştirelim diye bir araya gelmiyorlar, bir yardım çalışmasında dahi bir araya gelmiyorlar. Çünkü cemaat milliyetçiliği var, grup milliyetçiliği var. Temel değerlerin üzerinde bu kimlikler varsa, bu milliyetçilikler varsa ve insanların derdi sürekli güç toplamaksa, amaç

insanların önündeki engelleri kaldırmak değilse o zaman ne olacak? Olmuyor... İnşallah dibi boylamayız ama gelen sürece bakınca ben bu toplumun şu ana hangi noktaya geldiğinin farkında olduğunu düşünmüyorum.

Şu an bu toplumdaki bütün inanan insanların seferber olması gerekiyor, ipin ucu kaçmış gidiyor, bu ülkede Müslümanlar kredi kartıyla umreye, hacca gitmeye başladılar. Bu noktaya gelindiye artık düşünülmesi gerekiyor. Bankanın parasıyla hac yapılır mı, umre yapılır mı? Adam banka parasıyla kurban kesiyor ve kimse bunu sorgulamıyor. İnsan bazen dibe vurduğunda bazı şeylerin farkına varıyor.

Soru: Bu anlattıklarınız hususunda ehil insanların fert bazında, toplum bazında daha etkin hale gelmeleri için toplumsal bir tavsiyeniz var mıdır? Çünkü sürekli bir yerden bir engel çıkarılıyor ve kaliteli insanlar küstürülüyor. Sizin yapıcı olarak söyleyeceğiniz şeyler var mıdır bu konuda?

Cevap: Benim kişisel alanda söyleyeceğim şey şudur: Kuran-ı Kerim'de Allah Hadid suresinde “biz kitabı, mizanı ve demiri indirdik” diyor. Burada sınırlama çok önemli. Kitap; ilkeler ve değerler. Standartlar ve ölçüler. Ve bütün Allah'ın ayetlerinde okumamız gereken temel bilgi. Mizan; her şeyi belli ölçü ve dengeyle yapmak gerekiyor. Demir; teknolojinin, gücün bunların emrinde olması gerekiyor. Eğer biz gücü, erdemin, ilkenin, değer, ahlakın emrine vermezsek kaybetmeye mahkûm oluruz. Karşımızda yetenekli bir insan varsa, ahlaki oturmuşluğu varsa bu adamın daha iyi yapabilmesi için önünün açılması gerekir. İslam, Ensar ile muhacirin bütünleşmesiyle gelişti. Ensar, muhacirin; muhacir Ensar'ın önünü açtı. Şu an elinde parası olanın ilim sahibinin önünü açması gerekiyor. İlim sahibinin her zaman parası yok, imkânı yok. Sen paranla cihat et, ötekinin ilminin önünü aç. Ama bir yerde parası olan hükmü de kuralları da ben koyacağım diyor. Yani bilgiye, ilme hürmet etmiyor. Osmangazi ölürken oğlu Orhan'a “Beni kır, Edebali'yi kırma” diyor. Benim sözümü aş, Edebali'yi aşma diyor. Osman'ın ilk müftüsü, kadısı Edebali. Hükmü o veriyor.

*Çinliler der ki “bir yıllık plan yapacaksan pirinç yetiştir, on yıllık plan yapacaksan ağaç yetiştir, yüz yıllık bir hedefin varsa insan yetiştir.” Biz insan yetiştirmeyi basite alıyoruz. Binalar somut, yollar somut, ulaşım somut. Hemen görülecek şeyler bunlar ama insan... Ben karşınızda konuşuyorum, 47 yaşındayım ama bu birikim bir yılın eseri değil ki. Birden olmuyor. İkinci olması için adamın gururu aşması lazım, tevazuyu öğrenmesi lazım, kendisine yabancılaşmaması lazım. İçimizde öyle bir özgüven problemi var ki. İbn-i Haldun Mukaddime’de şöyle der: “Mağlup olan toplumlar, mağlubiyetin nedenlerini araştırmazlarsa, mağlubiyetin nedenlerine inip kendi zaafalarını görmezlerse galiplerini yüceltirler ve galiplerini taklit etmeye başlarlar ve her toplum bu süreçten geçer.” Ve biz tarihimizde 1700’lerden itibaren galibi taklit etmek için, galibe dönüşmek için uğraşıyoruz çünkü güç saplantımız var. Biz kendi insanımızı yetiştireceğiz diyoruz, peki yabancı bir dille yetişmiş bir adam ne kadar kendisi olacak? İnsan kelimelerle, kavramlarla düşünüyor. İngiliz’in kelimeleriyle yerli olabilir misin, yerli düşünebilir misin? Bir insana dil öğretmek ayrı bir şeydir, bütün eğitim sistemini yabancı bir dile dayandırmak ayrı bir şeydir. Biz hala ezikliğimizi aşamıyoruz. Hala Oxford ile yarış yapmaya çalışıyoruz. Kendi kelimelerimiz, kendi kavramlarımız yok. Üniversite kuruyoruz insan felsefemiz yok, bir eğitim modelimiz yok. Üniversitede okutulan kitapların hepsi batılı kitaplar. Sonuçta insanlar kendi kaynaklarıyla yüzleşmek istemiyorlar. Bunu aşmadığımız müddetçe uzun vadeli bir dönüşüm olacağını düşünmüyorum. Bir sistem 5 yılda, 10 yılda değişmiyor. 100 yılda, 150 yılda değişiyor. Toplumu değiştirmek istiyorsan büyük düşüneceksin. Karşımızda kangren olmuş bir problem var, 40 yıl uğraşmışlar, büyük bir proje. Bu toplumun hafızası zayıf, 10-15 yıl sonra 15 Temmuz’u kaç kişi hatırlayacak? Ama onlar çalışmaya devam edecek. İçeriye adamlarını sızdırmaya devam edecekler. Çok kritik bir sürece doğru gidiyoruz. 90’lı yıllarda insanlar tefsir okumak için, eve tefsir almak için övünürlerdi. Şimdi kimsenin tefsirden, hadisten bahsettiği yok.

Kur’an-ı Kerim’de Allah önce değer sistematığını inşa etmeye çalışıyor. Omurgayı oraya oturtuyor. Sonra hukuku oturtuyor, onun üzerine siyasi yapıyı oturtuyor. Biz bunları oturtmuyoruz, sadece kuru bilgi yüklemesi yapıyoruz. Onun için eğitim sistemimizi, yönetim sistemimizi belli ilke ve değerlere yeniden oturtarak baştan başlamanız gerekiyor. Tamam, ahlaklı, namuslu insanlarla çalışalım ama yetenekleri seçebilecek, iletişim kurabilecek becerilere de sahip olması gerekiyor. İşinin ehli insanlarla da çalışmak gerekiyor. Alt yapıları sağlam insanlarla çalışmak gerekiyor.

Özetle;

1. Bir iş yapmadan önce, o işin ahlaki değerlerinin ve ilkelerinin benimsenmesi gerekiyor.
2. O işin tanımlanması ve o işi ahlaki değerleri ve yetenekleri en uygun olan insanların idare etmesi gerekiyor.
3. Yetenekli olan insanların sürekli sınanması ve sınamayı geçerlerse geliştirilmesi, önlerinin açılması gerekiyor.

2016 - 2017 DERS FAALİYETLERİ (ERKEKLER)

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI / 28. DÖNEM SINIF BAŞKANI: ALİ ARACI

TARİH	KONU	KAYNAKLAR	HAZIRLAYAN	SUNUŞ YERİ
	KUR'AN'DA			
25.09.2016	KIST VE ADALET KAVRAMI		HALİT MOLLAOĞLU	ALİ ARACI
30.10.2016	ALLAH'IN SEVDİĞİ VE SEVMEDİĞİ KİMSELER		SELMAN METİN	DOĞAN DEMİRCAN
27.11.2016	FESAT EHLİ (İFSAT EDENLER)		RECAİ AYHAN	ALİ ERDEMİR
25.12.2016	AKIL SAHİPLERİ VE ÖZELLİKLERİ		MUSTAFA ASLAN	SİDDİK MERCAN
29.01.2017	MİLLET KAVRAMI		RIZA TOZLU	RECEP ÖZALP
27.02.2017	MİSAK KAVRAMI		DURŞUN TİN	EMİN KÖRÜKÇÜ
26.03.2017	VELİ, DOST		İRFAN ALTUN	NURETTİN AKKAYA
30.04.2017	ŞEFAAT KAVRAMI		GÜVEN YILMAZ	OSMAN ACUN
28.05.2017	TEFEKKÜR KAVRAMI, MÜTEFEKKİR		HARUN YENİBAYRAK	RAMAZAN GÖZÜBÜYÜK

Konu başlıklarında belirtilen konuların K. Kerim deki ayet gurupları bulunacak, bunlar arasındaki bağlantılar irdelenecek, Sünnetteki izahlar ve tefsirlerdeki izahlar irdelenecek, cumhur ulemanın yorumu ile birlikte değerlendirilecek. Hazırlanan kişi gerekirse diğer arkadaşlardan yardım isteyebilecektir. Ayetlerin tefsirinde : Taberi, Razi, İbn Kesir gibi eski dönem tefsirlerinin yanı sıra, Elmalılı ve Kur'an Yolu (Diyanet Vakfı) gibi yeni dönem tefsirlerinden de istifade edilmeli.

FAALİYETLER

- Derslerin hemen hepsi slayt şeklinde hazırlanılarak işlendi,
- Katılımcıların derse katılımı iyi olmakla beraber hazırlık için kaynak serbest olması bazen hazırlanan dışındaki arkadaşların hazırlanışında zayıflıklara neden oldu.
- Bu nedenle 2017-2018 için kaynak paylaşımlı bir program hazırlandı
- Sınıf olarak yeni açılımlar yapabilmeliyiz bunun için sürekli müzakere halindeyiz.
- Gelecek dönemlerde yeni sınıflar açmak ve sosyal faaliyetler düzenlemek için fikir paylaşımlarında bulunuyoruz,

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI / 24 YAŞ ÜSTÜ (5. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : AHMET NEDİM ERDEMİR

Tarih 2. Cumartesi Sabah	1. Ders "KUR'AN-I KERİM TEFSİRİ (İNİŞ SIRASI)" Kaynaklar/ Hazırlayan	2. Ders "MÜZAKERE (İSLAM ÇERÇEVESİNDE)" Kaynaklar/ Hazırlayan	3. Ders İLMİHAL Kaynaklar/ Hazırlayan	YER
Hazırlayan	Ahmet Nedim Erdemir	Edip Ali Sula	Mustafa Kırıkçıoğlu	D.Merkezi
22/10/16	Duha Suresi	Cihad	Diyanet / Haramlar ve Helaller / Hastalık ve Tedavi	
Hazırlayan	Ahmed Adalı	Abdullah Bayram	Talha Akkaya	D.Merkezi
12/11/16	İnşirah Suresi	Faiz ve Finans Enstrümanları (Döviz, Borsa vb.)		
Hazırlayan	Enes Abamor	Yasin Geçer	Talha Akkaya	D.Merkezi
10/12/16	Asr Suresi	İnfak	Diyanet / Haramlar ve Helaller / Hayvanlar	
Hazırlayan	Edip Ali Sula	Mustafa Kırıkçıoğlu	Seyid Akkaya	D.Merkezi
14/01/17		Basın, Medya ve Reklam	Diyanet / Haramlar ve Helaller / Şahıs ve Mal Aleyhine İşlenen Temel Suçlar (Şahıs ve Mal Aleyhine İşlenen Temel Suçlar İşlenmedi)	
Hazırlayan	Kazım Akkaya	Ahmet Nedim Erdemir	Yusuf Yavaş	D.Merkezi
11/02/17	Kevser Suresi	Yönetim ve Yöneticilik	Diyanet / Aile / Evlenme	
Hazırlayan	Yasin Geçer	Kazım Akkaya	Abdullah Bayram	D.Merkezi
11/03/17		İşveren - İşçi İlişkisi	Diyanet / Aile / Evlilik Birliğinin Sona Ermesi	
Hazırlayan	Seyid Akkaya	Talha Akkaya		D.Merkezi
08/04/17	Adiyat Suresi	Bilim ve Araştırma		
Hazırlayan	Yusuf Yavaş	Enes Abamor	Ahmed Adalı	D.Merkezi
13/05/17	Tekasür Suresi	Ticaret	Diyanet / Aile / Evliliğin Sona Ermesinin Sonuçları ve Miras Hukuku (Doğum ve Sonuçları İşlenmedi)	

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI / 16 - 24 YAŞ (5. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : RECAİ AYHAN

Tarih	1. Ders MEAL - TEFSİR Kaynaklar/ Hazırlayan	2. Ders HADİS Kaynaklar/ Hazırlayan	3. Ders MÜZAKERE Kaynaklar/ Hazırlayan	Sunum Yeri
9 Ekim 2016	KUR'AN-I KERİM 8. cüz, hizb 3-4 Abdullah Ayhan Diyanet Meali	Müzakere konuları belirlendi, Usul konusunun bir sonraki aya ertelenmesi ve Riyazüssalihin konularının usul konusundan sonra işlenmesi kararlaştırıldı.	FELSEFE NEDİR Ömer Faruk Erdemir. Focault, Platon,	Dernek Merkezi
6 Kasım 2016	KUR'AN-I KERİM 9. cüz hizb 1-2 Harun Avcılar Diyanet Meali	HADİS USULÜ/Murteza Bedir - Sünnet Kitabı ve Riyaz-üs Salihin ilgili bölümler Mustafa Necati Erdemir ERKAM YAYINLARI	Hukuki Realizm ve Anglosakson Hukuk Sistemi Yasin Avcılar	Dernek Merkezi
4 Aralık 2016	KUR'AN-I KERİM 9. cüz hizb 3-4 Ömer Faruk Tın Diyanet Meali	R. SALİHİN - İhlas ve Niyet Yusuf Biçer ERKAM YAYINLARI	GÖÇ / Türkiye de ki Mülteci Sorunu Muhammed Özalp	Dernek Merkezi
1 Ocak 2017	KUR'AN-I KERİM 10. cüz hizb 1-2 Yasin Avcılar Diyanet Meali	R. SALİHİN - Tövbe Receb Hasar ERKAM YAYINLARI	Dış Ticarete Teslim Şekilleri İdris Albayrak	Dernek Merkezi
5 Şubat 2017	KUR'AN-I KERİM 10. cüz hizb 3-4 Muhammed Özalp Diyanet Meali	R. SALİHİN - Sabır Harun Avcılar ERKAM YAYINLARI	Sanat'a dair Mustafa Necati Erdemir.	Dernek Merkezi
5 Mart 2017	KUR'AN-I KERİM 11. cüz hizb 1-2 Yusuf Biçer Diyanet Meali	R. SALİHİN - Doğru Sözlülük (Sıdk) Abdullah Ayhan ERKAM YAYINLARI	Hukuk ve Ahlak ilişkisi Ömer Faruk Tın	Dernek Merkezi
2 Nisan 2017	KUR'AN-I KERİM 11. cüz hizb 3-4 İdris Albayrak Diyanet Meali	R. SALİHİN - Allahın Kullarını Denetlemesi (Murakabe) Yasin Avcılar ERKAM YAYINLARI	Günümüz Türkiyesinin oluşmasında edebiyatın yeri Receb Hasar	Dernek Merkezi
7 Mayıs 2017	KUR'AN-I KERİM 12. cüz hizb 1-2 Ömer Faruk Erdemir Diyanet Meali	R. SALİHİN - Takva Ömer Faruk Tın ERKAM YAYINLARI	TV ve Bilinçaltı Harun Avcılar	Dernek Merkezi

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (5. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : NURETTİN AKKAYA

Tarih	Konu	Kaynak Kitap ve Sayfaları	Hazırlayan	Sunum Yeri
18 Eylül 2016	Tefsir Cüz 16 Hadis	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (ikinci Yarı) El lü lüü Vel Mercan C.2 Sh.129-148	Yaşar Urgan İrfan Kabıman	İrfan Kabıman
23 Ekim 2016	Tefsir Cüz 17 Hadis	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) El lü lüü vel mercan C.2 Sh.149-169	Hüseyin Özer Metin Şallı	Yaşar Urgan
20 Kasım 2016	Tefsir Cüz 17 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci Yarı) Ön Söz ve Mukaddime	Ekrem Gümüştas A.Nasır Vatansever	Dernek
18 Aralık 2016	Tefsir Cüz 18 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) İstiaze: Alemlerin Rabbine Sığınmak Besmele: Her Hayrın anahtarı 159-1182	A.Nasır Vatansever Ekrem Gümüştas	Ekrem Gümüştas
22 Ocak 2017	Tefsir Cüz 18 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci Yarı) Hamdel: Her türlü övgü, Alemlerin Rabbine özgü Salvele: Yüce Resule Salat ve Selam 183-204	İrfan Kabıman A.Nasır Vatansever	Hasan Özbek
19 Şubat 2017	Tefsir Cüz 19 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) Allah: Alemlerin Rabbi Allah'ın İsim ve Sıfatları: Engüzel İsimler 205-230	Nevzat ÖZDERYOL Yaşar Urgan	A.Şevki Vatansever
19 Mart 2017	Tefsir Cüz 19 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci Yarı) Yaratılış: Yokluktan varlığa Melekler: Nurdan varlıklar 243-266	Metin Şallı Kenan Karadeniz	Hüseyin Özer
23 Nisan 2017	Tefsir Cüz 20 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) Cinler: Allahın Görünmeyen Kulları Şeytan: İnsanın Ezeli Düşmanı 267-280	A.Şevki Vatansever Nevzat ÖZDERYOL	Metin Şallı
21 Mayıs 2017	Tefsir Cüz 20 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci yarı) İnsan: Mükerrer Varlık Ruh: Hayat İksiri Nefis: İyi ve Kötünün Mücadele alanı 281-311	Kenan Karadeniz A.Nasır Vatansever	Dernek

DERS İŞLEYİŞİ HAKKINDA BİLGİ

- Kur'an-ı Kerim dersleri genelde ilgili ayetlerin okunması ve üzerine not düşülenlerin müzakeresi şeklinde işlenmektedir. Her bir derste iki Hizb işlenmektedir. (Yaklaşık on sahife)
- Hadis Dersinin başlangıcında bir önceki yıl müzakere dersinde işlenen Murteza Bedir'in Sünnet kitabı usul dersi olarak işlendi.
- Akabinde bölümler halinde İmam Nevevi nin Riyaz üs salihin kitabı işlenmeye başlandı. Burada hadislerden alınacak hayat dersleri ve ibretler üzerinde müzakereler yapıldı.
- Bu yıl müzakere konularında sınıftaki arkadaşların kendi ihtisasları ve özel ilgi duydukları konular üzerinden işlendi. Bazı dersler slaytlı olarak işlendi.
- Ders öncesi hazırlayan arkadaş kaynaklarını mail ortamında paylaştı ve diğer arkadaşlar bunlara hazırlanarak geldi. Geçen yıllara göre daha verimli bir ders yılı oldu.
- Bazı arkadaşlar ise sunumlarını hazırlayamadıkları için sunumları bu seneye kaldı. Dış Ticarete Teslim şekiller hakkında bilgilendirme sunumu son derste benim tarafımdan yapıldı.
- Son derste 2017-2018 yılı için nasıl bir hazırlık yapalım konusu konuşuldu. Geçmiş dönem müzakeresi yapıldı.

DEVAM VE VERİM DEĞERLENDİRME

- Dersleri işlerken katılım iyi
- Derslere hazırlık geçmişe göre biraz daha verimli,
- Grup üyelerinin kaynaşması ilk yıllara göre gelişim gösteriyor
- Ders dışı sosyal aktivitemiz ve derneğin sosyal aktivitelerine katılım zayıf
- Derse devam ve program tarihlerine uyum gelişmeye açık.
- Heyecan yeterli ve gelecek için ümit vadediyor. Ancak okullar bitiyor ve iş hayatı başlıyor, iş hayatı şehir dışına çıkışları ve mesai uyumsuzlukları gibi sorunları bünyesinde barındırıyor.
- Bu nedenle sınıfa ilave üye katılımı ihtiyacı var.

KONUŞMACI

DR. HULUSİ ERSOY

Konu: Kısa Bilim Tarihi ve Güncel Bilimsel Gelişmeler

Bilimsel gelişmelerin kaynaklandığı düşünce yapılarının akademik ifadelerden arındırılmış bir özetini bulacağınız seminerimiz sonrasında güncel gelişmelerinde ışığında gelecekte bizleri nasıl bir dünya beklediğinin müzakeresini yapmaya çalışacağız. Bu ufuk turu bize ve çevremize bakışımızda farklı çağrışımlar yapacak ve dernek mensuplarımız ve dostlarımızla **“geleceğe nasıl bakmalıyız”** için bir beyin fırtınası yapacağız. Siz dostlarımızı bu çabamıza katkıda bulunmaya çağırıyor ve yalnız bırakmayacağınıza inanıyoruz.

Özgeçmiş:

Hulusi Ersoy

1966 yılı, Zonguldak Kilimli doğumlu (Anne-Baba, Giresun) İlkokul, İnağzı İlkokulu... Ortaokul ve lise 1. Sınıf, Zonguldak İmam Hatip lisesi 1983 yılı, Zonguldak Mehmet Çelikel Lisesi... Elektrik Mühendisliği, Yıldız teknik Üniversitesi, 1988 Yüksek Lisans, “Türkiye’nin Yenilenebilir Enerji Kaynakları”, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 1997 Doktora, “Osmanlıda Telefon Hizmeti ve İmtiyaz”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, 2017

İş Hayatı: Türkiye Gemi Sanayi, Haliç Tersanesi, 1990-1991
PTT-Türk Telekom A.Ş., 1991-2017

Yazılar : Haksöz Dergisi ve Kitap Dergisi

1. Oturum

Bugün genel hatlarıyla anlatmaya çalışacağımız konu; bilim ve bilim tarihi. Bilim deyince bilgi işi içine giriyor. Bilim nedir sorusunu soruyoruz. Bilgi, bizim olaylara, eşyaya dair edindiğimiz tecrübî, iradî, zihnî faaliyetlerimiz sonucu ortaya çıkan kavramların/yargıların kendisidir. Geçmişe dönüp baktığımızda bugün bilim dediğimiz şeyle tarih içindeki bilim denilen olgu ile birebir aynı değildir. Bugün bilim dediğimiz şey yine, evrene, insana, eşyaya ait denetlenebilir, deney yapılabilir, gözlemler sonucunda ortaya çıkan ilkelerin formüle edilmiş halidir. Ama geçmişte bilim dediğimiz şey, daha çok pratik hayata dönük faaliyetler olarak karşımıza çıkıyor. Nedeni de şudur; insanlar tarih içinde yapıp ettiklerini tecrübe olarak birbirlerine aktarabilmişler fakat yapılan ve edilenlerin ilkeleri, temel kanunları bir şekilde ifade edilememiştir. Neden ifade edilememiştir meselesine gelince; bilim felsefecileri insanlık tarihini bilgiyle olan ilişki biçiminde 3'e ayırırlar:

1. Evre: İnsanın doğayla iç içe olması. (Projektif Şuur)
2. Evre: Doğadan kendini dışarı çekip bir takım sorular sorması. (Projektif Şuur, adam yaklaşımı)
3. Evre: Doğaya dönük ya da insana dönük yaklaşımları formüle edebilme kabiliyetleri. (Bijektif Şuur, çocuksu yaklaşım)

Hilmi Ziya Ülken der ki; Bu iki yaklaşımın (çocuksu ve adam yaklaşımının) geçmişi çok fazla değildir. 1960'da yazdığı kitapta 150 sene öncesine dayanır hatta yüz seneden beri biz ilk defa çocukluk halinden kurtulmuşuz, der. Birçoğunuzun anlaması noktasında verilen örnek; bir çocuğa resim

yap dediğinizde çocuğun yaptığı resim çizdiği şeyi gördüğü ve algıladığı şeklidir. Perspektif yoktur, çizer ve anlatır. Çocuğumuza bunu niye böyle yaptın dediğimizde, o kendince zihninde olanı aktarır. Yani insanların mitolojik hikâyelerden kurtulup esaslı soru sormaya başladıkları dönem, Yunan dünyasında Tales ile başlatılır. Ondan önce Babil, Sümer, Çin, Hint gibi medeniyetlerde bilim vardır.

Bilim dediğimiz şey genel anlamda üç noktada toplanıyor:

1. Astronomi; yıldızlarla ilgili gözlemler.
2. Matematik
3. Tıp

Bu medeniyetlerde (Babil, Sümer, Çin, Hint...) astronomi, matematik ve tıp ile ilgili bilgiler var. Fakat bu bilgiler daha çok günlük kullanıma daırdır. Mesela yıldızları izlemelerinin nedeni tarımla ilgilidir daha çok, mevsim, ürün, hasat ile alakalıdır. Daha sonra bu durum özellikle Babil'de daha astrolojik bir boyuta ulaşmış, yıldızlar falcılık düzeyinde kullanılmış.

Burada bir parantez açmak istiyorum. Bilim tarihi insanın yeryüzünde ortaya çıkışıyla başlar normalde. Kabul edin ya da etmeyin ama bu yazılı metinlerde böyle geçer, insan türünün 3,5 milyon yıl önce kabaca ortaya çıktığı, zamanla türe dönüştüğü söylenir. Buradan 19. Yüzyılda Darwin'in evrim teorisiyle en azından Avrupa dünyasında kutsal ile olan savaş ya da çatışma zirveye çıkmıştır. Türleri kendi aralarında bölüşmeleri vs.

Dilin ortaya çıkışı, insan ne zaman konuşmaya başladı soruları da soruluyor. Bildiğimiz kadarıyla bugünkü kazılarda ilk toplu yaşama başlama Sümerlerle beraber oluyor. Şehir kurulması, Zigurat denen tapınağın, benzeri yapıların ortaya çıkması, ticaret dolayısıyla, ardından

da hesap kitap anlamında, tapınakta yapılan işler anlamında, yazı ortaya çıkıyor. Sümerlerde yazı da çivi yazısıdır. Orada bugün arkeolojik kazılardan elde edilen bilgilerden okuma yapıldığında astroloji konusunda yıldızların kullanımı noktasında, trigonometri noktasında, 60 tabanlı sayı sisteminin kullanılması noktasında o medeniyetin en azından kendine yeter düzeyde bilgi sahibi olduğu söyleniyor. Bugün kullandığımız 60 sayı sistemi yani saatin 60 dakika olması, 60 saniye olması, geometride dairenin açısının 360 olması bilgisini Sümerlere borçluyuz. 10'lu sayı sistemi de Hintlerden bize intikal etmiş. İlk medeniyetlerde yazı, sayı ya da matematikle beraber mimari yapıların ortaya çıktığını görüyoruz. Bu ilk medeniyetlerde evrene ait anlatılar mitolojik olduğu için, tanrılar var, tanrılar işleri düzenliyor, yani bu hikâyelerde insan faktörü çok etkin değil, kendine has bir kaderi var insanın. Tales'in sorduğu soru şu: Bu evren, oluş, yok oluş nasıl bir şeydir ya da evrenin oluşumunda ilk ilke ya da yunanca ARGE denen şey nedir? Bu soruyu sorduğunda "su" cevabını veriyor. Varlığın sudan ortaya çıktığını söylüyor. Bu sözün çekici olan tarafı ne? İlk defa bir insan tanrı sıfatıyla devre dışı olarak, her şeyi tanrı yarattı meselesi başka bir şey, ilk defa insan kendisi olarak soru sormaya başlar ve felsefenin tarihi de Tales ile başlar. Adım adım 20. Yüzyıla kadar geldiğimizde bize "absürd" gelen şeyler daha 19. Yüzyılın sonlarına kadar tedavülde. Bugün bildiğimiz suyun formülü H₂O. Bu formülün ortaya çıkışı, oksijen ve hidrojenin varlığının keşfi 130-140 sene önceki bir hikâyedir. Yani atomu, kimyayı bilme anlamında son 150 seneden beri insanoğlu, 2500 yıllık tarihte büyük bir sıçrama yaptı. Anlayışınıza dayanarak söylüyorum; belki insanlık evreni, tanrıyı anlamaya çalışıyordu sürekli. 19.yüzyılda pozitivist Auguste Comte ile beraber artık üç dönem vardı insanlık tarihinde:

1. Mitolojik dönem

2. Jeolojik dönem

3. Bilim dönemi

İnsanın ürettiği bilim, evrende anlaşılmayacak hiçbir şey bırakmayacak

ve insanlık her şeyi çözecek iddiasındaydı. Bu iddia epeyce popüler oldu. Belki Cumhuriyet'in kuruluşunda, o yıllarda pozitivizm, çağdaşlaşma ve modernleşme çok etkili bir şeydi. Ama 19.yüzyılın sonu, 20.yüzyıla gelirken madde üzerine yapılan deneylerde insanları hayrete düşüren bir durum ortaya çıktı. Newton fiziğinin mikro dünyada işe yaramadığı ortaya çıktı. Yani bizim bilgiyle makro dünyada çözdüğümüz her şey, atom altına indiğimizde bizi şaşkına çevirdi. Ve şu an geldiğimiz yer, fizikçiler anlamında artık yapabileceğimiz şey bu kadar, bundan sonra çok fazla ilerleyemeyeceğiz herhalde, denilmeye başlandı. Onun da nedeni şudur; önceden elektron, proton gibi yapılar, ferdi yapılar, tek başına hareket eden yapılar olduğu var sayılıyordu. Ama şu an modern fiziğin ortaya çıkardığı tablo hassas hesaplarla, matematiksel modellerle, soyutlamalarla; herhangi bir atomun elektronu evreni n en uzağındaki elektronla bir etkileşim halinde. Yani evrenin bir organik bütünlük içinde olduğunu, evrenin bize kendisini istediği kadar açtığı noktasına geldi bugün fizikçiler. Geriye dönersek, bu fizikçilerden sonra iyon dünyasında ilk filozof Tales, hepinizin duyduğu Sokrat, Platon, Aristo. Bu ilk filozoflar genelde Ege kıyılarından çıkıyor. Ticaret ve dış dünya ilişkileri, farklı kültürleri görme. Atina'nın refahı yükselince Platon "Academia" diye bir okul kuruyor. Aristo da "Lykeion" adında bir okul kuruyor. Sokrat, Platon'un hocasıdır. Fakat Sokrat'a dair bizim elimizde çok bilgi yok. Öğrencisi Platon'un anlattığı kadarıyla Sokrat'ı tanıyoruz.

Sokrat, bilginin nesnelliğinden ziyade bilginin tanımlanabilir bir şey olması noktasında çaba sarf ediyor. Sofistler dediğimiz grup, bilgiyi parayla satan gruplar. Sokrat bunlara karşı çıkıyor. Sokrat, gençlerin ahlakını ve Yunan tanrılarına karşı çıktığı için mahkemede yargılanır ve idam edilir/kendi canına kıyar. Sebep, tek tanrı düşüncesini dillendirmesidir. Yani felsefe dediğimiz şey, bugün çok karmaşık bir şey olarak algılanıyor, çoğu kimse korkuyor ama hiç alakası yok. Felsefaya yunanca bilgiyi sevmek demek. Siz de "gönüllü öğrenme grubu" yani sizin adınız aslında felsefe grubu.

Sokrat bir tarafa, Planton ile Aristo'nun kurduğu paradigma (ilkeler bütünü) 1600'e kadar, 2000 sene hem İslam dünyasını hem Hristiyan dünyasını kilitliyor. Aşlamıyor. Aşma noktasında çaba olmakla beraber aşmaya çalışan bilim insanları bir türlü özellikle Aristo'ya dönük bir itiraz yükseltmiyorlar.

Platon daha çok ahlak, idea, devlet ve siyaset kavramları çerçevesinde eser vermiştir. Aristo ise, mantık, fizik, metafizik dediğimiz fizikötesi anlamında ilahiyata denk gelen yani teolojiye denk gelen kavramlar üzerine, tanrının ve maddenin bilgisine sahip olma noktasında daha disiplinli bir felsefecidir. Bugün enerji, potansiyel gibi kavramlar Aristo'nun bilim literatürüne kattığı kategorilerdir. Galileo'ya kadar hem İslam dünyası hem Hristiyan dünyası Aristo'yu aşamamışlardır.

Aristo'nun astronomisi nedir?

- Dünya merkez
- Güneş ve diğer gezegenler dünyanın etrafında dönüyor
- En dış cephede yıldızlar var
- Uzay sonludur
- Mekânda boşluk yok
- İki hareket var: 1.dairevi hareketler; gök cisimleri yapıyor. 2.zorlama hareketler; taşın havaya atılmasında hareket ettirici biziz. Taşın yere düşmesi Aristo'nun tabiriyle "her şey doğal yerine gider" dolayısıyla bu iki şey, hem İslam dünyasını hem de Hristiyan dünyasını kilitlemiştir. Hristiyan dünyasında 13-14. Yüzyıllarda yapılan tartışma, Aristo fiziğine dönük eleştirilerden bir metinde şöyle bir şey var; taş camı kırarsa nasıl kırar sorusu sorulduğunda, seküler bilgiyle diyeceksiniz ki; taş bir hareket aldı ve camı kırdı yani fizik bir olay. Ama bu Hristiyan dünyasında tartışılırken, bu durumda Allah nerde, taşı Allah kırdı deniyor. Bu tür teolojik tartışmalar işin içine giriyor. Yani teolojik baskılar 18. Ve 19.

Yüzyılın sonlarına kadar devam etmiştir. Galileo, Newton... Her biri dindar insanlardır. Katolik dünyanın, İncil'e ya da Tevrat'a dönük kutsallarını sarstıkları için bugünkü anlamda sesleri solukları çok çıkmaz, devrimci insanlar değiller. Dünya dönüyor, dediğinde Galileo mahkemeye çıkartılır ve mahkemede sözünü inkâr eder. Aynı zamanda fizikçiler büyüyle uğraşırlar. Bugünkü anlamda bilim devrimcisi denen şey, çok devrimci, çok kişilikli, kendine has tipler değil. Avrupa'nın bize kahraman olarak anlattığı, bu bilim insanları özellikle son 50-60 senede yapılan bilim çalışmalarında çok akıllıca yaklaşımlar, insaflıca yaklaşımlar vardır. Biz bunları bu kadar abarttık. Bilim ve din iç içeydi, hiçbir zaman ayrılmadı ki diye bize bunları kahraman olarak tanıtanlara karşı bir görüş ortaya çıkmıştır.

Helenistik dünyada Atina önemini kaybettikten sonra astronomide Batlamyus, Tipta Galen hem İslam dünyasında hem de Hristiyan dünyasında uzun süre etkili olmuş insanlardır. Batlamyus Almagest adlı çeviriler kitabında, yıldızların konumu vs. astronomiyle ilgili bilgiler veriyor. Ama esas ölçüsü, hocası Aristo'nun kurduğu evren üzerinedir. Sadece biraz daha genişletmiştir. Yıldızların hangi mevsimde, hangi konumda olduklarına dair bilgiler vermiştir. Galen de Hipokrat'tan gelen tıp bilgisini biraz daha genişleterek Yunan'dan İslam dünyasına geçmiştir. İbn-i Sina'nın El Kanun Fi't Tıbb adlı eseri batıda okutulmuştur. Bir tarafta tıp kendi içinde çok sıçrama yapmasa da, 19.yüzyıla kadar mikroskobun bulunmasıyla beraber bulunan şeyler formüle edilip, çok izah edilemiyor. Sonra sonra bilgilerin üzerine kırıntılar eklenerek bugünkü modern tıbbı ulaşıyoruz. Helenistik dünyada bu iki isim etkili oluyor.

Roma dünyasının da hem bilime hem felsefeye çok önem vermediğini söylüyor bilim tarihçileri. Nedeni de Roma'nın emperyal amaçları doğrultusunda daha pragmatist olduğudur. Roma da biraz konuşmaya ve hitabete dönük faaliyetlerin Aristo'nun poetikasından hareketle olduğu söylenir.

İslam dünyasında özellikle Abbasi halifesi Memun döneminde, halife Memun'un rüyasında Aristo'yu gördüğü rivayet edilir. Ne kadar doğrudur bilmiyoruz ama hatta rüyanın iki farklı versiyonu var. Aristo ile rüyasında tartıştığı söylenir ve derler ki Yunanca tercüme faaliyetleri halife Memun zamanında başladı. İslam imparatorluğu genişleyince özellikle Hristiyan okullarda hem astronomi, hem tıbbi bilgiler bir şekilde biliniyordu. İlk tercümeler daha çok tıp ve matematik üzerinedir. Daha sonra felsefi metinler tercüme edilir. Bu tercüme faaliyetleri neden önemlidir? Batı, Helenistik dünyayla temasta olmakla beraber Aristo'yu unutuyor yani çok kırıntı bilgiler var.

İngiltere ve Fransa'da bazı Hristiyan tipler Endülüs medreselerinde eğitim görüp kopyalama faaliyetleri yapıyorlar ya da belki casusluk yapıyorlar, bilemiyoruz. Bu tür şeyler de anlatılır bilim tarihinde.

Endülüs'te İbn-i Rüşd vardır. Lakabı batıda "averroes"tir. İyi bir Aristo şarihidir. Kitapları hem İbn-i Sina'nın hem de İbn-i Rüşd'ün uzun bir süre üniversitelerde ders kitabı olarak okutulmuştur. Fakat Katolik dünyası kimi zaman fermanlar yayınlamışlardır, üniversitelerde okutulmaması noktasında.

Hristiyan dünyasında da Thomas Aquinas vardır. Yine Aristo'nun "paganist" yaklaşımlarını Hristiyanlık teolojisine adapte ediyor. Onunla beraber pagan olarak kabul edilen Yunan felsefesi Hristiyan teolojisinin ana unsuru olarak iş görmeye başlıyor.

Rönesans dediğimiz dönem, 15.yüzyıl. Özellikle İtalyan kentleri, Floransa gibi zengin, burjuva sınıfının biraz başlangıçta fantezi olmakla beraber sanata ve estetiğe duyduğu ilgi, eğilimlerin desteklenmesi ve yarış psikolojisiyle birbirilerine gösteriş içinde olmaları sonucunda ortaya çıkan bir yenilenmedir. Rönesans'ın özelliği resim, edebiyat gibi bilimden ziyade sanattır. Tabiata biraz daha farklı bakılarak gölge, ışık ve derinlikle gördüğünü gerçekçi anlamda resmetme var. Doğayı olduğu gibi aktarabilmedir. Aristo da sanat için "doğayı taklit etmek" der M.Ö 300'lü

yıllarda. Dolayısıyla Rönesans'ın başlamasıyla oluşan refahlık entelektüel hassasiyetleri artırmıştır. Yunan sevgisi, Rönesans ile beraber Antik Yunan'da bir heyecan oluşturuyor. Avrupa'daki kilisenin baskısını belli ölçüde, en azından kapalı meclislerde biraz hafifletmeye çalışıyorlar.

Aristo, gökteki cisimlerin mükemmel olduğunu söylemişti, onlar mükemmel varlıklardır der. Aristo'da oluş ve bozuluşun olduğu âlem ay altı âlemdir; değişimin olmadığı, mükemmeliyetin olduğu, tanrısal tüm emarelerin görüldüğü ay üstü âlemdir. Aristo, evrenin hareketiyle ilgili düşününce Platon'da da var tanrı düşüncesi, Platon'daki tanrı sanatkârdır, evreni kendisindeki idelerle yaratmıştır.

Platon'da bugün bizim ruh dediğimiz şey, dünyaya saf olarak gönderilmiştir. Ruh ve beden ikilemi vardır Yunan dünyasında. Ama ölürsük, ruh bedenden kurtulursa biz Tanrı'nın yanındayken hakikate şahit olmuştuk, tekrar Tanrı'nın yanına dönersek hakikatin içinde olacağız ve en mutlu olacağımız an o andır der Platon. Aristo, ruhu da bedenle beraber ölümlü bir varlıklar olarak kabul eder.

Felsefeyi hakikati arama çabası olarak alırsak hakikat dediğimiz şey, Platon'un dediği gibi, ilk gördüğümüz, ilk şahit olduğumuz şeyleri hatırladığımız ölçüde biliriz. Çünkü ruhumuz Tanrı'nın yanındayken her şeye şahittik fakat dünyaya inince biz bunları unuttuk. Şimdi hatırlıyoruz ve hatırladığımız ölçüde bilgi oluyor der. Platon'un usulünde hatırlama önemli bir yere sahiptir.

1400 yıl önce insanların zihninde bir evren algısı var. Belli bir bilgi var ve bu bilgilerden baskın olan bilgiler var. Böyle bir şey varsa bile Allah ben varım diyor ve o bilgilerden hareketle peygamber üzerinden kullarıyla interaktif ilişki içinde oluyor. Yani Platon'un söylediği hakikatse Allah da diyor ki o hakikati ben de peygambere söylüyorum, gibi uzlaştırmacı bir biçimde okuyabiliriz.

Rönesans sonrasında sanayi devrimi vardır. Sanayi devrimi bugünkü bildiğimiz anlamda sanayi olmaktan ziyade buhar makineleri ve tekstil

makinelerinin daha seri üretimi ve iktisadi ilişkilere katılması, fabrikaların kurulması, köy-kent ilişkilerinin değişmesi, köylerden kentlere işçi akımının olması, bugün kadın hakları, işçi hakları dediğimiz olgunun çıktığı dönemdir. Sanayi devrimiyle beraber silah teknolojisinde de çok bilimsel olmasa bile en azından tecrübi bilgiler devreye girerek, topun mesafesi, demirin dayanıklılığı gibi bilgiler elde ediliyor. Deneyci felsefenin sonucu olarak ortaya çıkmış bir olgudur Sanayi Devrimi. Bu dönemde bilimde çok yüksek sıçrama olmamıştır. Özellikle 19.yüzyılın başı, ortaları ve sonuna doğru matematiksel anlamda modellemelerin yapıldığı, formüllerin ortaya çıktığı dönemdir. Kimya, elektrik ve elektrikler beraber radyo frekanslarının iletilmesi gibi konularda teoriler uygulamaya aktarılmıştır.

16. yüzyıl özellikle Aristo'nun kurduğu astronominin alt üst olmasıdır. Aristo dairesel hareketi ideal hareket olarak nitelendiriyordu, güneş, dünya daire şeklinde dönüyor diyordu. Kepler; matematik için içine girdiği için güneşin yörüngesinden öte, güneşin etrafında dönen gezegenlerin yörüngelerinin eliptik olduğunu buluyor. Galileo ile beraber evrenin mükemmel yapıda olduğu tezi çürüyor. Galileo teleskopla güneşe bakıyor leke görüyor, aya bakıyor kraterleri görüyor ve diyor ki sizin mükemmel dediğiniz, Tanrı'nın kusursuz yaratıyor diye iddia ettiğiniz şey lekeli ve bizim dünyaya benziyor der.

18. yüzyılda Newton geliyor. Yine astronomi üzerinedir, hareket ve harekete ait kanunlar formüle eder. Bilim insanıdır. Yer çekimi dediğimiz olguyu matematiksel olarak formüle etmiştir. Ama bu bilim insanların hepsi biz Tanrı'nın kitaptaki ayetlerini doğaya bakarak Tanrı'mızı büyüklüyoruz. Ona şükrediyoruz. Bunların hepsi koyu dindar bilim adamlarıdır. Kendilerine baktıklarında matematiksel şeyleri görüyorlar evrene baktıklarında da zihinlerindeki matematikle evrendeki matematiğin uyumunu görüyorlar ve öyle formülleştiriyorlar.

Bir cisim bir yerden bir yere hareket ediyorsa biz o cismin konumunu ve süresini bilebiliyoruz. Halen makro dünyada Newton'un fizik kuralları

geçerlidir. Uzaya çıkmamız, uydu göndermemiz, Newton'un keşfettiği temel fizik kanunları çerçevesinde işliyor. Newton'un fizik kanunları makro dünyada şu an işe yarıyor. Ama 20.yüzyılın başında fizikçileri şok eden şey kuantum kavramında elektron hareketinin Newton fiziğinin kurallarına uymadığı keşfidir.

Kitap Tavsiyeleri:

1. Bilim Dört Bin Yıllık Bir Tarih/Patricia Fara
2. Bilim Devrimi ve Modern Bilimin Kökenleri/John Henry
3. Batı Biliminde Dönüm Noktaları/Peter Whitfield
4. İslam Bilim Tarihi/Ahmed Cebbar

Özetle şunları söylemek istiyorum;

Bugün bilim tarihi dediğimiz şey, eşyanın, varlığın esasına dair hakikati arama noktasındaki çabadır. Bilim, ilk medeniyetlerde başlıyor fakat onlar sistematize edemedikleri için, ulaşan bilgileri de bir çerçeveye oturtamadıkları için nesnel bir bilgi olamamıştır. Bilim böyle başlar ve Kuantum mekaniğine kadar böyle devam eder. Kuantum mekaniğinde Schrödinger'in kedi deneyi vardır. "Bir kutu içine kedi koyar. Kutunun içine yüzde elli şansla kedi öldürecek bir mekanizma koyuyor. Kutu açılmadığı sürece kedi hem ölüdür hem diridir. Kutu açılırsa kedi ya ölüdür ya diridir." Kedi deneyi, teorik bir deneydir. Einstein bile iyi bir fizikçi olmasına rağmen bu konuyu anlama noktasında epey zorlanmış ve şu sözü etmiştir "Tanrı zar atmaz" demiştir. Çünkü istatistik var işin içinde. Kuantum diyor ki, elektronun hızını biliyorsak yerini bilemiyoruz, yerini biliyorsak hızını bilemiyoruz ve olasılıklar işin içine giriyor. Yani evren; artık elektron ya da proton dediğimiz şey, ferdi bir yapıdan ziyade bir organik yapı olarak hareket ettiğine kanaat getirdi. Modern fizikçiler, fizik bitti bundan sonra bizim yapabileceğimiz bir şey yok demeye getiriyorlar. Avrupa'da, Amerika'da yeniden İncil'e, Tevrat'a dönüş var, ne kadar hakikat olduğu, yaratılış evreleriyle ilgili çalışmalar yapıyorlar.

Bilimin ilerleyip ilerleyip geldiği yer Peter Whitfield'in dediği "insan ile evren arasında özel bir ilişki bulunduğu inancına" yani antik dönem ve modern çağlardaki bütün dini sistemler, insan ile evren arasında özel bir ilişki bulunduğunu düşünüyorlar. "Bilimsel bilgiler şimdi medeniyetimize hükmetmektedir ama evren kişilik dışı şans faktörünce mi yönlendirilmektedir yoksa bir amaç doğrultusunda mı idare edilmektedir? Bir amaçla idare ediliyorsa bu amacı belirleyen kimdir? Bu soruların cevapları bugün bile açık değildir. Bu cevaplar atomun kalbinde ya da kozmosun derinliklerinde Tanrı'nın yeniden keşfedilişiyle mümkün olsa, bu bilim tarihinin en büyük güvenisi olacaktır."

Tarih içinde insan ve doğa ilişkisi dini ve mitolojik bir izahla yapılıyordu. Bilim bunu aşmaya çalıştı ama geldiğimiz nokta nedir? Tanrı'dan kaçan bilim sonunda Tanrı'ya teslim oldu. Ben buradan hareketle İslam'ın devrimci sesinin yeniden yükseltilmesi noktasında bir şeyler olacağına inanıyorum.

"Allah'ın akletmez misiniz?" dediği şey; yetimin hakkını yeme, ticaret yaparken adaletli davran. Yani pratik ilişkilere dönük şeylerdir. Onun ötesinde Mülk suresinde "Eğer yaratılıştan şüpheliysen gözünü göğe çevir, göz yorgun ve bitkin olarak kendine döner" buyurur Rabbimiz. İşte en felsefi ayet bence budur. Kur'an'ın felsefesi, çok devrimci bir felsefedir. Ama ne yazık ki bizim bilgiyle olan ilişkimiz, süre içinde bizim konfora olan düşkünlüğümüz bizim dünyaya örnek model olabilmemizin önündeki en büyük engeldir.

2. Oturum

Tıp tarihi, bilim tarihinde ayrı bir sıçrama yapmıştır. Mikroskobun keşfi, mikropların tanımlanması, bulaşıcı hastalıklarla mücadele, pastör kuduz aşısının bulunması vs. Tıp tarihi burada ayrıca ele alınmalıdır. Ben size fizikten bir örnek vereyim; Madam Curie radyoaktifte uranyumun bölünmesi üzerine çalışan bir bayan bilim insanıdır. Fakat kendisi ve kızı radyasyondan etkilenecek kanser oluyor ama radyoaktiflerin kanser yaptığı bilinmiyor o ana kadar. 1880'li yılların sonu, 1900'lü yılların başı diyelim. Fizikçiler fizikle uğraşırken tıbbi bir problem ortaya çıkıyor, bu sonradan anlaşılıyor. Bilim tarihinde tesadüfi şeyler de çoktur. Belki bir bilim adamı deney yaparken, diyelim ki bir mühendis, radyo dalgaları üzerine çalışırken laboratuvarında çikolata unutup. Geldiğinde sabah çikolatayı erimiş bir halde buluyor. Oda sıcaklığı 24 derece, normal bir ısı. Aslında çikolatanın o kadar erimemesi lazım. Bu sorun üzerine, mikro dalganın enerji/ısı yaydığını fark ediyor. Ve mikro dalga denilen teknolojik üretim ortaya çıkıyor. Bu tamamen tesadüftür. Melamin diye bir şey vardı 80'li yıllarda. O da tesadüfi bir şeydir. Laboratuvarında deney yaparken ertesi gün, deneyi yapan kişi farklı bir maddenin ortaya çıktığını fark ediyor. Bilimde zaman zaman tesadüflerle sıçramalar yapılmıştır. Bu tür hikâyeler çoktur.

Soru: Bir söz vardır. "Külden cüze gitmek hakikat; cüzden küle gitmek meşakkattir." Şimdi görüldüğü kadarıyla bu insanın kendini anlaması, kendini bulması, yaratılış gayesine ulaşması, bir arayış içine girmesi olması gerektir. İnsanın fıtratı da ister yaratılış gayesine ulaşmayı. Dolayısıyla şimdi burada anlattıklarınızın insanlık tarihi içinde felsefeci dediğimiz kişilerin ilahi tebliğe muhatap olup olmadıklarını bilmiyoruz. Bunun için de bunların bir hakikat arayışı için bir gayret içinde olduklarını görüyoruz. Dolayısıyla felsefe de bu hakikat arayışı içerisinde bir başkasının bulduklarını çelici, bir başkasının buldukları içerisinde yeni bir şeyler

keşfetme çabası içinde. Cüzden küle giden bir meşakkatli yolculuk gibi görüyorum ben bunu. İşin esasında şuraya gelmek istiyorum. Bu yolculuk içerisinde biz Müslüman olarak küle, Kur'an-ı Kerim'e muhatap olarak Müslümanlar olarak külden cüze gitme ihtimalimiz şu an çok yüksek fakat biz buna rağmen, Kuran'ın sadece mezarlarda ölülerin arkasından okunacak bir kitap olmadığına hepimiz mutabıkız. Bunu söylüyoruz fakat ilmi çalışmalar çerçevesinde baktığımızda hiçbir gayretimizin olmadığını da görüyoruz. Son dönemlerden bahsediyorum. Dolayısıyla bu çerçeveden bakıldığında üniversitelerimizde de yetkin, liyakatli insanlar yok. Bunları nerede bulacağız? Bu hem fizik alanında geçerli, hem tıp alanında geçerlidir. Bu ilmeği nasıl yakalayacağız? Nasıl bir felsefi akıl yürüteceğiz de biz Müslüman olarak hakikatin hakikatini gösterebilme noktasında bir çaba sarf edeceğiz? Bir örnek de vermek istiyorum. Cenabı Hak, Tin suresinde zeytine ve incire yemin etmiş. Herhalde bunu zeytinin ve incirin fiyatını artırmak için veya üretimini teşvik için söylememiştir. Biz insanoğluna bir mükellefiyet düşmüyor mu yoksa Allah söylemiştir, doğruyu söyleyen odur deyip iman yeterli midir?

Cevap: Arkadaşlar, batıyı hepimiz gâvur kabul ediyoruz, tamam gavurlar. Şeytani kabul ediyoruz tamam, genel anlamıyla o da doğru. Ama şunu unutmayalım; ortaçağ skolastik Hristiyan anlayışıyla bilim insanların hepsi kurumsal dinin kendilerini engellediğini, hakikate ulaşmada resmen tabiri caizse, takoz bir mekanizma olduğunu görüyorlar. Diyelim Newton kitabını yazıyor ama yayınlamıyor. Çok sonra bir tane papaz önsöz yazarak yayınlıyor kitabını. Katolik dünyanın saldırısından kurtulmak için önsözde diyor ki, Newton'un yaptığı Allah'ın ayetlerini matematiksel olarak modelleme çabasıdır. Bruno diye İtalyan bir adam var 1400'lü yıllarda, Allah'ın ayetlerini inkar ettiği için ve fizikle ilgili bir takım tezler ileri sürdüğü için kazığa oturtularak engizisyon mahkemesinde yakılıyor. Avrupa kendi çapında bu alanda bir bedel ödemiştir. O günlerde bu konuları çok fazla anlayan yok. Çalışmalar dar bir alanda yapılıyor. Ortaçağda Hristiyanlığın skolastik yapısı içinde Avrupa'da ateizmin,

deizmin çıkmasının, agnostizmin zirve yapmasının yegâne nedeni, kilisenin diyelim ki bizim için tahrif edilmiş İncil ve Tevrat'ın kutsallığını korumak için gösterdiği çaba ve ona karşı alınan tedbirler çerçevesinde batıda bilim sıçrama yapmamış olsa bile kadın hakları dediğimiz, işçi hakları dediğimiz şeyler için bir bedel ödendi, belli maliyetle ortaya çıktı. Türkiye'de kadın hakkı denildiğinde birtakım duygusal yaklaşımlar var ama Avrupa'da bunların bedelleri ödendi, işçi hakkı denildiğinde işçiler bedel ödedi orada. Ama bizde biraz moda akımları olarak karşımıza çıkıyor.

Özetle; İslam dünyasında tahrif edilmemiş bir dine sahip olmakla beraber Avrupa'daki bilim adamlarının kapanıp derviş gibi, bir problemi çözmek için odaklanmaları noktasında bir çaba görmüyoruz, göremiyoruz. Biruni, dünyanın güneşin çevresinde döndüğüne dair belli belirsiz cümleler ediyor. Batılı insaflı bir şekilde İslam dünyasındaki o bilginin batıya bir şekilde geçtiğini ve birilerini etkilediğini söylüyor. İsterdik ki Biruni bunu bir çerçeveye oturtsaydı ve büyük kelimelerle dünya güneşin etrafında dönüyor deseydi, belki İslam dünyasının bilim tarihindeki yeri yükselecekti.

Soru: Bilim alanında faaliyet gösteren kişiler batıda kilise baskısı, papazlar, engizisyon mahkemeleri vs. derken baskı altındalar. Doğu'da bu var mı? Kazığa oturtulmuş bir bilim adamı var mı? Bugün batının bilimde ve teknolojiye geldiği yer ortada. Doğu toplumları niye hala yerinde sayıyor?

Cevap: Evet biz batıdan geri kaldık. Fuat Sezgin'i duyduunuz mu? Fuat Sezgin ile yapılan bir röportaj var Sefer Turan yapmış. Fuat Sezgin'in hocası Alman'dır. Çok disiplinli bir Alman'dır. İstanbul Üniversitesi'nin öğrencisi olmuştur sonra 1960 ihtilali sonrası Almanya'ya gitmiştir. Sanırım 27 tane yabancı dil biliyor. Sabah 7.30'da ofisine gidiyor, öyle çalışan bir adam. 14-15 yıl İslam bilim tarihi yazdı Fuat Sezgin hoca. Ama röportajında şunu görürsünüz; Fuat Sezgin çok çalışan bir insan ama Fuat Sezgin'in minnetle bahsettiği hocaları var. Bayan hocaları var, erkek hocaları var. "Oryantalistler" sıkı çalışmışlar. Alman'lar bu çalışmaların hakkını teslim etmişler. Fuat Sezgin, o alman disiplininden gelen birisi ve çok hürmetle hocalarını, alman bilim adamlarını anıyor.

Fuat Sezgin'in taşlar üzerine bir kitabı var. Avrupa'da uzun yıllar Aristo'ya atfedilerek tedavülde kalmış bir kitap. Yine alman bir bilim adamı, sanırım 1920'li yıllar, taşlar kitabının İbn-i Sina'ya ait olduğunu ortaya çıkarıyor. Yani Almanların ne kadar disiplini ve titiz çalıştıklarına örnek. Burada aslında devlet politikası, almanya, Fransa ve İngiltere, bunların hepsinde 1600'lü yıllarda kurulmuş kraliyet bilimler akademisi vs kurulmuş. Devletin desteği var, özellikle Fransa'da. Yani siz bir bilimsel makale yayınlacağınız zaman mesela İngiltere'de Kraliyet Bilimler Akademisi'nden yayınlarsanız anlamı var. Dolayısıyla böyle bir yarış içindeler, devlet var arkada. Osmanlı'da bu niye olmadı, niye yapılamadı meselesi tarihçilerin, sosyologların işi ama biz o manzarayı görüyoruz, o soruyu soruyoruz, bunun cevabını da vermek istiyoruz. Ne kadar cevap versek ne kadar tatmin oluruz, bilmiyorum. Yani şunu söyleyeyim, diyelim köleliği ilk kaldıran toplum batıdır. Pratikte batıda köle ticareti yasaklanıyor. İktisaden yasaklıyorlar çünkü köleliğin toptan maliyeti daha fazla. En azından köleliğe maaş verirsek, o da maaşını bilir yiyeceğini alır. Yani pratikte köleliği işçi statüsüne çeviriyor. Dolayısıyla bu, batı için köleliği kaldırdı, özgürlük verdi şablonu üretiyor. Ve bunun üzerinden ideolojilerini üretiyorlar.

Şunu söyleyeyim; İslami perspektifle batının demokrasisinde, insan haklarında, özgürlüklerinde felsefi bir zemine oturarak tartışabilecek insan gücüne, kapasitesine ihtiyacımız var. Ama ben, ayıp olmasın, 48 tane öğrencim var şu anda, her hafta ders veriyorum. Size tavsiye ettiğim kitapları onlara da tavsiye ettim. Alın okuyun dedim. Bir ay önce söylediğim bir şey, bir tane öğrencim iki hafta sonra bulmuştu. Bir ay sonra sordum öğrenciye okudunuz mu diye. Hocam okumadım dedi. Bunun üzerine ben bir sonraki hafta anlatacağım konuyu ders notu olarak eline verdim. Ders notlarını okuyup öyle gelin dedim, taş çatlasa 15 sayfa. Derse başladım, konuyla ilgili buyurun sizi dinlemek istiyorum dedim. 48 öğrenciden bir tane kız öğrenci, ders notları o da okumamış ama google'dan bakmış. Anlattı, teşekkür ettim. Şok oluyorum. Okuma oranı çok düşük. Nasıl düzeltiriz, nasıl adım atarız bilmiyorum.

School kelimesini biliyorsunuzdur. Bu kelime Yunanca boş vakit demektir. Aristo döneminde Hira Mağarası'na çekilmedir kelimenin tam bizim kültürümüzdeki karşılığı. Yani Hira Mağarası'na çekilebilmemiz lazım. Kendimizi bilmeye dönük faaliyetler içinde olmamız lazım.

2016 - 2017 DERS FAALİYETLERİ (HANIMLAR)

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (4. DÖNEM) SINIF BAŞKANI : YASEMİN ŞEN

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
5 Ekim 2016	TEFSİR	Ali İmran 1 - 63 Ayetler	15 Şubat 2017	TEFSİR	Nisa Suresi 29 - 70
	ESMA-ÜL HÜSNA	El A'lâ - El Hâbir		ESMA-ÜL HÜSNA	El Vedud
	MÜZAKERE	Hiz. Ebubekir		MÜZAKERE	Emeviler Dönemi
2 Kasım 2016	TEFSİR	Ali İmran 64 - 109 Ayetler	15 Mart 2017	TEFSİR	Nisa Suresi 71 - 104
	ESMA-ÜL HÜSNA	El Melik		ESMA-ÜL HÜSNA	El Fa'âl - El Muhit
	MÜZAKERE	Hiz. Ömer		MÜZAKERE	Abbâsiler Dönemi
30 Kasım 2016	TEFSİR	Ali İmran 110 - 158 Ayetler	12 Nisan 2017	TEFSİR	Nisa Suresi 105 - 140
	ESMA-ÜL HÜSNA	El Ehad / Es Samed		ESMA-ÜL HÜSNA	El Basir
	MÜZAKERE	Hiz. Osman		MÜZAKERE	Ömer İbn. Abdulaziz
28 Aralık 2016	TEFSİR	Ali İmran 159 - 200 Ayetler	10 Mayıs 2017	TEFSİR	Nisa Suresi 141 - 176
	ESMA-ÜL HÜSNA	El Aziz		ESMA-ÜL HÜSNA	El Alim
	MÜZAKERE	Hiz. Ali		MÜZAKERE	Sömürü Ajânı İngiliz Misyonerleri
18 Ocak 2017	TEFSİR	Nisa Suresi 1 - 28 Ayetler		TEFSİR	
	ESMA-ÜL HÜSNA	El Hamid		ESMA-ÜL HÜSNA	
	MÜZAKERE	Medine Vesikası Işığında Yahudi Meselesi		MÜZAKERE	

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (9. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : TULAY BÜYÜKİZGİ

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
06 Ekim 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	Eş - Şehid { 912 - 934}	10 Şubat 2017	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Halık (1077 - 1097)
	TEFSİR	Nisa Suresi { 1 - 14. Ayet}		TEFSİR	Nisa Suresi {87 - 100. Ayet}
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Osm. Dev. Yüksel. Kadar {23- 71}		BİLİNMEYEN OSMANLI	2. Bölüme Kadar {265 - 312}
4 Kasım 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hadi {935 - 962}	10 Mart 2017	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Gani {1100 - 1126}
	TEFSİR	Nisa Suresi {15 - 26. Ayet }		TEFSİR	Nisa Suresi {101 - 122. Ayet}
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Beyazıd Dev. Kadar {71 - 120}		BİLİNMEYEN OSMANLI	3. Bölüme Kadar {312 - 354 }
25 Kasım 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	En - Nasir , El Kadir {964 - 1007}	31 Mart 2017	ESMA-ÜL HÜSNA	Eş - Şekur {1127 - 1150}
	TEFSİR	Nisa Suresi {27 - 44. Ayet}		TEFSİR	Nisa Suresi {123 - 140. Ayet }
	BİLİNMEYEN OSMANLI	3.Murad'a Kadar {120 - 164}		BİLİNMEYEN OSMANLI	Temel Hak ve Hür. Kadar {354-400}
23 Aralık 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hayy {1009 - 1038}	28 Nisan 2017	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Halim, El - Hafi {1152 - 1184}
	TEFSİR	Nisa Suresi {45 65. Ayet }		TEFSİR	Nisa Suresi {141 - 162. Ayet}
	BİLİNMEYEN OSMANLI	1. Mahmud'a Kadar {164 - 218}		BİLİNMEYEN OSMANLI	Ticari Hayata Kadar {401 - 448}
13 Ocak 2017	ESMA-ÜL HÜSNA	Zül Celali Vel İkrâm, Fatır {1040-1076}	18 Mayıs 2017	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hayr {1185 - 1215}
	TEFSİR	Nisa Suresi {66 - 86. Ayet}		TEFSİR	Nisa Suresi {163 - 176. Ayet }
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Kanun Esasi'ye Kadar {218 - 265}		BİLİNMEYEN OSMANLI	{448-}

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ TEFSİR / ESMA DERS PROGRAMI (9. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : GÖNÜL ERDEMİR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
18 Ekim 2016	TEFSİR	Tevbe Suresi 73 - 81	01 Mart 2017	TEFSİR	Yunus Suresi 15 - 30
	ESMA	El - A'lâ		ESMA	El- Vedud
9 Kasım 2016	TEFSİR	Tevbe Suresi 81 - 90	22 Mart 2017	TEFSİR	Yunus Suresi 30 - 45
	ESMA	El - Habir		ESMA	El - Fa'al
30 Kasım 2016	TEFSİR	Tevbe Suresi 90 - 100	12 Nisan 2017	TEFSİR	Yunus Suresi 45 - 60
	ESMA	El - Melik		ESMA	El - Muhit
21 Aralık 2016	TEFSİR	Tevbe Suresi 100 - 115	03 Mayıs 2017	TEFSİR	Hud Suresi 60 - 75
	ESMA	El - Ehad, Es - Samed		ESMA	El - Basir
18 Ocak 2017	TEFSİR	Tevbe Suresi 115 - 129	24 Mayıs 2017	TEFSİR	Hud Suresi 75 - 90
	ESMA	El - Aziz		ESMA	El - Alîm
8 Şubat 2017	TEFSİR	Yunus Suresi 1 - 15			
	ESMA	El - Hamid			

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (16. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : SİBEL YÜCEL

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
12 Ekim 2016	TEFSİR	Hud Suresi 1 - 49	01 Mart 2017	TEFSİR	Yusuf Suresi 70 - 111
	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Alim		ESMA-ÜL HÜSNA	Eş - Şehid
	MÜZAKERE	Nehcül Belâğa 10 - 76		MÜZAKERE	Mehcül Belâğa 339 - 395
09 Kasım 2016	TEFSİR	Hud Suresi 50 - 95	29 Mart 2017	TEFSİR	Rad Suresi 1 - 24
	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hakim		ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hâdi
	MÜZAKERE	Nehcül Belâğa 76 - 141		MÜZAKERE	Kuran-ı Nasıl Okudular
07 Aralık 2016	TEFSİR	Hud Suresi 96 - 123	19 Nisan 2017	TEFSİR	Rad Suresi 25 - 43
	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Kâdir		ESMA-ÜL HÜSNA	En - Nasîr
	MÜZAKERE	Nehcül Belâğa 141 - 203		MÜZAKERE	Kuran-ı Nasıl Anladılar
04 Ocak 2017	TEFSİR	Yusuf Suresi 1 - 35	03 Mayıs 2017	TEFSİR	İbrahim Suresi 1 - 27
	ESMA-ÜL HÜSNA	Er - Rakıb		ESMA-ÜL HÜSNA	El - Kadîr
	MÜZAKERE	Mehcül Belâğa 203 - 261		MÜZAKERE	Kuran-ı Nasıl Yaşadılar
08 Şubat 2017	TEFSİR	Yusuf Suresi 35 - 69	24 Mayıs 2017	TEFSİR	İbrahim Suresi 28 - 52
	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hallak		ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hay
	MÜZAKERE	Mehcül Belâğa 261 - 338		MÜZAKERE	Cafer-i Sadık

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (9. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : NAZMIYE ACAR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
12 Ekim 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	Er - Râkib / El - Hallâk	08 Şubat 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Halim / El Hafi
	TEFSİR	Maide {1 - 23. Ayet }		TEFSİR	En'am 9 - 52
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Lale Devri {208 - 236}		BİLİNMEYEN OSMANLI	Osm. Hukuk. Sist. Devlet. Teşk. {354-384}
9 Kasım 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	En - Nasîr / El Kadir	01 Mart 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El Hayr / El Ğaffâr
	TEFSİR	Maide 24 - 45		TEFSİR	En'am 53 - 90
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Sultan 4. Mustafa {236 - 262}		BİLİNMEYEN OSMANLI	Osm. Devlet Teşk. Ve Saltanat {384-416 }
7 Aralık 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Hay / Zu'l - Celali Ve'l İkrâm	22 Mart 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	E Kayyûm / El Hak
	TEFSİR	Maide 46 - 76		TEFSİR	En'âm 91 - 124
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Sultan 4. Murat {262 - 289}		BİLİNMEYEN OSMANLI	Osm. Aile Miras Hukuku Sorular {416-448}
21 Aralık 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El Fâtır / El - Hâlık	19 Nisan 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El- Azîm / El - Kerim
	TEFSİR	Maide 77 - 103		TEFSİR	En'âm 125 - 146
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Osm. Yıkılmaya Baş. {289 - 319}		BİLİNMEYEN OSMANLI	Osm. İktisadi ve Ticari Hayat {448-473}
11 Ocak 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	El - Ğani / Eş - Şekür	17 Mayıs 2016	ESMA-ÜL HÜSNA	Es - Semi / El Muktedir
	TEFSİR	Maide 104 - Enâm 8		TEFSİR	En'âm 147 - 165
	BİLİNMEYEN OSMANLI	Osmanlıda Harem {319 - 354}		BİLİNMEYEN OSMANLI	Osm. Devlet Dış Ticaret {473 - ..}

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (21. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : GÖNÜL ERDEMİR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
29 Ekim 2016	TEFSİR	Rahman suresi	25 Şubat 2017	TEFSİR	Haşr suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Hadi		ESMA'ÜL HÜSNA	El-Fâtır
	MÜZAKERE	Abdülkadir Geylani		MÜZAKERE	Hız. Aişe
26 Kasım 2016	TEFSİR	Vakıa suresi	25 Mart 2017	TEFSİR	Mümtehanes suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	En-Nasır, El-Kadir		ESMA'ÜL HÜSNA	El-Hâlık
	MÜZAKERE	Abdülkadir Geylani		MÜZAKERE	Hız. Aişe
24 Aralık 2016	TEFSİR	Hadid suresi	29 Nisan 2017	TEFSİR	Saf suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Hay		ESMA'ÜL HÜSNA	El-Ğani
	MÜZAKERE	Fıtrat Pedagojisi		MÜZAKERE	Sabredenler ve Şükredenler
28 Ocak 2017	TEFSİR	Mücadele suresi	27 Mayıs 2017	TEFSİR	Cuma suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	Zülcelali vel ikram		ESMA'ÜL HÜSNA	Eş-Şekûr
	MÜZAKERE	Haçlı Seferleri		MÜZAKERE	Sabredenler ve Şükredenler

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (15. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : GÖNÜL ERDEMİR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
28 Eylül 2016	TEFSİR	Haşr suresi	04 Şubat 2017	TEFSİR	Münafikun suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Hamid		ESMA'ÜL HÜSNA	El-Hakim,el-Kadir
	MÜZAKERE	Önderler ve İhtilafları		MÜZAKERE	Sabredenler ve Şükredenler
05 Kasım 2016	TEFSİR	Mümtehan suresi	04 Mart 2017	TEFSİR	Teğabun suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Vedud		ESMA'ÜL HÜSNA	Er-Rakib,El-Hallak
	MÜZAKERE	Abdülkadir Geylani		MÜZAKERE	Sabredenler ve Şükredenler
03 Aralık 2016	TEFSİR	Saf suresi	01 Nisan 2017	TEFSİR	Talak suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Fa'al,El-Muhit		ESMA'ÜL HÜSNA	Eş-Şehid,El-Hadi
	MÜZAKERE	Abdülkadir Geylani		MÜZAKERE	Haçlı Seferleri
07 Ocak 2017	TEFSİR	Cuma suresi	06 Mayıs 2017	TEFSİR	Tahrim suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Basir,El-Alîm		ESMA'ÜL HÜSNA	En-Nasır,El-Kadir
	MÜZAKERE	Ebu Ubeyde El-Cerrah		MÜZAKERE	Fitrat Pedagojisi

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (5. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : GÖNÜL ERDEMİR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
12 Kasım 2016	TEFSİR	Ahkam Tefsiri-35,36,37.ders	11 Mart 2017	TEFSİR	Ahkam Tefsiri-44.ders
	SİYER	Hz. Peygamberin Hayatı : 11-76 sh		SİYER	Hz. Peygamberin Hayatı : 303 - 376 sh
	MÜZAKERE	Hz.Ömer		MÜZAKERE	Hadis ve Psikoloji
10 Aralık 2016	TEFSİR	Ahkam Tefsiri-38,39.ders	08 Nisan 2017	TEFSİR	Ahkam Tefsiri-45,46.ders
	SİYER	Hz. Peygamberin Hayatı : 76-155 sh		SİYER	Hz. Peygamberin Hayatı : 377 - 462 sh
	MÜZAKERE	Kur'an da Hz.Peygamber'e sorulan 13 soru		MÜZAKERE	Hadis ve Psikoloji
14 Ocak 2017	TEFSİR	Ahkam Tefsiri41.ders	13 Mayıs 2017	TEFSİR	Ahkam Tefsiri-47,48,49.ders
	SİYER	Hz. Peygamberin Hayatı : 155-224 sh		SİYER	Hz. Peygamberin Hayatı : 463 - 540 sh
	MÜZAKERE	Kur'an ve Psikoloji		MÜZAKERE	Abdülhamid'in İslam Birliği Siyaseti
11 Şubat 2017	TEFSİR	Ahkam Tefsiri-42,43.ders			
	SİYER	Hz. Peygamberin Hayatı : 225-302 sh			
	MÜZAKERE	Kur'an ve Psikoloji			

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2016-2017 DÖNEMİ DERS PROGRAMI (16. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI : ESMA TUNA

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
20 Ekim 2016	Esma-Ül Hüsna	El - Halim / El - Hafi	09 Şubat 2017	Esma-Ül Hüsna	Es - Semi
	Tefsir	Taha Suresi 1 -35		Tefsir	Enbiyâ Suresi 26 - 50
	Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Batı Menşeli Gizli Örg. ve Tark.		Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Doğu Menşeli Gizli Örg. ve Tark. 347-414
10 Kasım 2016	Esma-Ül Hüsna	El - Hayr	02 Mart 2017	Esma-Ül Hüsna	El - Muktedir / El Melik
	Tefsir	Taha Suresi 36 - 70		Tefsir	Enbiya Suresi 51 - 91
	Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Kabala 86 - 160		Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Kanlı Aum Örgütü 414-488
01 Aralık 2016	Esma-Ül Hüsna	El - Gaffâr / El Kayyum	23 Mart 2017	Esma-Ül Hüsna	El - Vahîd
	Tefsir	Taha Suresi 71 - 97		Tefsir	Enbiyâ Suresi 92 - 112
	Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Opus Dei		Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Babil Bilgeleri 488 - 545
22 Aralık 2016	Esma-Ül Hüsna	El - Hak	20 Nisan 2017	Esma-Ül Hüsna	El Vehhâd / El Kahhar
	Tefsir	Taha Suresi 98 - 135		Tefsir	Hacc Suresi 1 - 38
	Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Yehova Şahitleri 222 - 278		Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Türk Menşeli Gizli Örg. ve Tark. 545-607
19 Ocak 2017	Esma-Ül Hüsna	El - Azîm / El Kerim	11 Mayıs 2017	Esma-Ül Hüsna	El - Veli
	Tefsir	Enbiya Suresi 1 - 25		Tefsir	Hacc Suresi 39 - 78
	Gizli Örgüt ve Tarikatlar	Thule Örgütü 278 - 347		Gizli Örgüt ve Tarikatlar	MJ- 12 Tarikatı - 607-680

2017 - 2018 DERS FAALİYETLERİ (ERKEKLER)

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DÖNEMİ DERS PROGRAMI / 29. DÖNEM SINIF BAŞKANI: ALİ ARACI

TARİH	KONU	KAYNAKLAR	HAZIRLAYAN	SUNUŞ YERİ
	KUR'AN'DA			
01.10.2017	FELAK ve NAS SURELERİ Kötülüklerden Allah'a Sığınma	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	ALİ ARACI	HALİT MOLLAOĞLU
29.10.2017	İHLAS SURESİ Tevhit Düşüncesi	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	SELMAN METİN	ORHAN NALBANTLI
26.11.2017	TEBBET SURESİ Vahiyle ve Hz. Peygamberle Alay Etmenin Sonucu	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	ALİ ERDEMİR	RECAİ AYHAN
31.12.2017	NASR SURESİ Fetih Ruhıyla Diriliş	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	MUSTAFA ASLAN	SİDDİK MERCAN
28.01.2018	KAFİRÜN SURESİ Restleşme, İnançta Netlik	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	RIZA TOZLU	RECEP ÖZALP
25.02.2018	KEVSER SURESİ Allah'ın Nimetlerine Nail Olma ve Gereğini Yerine Getirme	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	EMİN KÖRÜKÇÜ	DURDUN TİN
25.03.2018	MAUN SURESİ Azılı Kafir ve Riyakar, İki Tip İnsan	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	NURETTİN AKKAYA	İRFAN ALTUN
29.04.2018	KUREYŞ SURESİ İlahi Emniyet ve Güvene Karşılık Kulluk	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	OSMAN ACUN	GÜVEN YILMAZ
27.05.2018	FİL SURESİ Kutsala Savaş Açmanın Bedel	Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Hak Dini Kur'an Dili	RAMAZAN GÖZÜBÜYÜK	HARUN YENİBAYRAK

PROGRAMI İŞLERKEN TAKİP EDİLECEK KAYNAKLAR : Taberi, Camiu'l Beyan, Hisar Yayınları / Süleyman Erdemir-Osman Acun • Razi, et-Tefsiru'l-Kebir, Huzur Yayın Dağıtım / Ali Aracı-Halit Mollaoğlu • İbn Kesir, Büyük Kur'an Tefsiri, Kahraman Yayınları / Selman Metin-Orhan Nalbantlı • Kurtubi, el-Camiul'-Ahkami'l Kur'an, Buruc Yayınları / Ali Erdemir-Recai Ayhan • Suyuti, ed-Dürrü'l Mensur, Ocak Yayınları / Mustafa Arslan-Mehmet Aydın • Seyyid Kutup, Fi Zılali'l-Kur'an, Birleşik Yayıncılık/ Rıza Tozlu-Recep Özalp • Mevdudi, Tefhimü'l Kur'an, İnsan Yayınları / Emin Körükçü-Dursun Tın • Zeki Duman, Beyanü'l Hak, Fecr Yayınları / Nurettin Akkaya-İrfan Altun • Muhammet İzzet Derveze, et-Tefsirul Hadis, Düşün Yayıncılık / Siddik Mercan-Güven Yılmaz • Kur'an Yolu, Türkçe Meal ve Tefsir, Diyanet Yayınları, Diyanet Vakfı Yayınları / Ramazan Gözübüyük-Harun Yenibayrak

KURUCU GRUP 2017 - 2018 FAALİYET PLANLAMASI

- Geçmiş dönemde tefsirlerden seçilmiş konu başlıkları üzerinden araştırma yapılarak ders işleniyordu.
- Hazırlanan arkadaşlar konuya uygun ayet ve hadisleri seçip bunlar üzerinden konusunu anlatıyordu.
- Bu yıl kısa sureler tefsirlerini kabul görmüş tefsirler üzerinden hazırlayacak arkadaşlara ilave olarak tüm katılımcılara da bir tefsir sorumluluğu vererek işleme metodunu uygulamaya karar verdik.
- Bunun yanında hazırlık yapan arkadaşımız hazırlığını önceden paylaşarak katılımcıların beklentilerini mail ortamında almaya çalışacak.
- Derneğin sosyal faaliyetlerine katılım konusunda daha yüksek bir ilgi bekleniyor.

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DÖNEMİ DERS PROGRAMI 20 - 28 YAŞ / 6. DÖNEM

SINIF BAŞKANI: RECAİ AYHAN

Tarih	1. Ders MEAL - TEFSİR Kaynaklar/ Hazırlayan	2. Ders SİYER Kaynaklar/ Hazırlayan	3. Ders MÜZAKERE Kaynaklar/ Hazırlayan	Sunum Yeri
08 Ekim 17	KUR'AN-I KERİM 12. cüz, hizb 3-4 Abdullah Ayhan DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Tereddütsüz İman ve Allah'a Tam Güven (Yakîn ve Tevekkül) Muhammed Özalp ERKAM YAYINLARI	Yapay Zeka Harun Avcılar	Dernek Merkezi
05 Kasım 17	KUR'AN-I KERİM - Yusuf suresi Ömer Faruk Tın DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Doğruluk (İstikamet) - Tefekkür Receb Hasar ERKAM YAYINLARI	Maturidilik ve Hanefilik Abdullah Ayhan	Dernek Merkezi
03 Aralık 17	KUR'AN-I KERİM - Ra'd Suresi Mustafa Necati Erdemir. DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Hayırlı İşlere Koşmak Ömer Faruk Erdemir ERKAM YAYINLARI	Modern Hukukun Temelleri Yasin Avcılar	Dernek Merkezi
07 Ocak 18	KUR'AN-I KERİM - İbrahim Suresi Yasin Avcılar DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Mücâhede 1 - Hadis 96 -103 Yusuf Biçer ERKAM YAYINLARI	Moderatör Yönetiminde Kitap Müzarekesi Ömer Faruk Erdemir	Dernek Merkezi
04 Şubat 18	KUR'AN-I KERİM - Hicr Suresi Muhammed Özalp DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Mücâhede 2 - Hadis 104 - 112 Ömer Faruk Tın ERKAM YAYINLARI	Toplum Sözleşmesi Muhammed Özalp	Dernek Merkezi
04 Mart 18	KUR'AN-I KERİM - Nahl Suresi Yusuf Biçer DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Ömrün Sonlarında Hayrı Arttırmaya Teşvik Yasin Avcılar ERKAM YAYINLARI	Ceza Hukuku Ömer Faruk Tın	Dernek Merkezi
01 Nisan 18	KUR'AN-I KERİM - İsra Suresi İdris Albayrak DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Hayır Yollarının Sayısızlığı 1- Hadis 118 -129 Harun Avcılar ERKAM YAYINLARI	Mimarlığın İcadı Mustafa Necati Erdemir	Dernek Merkezi
06 Mayıs 18	KUR'AN-I KERİM - Kehf Suresi Ömer Faruk Erdemir DİYANET MEALİ	R. SALİHİN - Hayır Yollarının Sayısızlığı 2 - Hadis - 130 -142 Mustafa Necati Erdemir ERKAM YAYINLARI	Günümüz Türkiye'sinin oluşmasında Edebiyatın Yeri Receb Hasar	Dernek Merkezi

- Sınıf üye sayısı Almanya'ya dönen bir arkadaş ve devamsızlığı artan bir arkadaş nedeni ile Sekiz kişiye düşmüştür.
- Diğer ekip üyeleri arası uyum iyidir ancak ileride sıkıntı olmaması için geçmişte işlenen konuları farklı kanallardan ve kısmen de olsa almış dört-beş kişi ile takviye etmek yararlı olacaktır. Bunun için öncelikli üye arkadaşların etrafından ve dernek mensuplarından destek istenecektir.
- Programda ilk iki ders geçmişte olduğu şekli ile devam edecek, müzakere konuları da geçen yıl olduğu üzere üyelerin ilgi alanlarına uygun sunmak istedikleri konular üzerinden yapılacaktır.
- Bir derste ise önümüzdeki ay içinde belirlenecek bir kitabın kişilere konu bazlı paylaşılması üzerinden bir moderatör yönetiminde müzakere edilecektir.
- İlave bir sosyal faaliyet yapılması için ekip içinde müzakereler yapılmaktadır.

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DÖNEMİ MÜFREDAT PROGRAMI (6. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI: NURETTİN AKKAYA

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI	HAZIRLAYAN	SUNUM YERİ
09/17/17	Tefsir Cüz 21 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) Güneş, Ay ve Yıldızlar: Gökyüzünün Kandilleri Zaman: Varlığın Nabızı 311-336	Yaşar URGAN A.Nasır VATANSEVER	Mikta YETİM
10/15/17	Tefsir Cüz 21 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci Yarı) Dünya: Ahiretin Tarlası Ubudiyet: Allah'a kul olmak Din: İlahi Kılavuz 337-368	Nevzat ÖZDERYOL Hüseyin ÖZER	A.Nasır VATANSEVER
11/19/17	Tefsir Cüz 22 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) Bilgi: İlim İlim bilmektir. Vahiy: Allah'ın Ezeli ve Ebedi Sözü 369-398	Kenan KARADENİZ Yaşar URGAN	Ekrem GÜMÜŞTAŞ
12/24/17	Tefsir Cüz 22 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci Yarı) Tefsir, Tevil: Vahiy anlama çabası, Sünnet: Nebevi klavuz 399-424	Hasan ÖZBEK Metin ŞALLI	İrfan Kabıman
01/21/18	Tefsir Cüz 23 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı)) Fıkıh, İctihat: Derin Kavrayış, Hakikati arayış, Bilgi Ahlak: Alimin ilimle sınavı 425-452	A.Şevki VATANSEVER Mikta YETİM	Yaşar URGAN
02/18/18	Tefsir Cüz 23 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci Yarı) Feraşet: Allah ın Nur'u ile bakmak, Rüya: Uykudaki Alem 453-472	Ekrem GÜMÜŞTAŞ Nevzat ÖZDERYOL	Hüseyin ÖZER
03/18/18	Tefsir Cüz 24 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) İman, Hidayet: İslamın Aydınlık Yolu Kelime-i Şahadet: İslam'ın temeli. 473-501	Mikta YETİM Kenan KARADENİZ	A.Şevki VATANSEVER
04/22/18	Tefsir Cüz 24 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İkinci Yarı) Allah'a İman: Varolmanın gayesi, Allah ve. Allah ve Resulüne itaat: gönülden bağlanmak. 503-528	Hüseyin ÖZER Ekrem GÜMÜŞTAŞ	Hasan ÖZBEK
05/20/18	Tefsir Cüz 25 Hadislerle İslam	Hasan Basri Çantay Meali Sh. (İlk yarı) Melek'lere İman: Rahmetle kuşatılmak, Kitaplara iman: Akıl vahiyle buluşması 529-548	Metin ŞALLI Hasan ÖZBEK	Kenan KARADENİZ

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 6.YIL (2017-2018) PROGRAMI / 24 YAŞ ÜSTÜ (6. DÖNEM)

SINIF BAŞKANI: AHMET NEDİM ERDEMİR

Tarih 2. Cumartesi Sabah	1. Ders KUR'AN-I KERİM TEFSİRİ (İniş Sırası) Kaynaklar/ Hazırlayan	2. Ders "MÜZAKERE (İSLAM ÇERÇEVESİNDE)" Kaynaklar/ Hazırlayan	3. Ders İLMİHAL Kaynaklar/ Hazırlayan	YER
Hazırlayan 09/09/17	Ahmet Nedim Erdemir Necm	Mustafa Kırıkçıoğlu Diyanet / Haramlar ve Helaller / Şahıs ve Mal Aleyhine İşlenen Temel Suçlar (178 -195)	Seyid Akkaya Diyanet / Haramlar ve Helaller / Doğum ve Sonuçları - Miras Hukuku (241 - 252)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 14/10/17	Abdullah Bayram Abese	Kazım Akkaya Hristiyan ve Yahudi Kültürünün Müslümanların Yaşamı Üzerindeki Etkisi	Yasin Geçer Diyanet / Çalışma Hayatı (331-341)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 11/11/17	Enes Abamor Kadr	Yusuf Yavaş Seferilik	İbrahim Güler Diyanet / Hukuki ve Ticari Hayat / Akid (343-354)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 09/12/17	Ahmed Enes Adalı Şems	Talha Akkaya Helal Endüstrisi	Ahmet Nedim Erdemir Diyanet / Hukuki ve Ticari Hayat / Rıza İlkesi (354-361)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 13/01/17	Kazım Akkaya Büruc	Abdullah Bayram	Yusuf Yavaş Diyanet / Hukuki ve Ticari Hayat / Borç - Satım (362-377)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 10/02/17	Yasin Geçer Tin	İbrahim Güler	Talha Akkaya Diyanet / Hukuki ve Ticari Hayat / Takas, Kiralama, Şüf'a, Şirket, Ariyet (377-388)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 10/03/17	Mustafa Kırıkçıoğlu Karia	Ahmet Nedim Erdemir Miras Hukuku	Edip Ali Sula Diyanet / Hukuki ve Ticari Hayat / Şirket, Ariyet, Karz, Hibe, Havale, Kefalet (388-398)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 14/04/17	Yusuf Yavaş Kiyame	Ahmed Enes Adalı	Enes Abamor Diyanet / Hukuki ve Ticari Hayat / Rehin, Emanet, Buluntu, Vekalet ve Yargılama (398-408)	Dernek Merkezi
Hazırlayan 12/05/17	Talha Akkaya Hümeze	Yasin Geçer Ticaret	Kazım Akkaya	Dernek Merkezi

2017 - 2018 DERS FAALİYETLERİ (HANIMLAR)

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DERS PROGRAMI / 17. DÖNEM SINIF BAŞKANI: ESMA TUNA

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
12 Ekim 2017	ESMA-İ HÜSNA	El-Muntekim	15 Şubat 2018	ESMA-İ HÜSNA	El-
	TEFSİR	El-Müminün suresi 1-41. ayetler		TEFSİR	El-Furkan suresi 1-36.ayetler
	SELAHADDİN	1.kısım- uzaklar		DEĞİŞEN BE(Y)NİM	1.bölüm(beyin nedir,ne değildir)
02 Kasım 2017	ESMA-İ HÜSNA	El-Kebir	08 Mart 2018	ESMA-İ HÜSNA	El-Varis
	TEFSİR	El-Müminün suresi 42-83. ayetler		TEFSİR	El-Furkan suresi 37-77. ayetler
	SELAHADDİN	5.kısım -Mısır		DEĞİŞEN BE(Y)NİM	5.bölüm:plastik beyin
30 Kasım 2017	ESMA-İ HÜSNA	El-Mute'al , El-Kaim	29 Mart 2018	ESMA-İ HÜSNA	El-Mevla
	TEFSİR	El-Müminün suresi 84-118. ayetler		TEFSİR	Eş-Şuara suresi 1-77.ayetler
	SELAHADDİN	8.kısım		DEĞİŞEN BE(Y)NİM	Yürüyüş insana neden iyi gelir
21 Aralık 2017	ESMA-İ HÜSNA	El-Berr	19 Nisan 2018	ESMA-İ HÜSNA	El-Hafız
	TEFSİR	En-Nur suresi 1-31. ayetler		TEFSİR	Es-Şuara suresi 78-159. ayetler
	SELAHADDİN	13.kısım- Filistin'in fethi		DEĞİŞEN BE(Y)NİM	Düğme iliklemek kolaymı
18 Ocak 2018	ESMA-İ HÜSNA	El-Latif	10 Mayıs 2018	ESMA-İ HÜSNA	El-Karib
	TEFSİR	En-Nur suresi 32-64. ayetler		TEFSİR	Es-Şuara suresi 160-227.ayetler
	SELAHADDİN	17.kısım-Akka'nın düşüşü		DEĞİŞEN BE(Y)NİM	Sınırları yıkmanın zihinsel yolu:Akış

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DERS PROGRAMI / 16. DÖNEM

SINIF BAŞKANI: GÖNÜL ERDEMİR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
28 Ekim 2017	TEFSİR	MÜLK SURESİ	27 Ocak 2018	TEFSİR	NUH SURESİ
	ESMA'ÜL HÜSNA			ESMA'ÜL HÜSNA	
	MÜZAKERE			MÜZAKERE	
25 Kasım 2017	TEFSİR	KALEM SURESİ	24 Şubat 2018	TEFSİR	CİN SURESİ
	ESMA'ÜL HÜSNA			ESMA'ÜL HÜSNA	
	MÜZAKERE			MÜZAKERE	
16 Aralık 2017	TEFSİR	HAKKA SURESİ	17 Mart 2018	TEFSİR	MÜZEMMİL SURESİ
	ESMA'ÜL HÜSNA			ESMA'ÜL HÜSNA	
	MÜZAKERE			MÜZAKERE	
06 Ocak 2018	TEFSİR	MEARİC SURESİ	04 Nisan 2018	TEFSİR	MÜDDESİR SURESİ
	ESMA'ÜL HÜSNA			ESMA'ÜL HÜSNA	
	MÜZAKERE			MÜZAKERE	
PROGRAMI İŞLERKEN TAKİP EDİLECEK KAYNAKLAR 7 Aşamada Ahiret, Prof. Mehmet Okuyan • Kıssalar ne söyler, Prof. Mehmet Okuyan • Değişen Bely(nim, Sinan Canan(Tuti kitap) • Şarkın En Sevgili Sultanı Selahaddin, Prof. Muammer Gül(bilge) • Beyinde Ararken Bağırsakta Buldum, Dr. Serkan Karaismailoğlu(elma) • Kimsenin Bilemeyeceği Şeyler, Sinan Canan (Tuti kitap) • Emeviler Döneminde İslam Dünyasında YAHUDİLER, Nuh Arslantaş(iz)			05 Mayıs 2018	TEFSİR	KİYAMET SURESİ
				ESMA'ÜL HÜSNA	
				MÜZAKERE	

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DERS PROGRAMI / 22. DÖNEM

SINIF BAŞKANI: GÖNÜL ERDEMİR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
14 Ekim 2017	TEFSİR	Cuma suresi	10 Şubat 2018	TEFSİR	Tahrim suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	Eş-Şekur		ESMA'ÜL HÜSNA	El-Azim, El-Kerim
	MÜZAKERE	Sabredenler ve Şükredenler		MÜZAKERE	7Aşamada Ahiret -1.yarı
11 Kasım 2017	TEFSİR	Münafikun suresi	10 Mart 2018	TEFSİR	Mülk suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Halim, El-Hafi		ESMA'ÜL HÜSNA	Es-Semi, El-Muktedir
	MÜZAKERE	Kutadgu Bilig		MÜZAKERE	7Aşamada Ahiret -2.yarı
09 Aralık 2017	TEFSİR	Teğabun suresi	14 Nisan 2018	TEFSİR	Kalem suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Hayr, El-Ğaffar		ESMA'ÜL HÜSNA	El-Melik, El-Vahid
	MÜZAKERE	Beyinde Ararken Bağırsakta Buldum-1.yarı		MÜZAKERE	Kıssalar ne söyler
13 Ocak 2018	TEFSİR	Talak suresi	12 Mayıs 2018	TEFSİR	Hakka suresi
	ESMA'ÜL HÜSNA	El-Kayyum, El-Hak		ESMA'ÜL HÜSNA	El-Vehhab, El-Kahhar
	MÜZAKERE	Beyinde Ararken Bağırsakta Buldum-2.yarı		MÜZAKERE	Şarkın En Sevgili Sultanı Selahaddin

PROGRAMI İŞLERKEN TAKİP EDİLECEK KAYNAKLAR

7 Aşamada Ahiret, Prof. Mehmet Okuyan • Kıssalar ne söyler, Prof. Mehmet Okuyan • Değişen Be(y)nim, Sinan Canan(Tuti kitap) • Şarkın En Sevgili Sultanı Selahaddin, Prof. Muammer Gül(bilge) • Beyinde Ararken Bağırsakta Buldum, Dr. Serkan Karaismailoğlu(elma) • Kimsenin Bilemeyeceği Şeyler, Sinan Canan (Tuti kitap) • Emeviler Döneminde İslam Dünyasında YAHUDİLER, Nuh Arslantaş(iz)

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DERS PROGRAMI / 17. DÖNEM

SINIF BAŞKANI: SİBEL YÜCEL

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
04 Ekim 2017	TEFSİR	Hicr suresi 1-50	14 Şubat 2018	TEFSİR	İsra suresi 1-54
	ESMA-ÜL HÜSNA	Zül-Celâli vel ikrâm El-Fâtır		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Hafi El-Hayy
	MÜZAKERE	Abdülkadir Geylani-ilk yarı		MÜZAKERE	Öze dönüş-ilk yarı
01 Kasım 2017	TEFSİR	Hicr suresi 51-99	14 Mart 2018	TEFSİR	İsra suresi 55-111
	ESMA-ÜL HÜSNA	El-Hâlık		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Gaffâr El-Kayyûm
	MÜZAKERE	Abdülkadir Geylani-ikinci yarı		MÜZAKERE	Öze dönüş-ikinci yarı
29 Kasım 2017	TEFSİR	Nahl suresi 1-40	11 Nisan 2018	TEFSİR	Kehf suresi 1-55
	ESMA-ÜL HÜSNA	El-Ganiyy		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Hâdî
	MÜZAKERE	Hız.Aişe-ilk yarı		MÜZAKERE	Huyu suyu güzel çocuk-ilk yarı
27 Aralık 2017	TEFSİR	Nahl suresi 41-81	09 Mayıs 2018	TEFSİR	Kehf suresi 56-110
	ESMA-ÜL HÜSNA	Eş-Şekûr		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Azîm El-Kerîm
	MÜZAKERE	Hız.Aişe-ikinci yarı		MÜZAKERE	Huyu suyu güzel çocuk-ikinci yarı
17 Ocak 2018	TEFSİR	Nahl suresi 82-128			
	ESMA-ÜL HÜSNA	El-Halîm			
	MÜZAKERE	İslam			

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 TEFSİR / ESMA DERS PROGRAMI / 10. DÖNEM
SINIF BAŞKANI: GÖNÜL ERDEMİR

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
18 Ekim 2017	TEFSİR	Yunus suresi 34-50 ayetler	14 Şubat 2018	TEFSİR	Hud suresi 1-15 ayetler
	ESMA-İ HÜSNA	El-Alîm		ESMA-İ HÜSNA	Eş-Şehîd
08 Kasım 2017	TEFSİR	Yunus suresi 51-65 ayetler	14 Mart 2018	TEFSİR	Hud suresi 116-30 ayetler
	ESMA-İ HÜSNA	El-Hakîm		ESMA-İ HÜSNA	El-Hâdî
29 Kasım 2017	TEFSİR	Yunus suresi 66-80 ayetler	04 Nisan 2018	TEFSİR	Hud suresi 31-45 ayetler
	ESMA-İ HÜSNA	El-Kâdir		ESMA-İ HÜSNA	En-Nasîr
20 Aralık 2017	TEFSİR	Yunus suresi 81-95 ayetler	25 Nisan 2018	TEFSİR	Hud suresi 46-60 ayetler
	ESMA-İ HÜSNA	Er-Rakîb		ESMA-İ HÜSNA	El-Kadîr
18 Ocak 2018	TEFSİR	Yunus suresi 96-109 ayetler	16 Mayıs 2018	TEFSİR	Hud suresi 61-75 ayetler
	ESMA-İ HÜSNA	El-Hallâk		ESMA-İ HÜSNA	El-Hay

GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU 2017-2018 DERS PROGRAMI / 5. DÖNEM

SINIF BAŞKANI: YASEMİN ŞEN

TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA	TARİH	DERS	KİTAP ve SAYFA
27 Eylül 2017	TEFSİR	Maide suresi 1-32	07 Şubat 2018	TEFSİR	En'am suresi 46-90
	ESMA-ÜL HÜSNA	El-Hakîm, El Kadir		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Gani, Eş-Şekur
				İLİM ŞEHİRİ	Ümide Çağrı 103-181
25 Ekim 2017	TEFSİR	Maide suresi 33-58	07 Mart 2018	TEFSİR	En'am suresi 91-117
	ESMA-ÜL HÜSNA	Er-Rakib, El-Hallak		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Halim, El-Hafi
	PEYGAMBERİN BİR GÜNÜ	Güne başlarken 15-84		HAKİKATİN DENGESİ	Giriş notları 17-80
22 Kasım 2017	TEFSİR	Maide suresi 59-89	04 Nisan 2018	TEFSİR	En'am suresi 118-146
	ESMA-ÜL HÜSNA	En-Nasir, El-Kadir		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Hayr, El Hafi
	PEYGAMBERİN BİR GÜNÜ	Bir gününde namaz 87-165		HAKİKATİN DENGESİ	Kimi seversin 81-161
20 Aralık 2017	TEFSİR	Maide suresi 90-120	02 Mayıs 2018	TEFSİR	En'am suresi 147-165
	ESMA-ÜL HÜSNA	El-Hay, ZülCelali vel İkrâm		ESMA-ÜL HÜSNA	El-Kayyum, El-Hak
	PEYGAMBERİN BİR GÜNÜ	Ahlakın en güzeli 169-221		HAKİKATİN DENGESİ	Ahir zaman hadislerinden notlar 165-214
10 Ocak 2018	TEFSİR	En'am suresi 1-45			
	ESMA-ÜL HÜSNA	El-Fatır, El-Haluk			
	İLİM ŞEHİRİ	Hayatın tam ortasında 21-100			

Bütün personellerin maaşını vakıflar ödüyor. Nerden ödüyor? Kira gelirleriyle. Dolayısıyla bu cumhuriyetten son bıçakla kesilir gibi kesilmiş. Artık kimse herhangi bir gayrimenkulünü bağışlamıyor. 1967’lerde 900 sayılı yasa çıkarılıyor. Yani bu tür bağışlar vs.’nin devam etmesi için. Yeni vakıflar kurulmaya 1967’den sonra başlıyor. Tabi bu vakıflar, aslında tam vakfı da karşılamıyor. Her birimizin içinde olduğu vakıflar vardır. Dernek gibi işliyor. Para toplayarak ihtiyaçları karşılanıyor. Hâlbuki vakıf malını bırakıyor; camisini, medresesini, sebilini ilâ nihâye besleyecek şekilde olması gerekiyor. Bunları alın, bu parayı toplayın muhabbeti yok. Dört başı mamur bırakıyor. Ve akla gelecek her konu hakkında vakıf oluşturuluyor. Mesela, fakir, evlenmekte zorluk çeken genç kızların ve delikanlıların evlendirilmesinden, herhangi bir zenginin köşkünde çalışan hizmetçilerin kırdıkları bardak, çanak vs.’nin telafisinde, kuşların veya diğer hayvanatın hastalandıklarında tedavilerinde, bazı yollara atılan ifrazatların temizlenmelerinde vakıflar kurulmuş yani akla gelecek her konuda. Dolayısıyla bu 67’den sonra da yeni vakıf dediğimiz vakıflar kuruluyor.

Vakıflar, 2 kategoride tasnif edilir:

1. Mazbut Vakıflar: Daha çok Osmanlı Devleti’nin nihayete ermesi ve cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte birçok vakıf sahipsiz kalıyor çünkü oranın mütevellisi vs.si ülkeden gönderiliyor. Bu vakıflar 10 yıl emanete alınıyor. 10 yıl boyunca o vakfı kuranlardan birinin evladı, akrabası, herhangi birisi müracaat edip de onu yönetmeye talip olmazsa, o vakıflar mazbuta alınıyor yani kendi kontrollerinde oluyor. Bu vakıfların işlemlerini yaptığı gayrimenkuller “akar ve hayrat” olmak üzere 2’ye ayrılıyor. Camilerimiz, medreselerimiz, mekteplerimiz, sebillerimiz, çeşmelerimiz, hazinelerimiz vs. Bir de bunların tamiratını, tadilatını, ihtiyaçlarını hatta

oradaki görevlilerinin maaşlarını o vakfın gelirlerinden ödeniyordu. Akar gayrimenkullerimiz belli bir zaman kadar gerçekten vakıf eserlerinin onarılmasında güçlük çektiğimiz zamanlar oldu. Biz arardık ki, bir Müslüman gelsin de vakıfların bir camisinin, medresesinin tamirini yapsın. O da kafasına göre yapardı. Mesela, Sümbül Efendi’ye bir hocayı ısrarla çağırdık bizim camiye gel bir gör diye. Orada bölge müdür muavini olarak görev yaptığım dönemdi. Gittim, kiliseden dönme bir mescit. Cami cemaati ve derneği tarafından restorasyon yapılmış. Caminin içerisini tamamen fayansla kaplamışlar. Bugün bunlara müsaade edilmiyor. Geçmişte ahşap olan bir cami restore edilerek betona çevrilmişse bile onu yıktırıyorlar yerine tekrar ahşap cami yaptırıyorlar. Bunlardan bir tanesi Büyük Piyale Paşa Camiisi. Bunun bir tarafına imarethane yapmıştı, bir tarafına Süleyman Efendi cemaatinin talebeleri için yurt yapılmıştı. Bir tarafta gecekondular vs. Cami bütünüyle kuşatılmıştı. Ama şimdi gittiğinde işte cami bu diyorsun. Etraftaki her şey tamamen yıkıldı. Hamdolsun 10-15 yıl içerisinde zannediyorum 5 bin civarında eser ihya edildi, tamir edildi.

2. Mülhak vakıflar: Halen vakıf evladı tarafından sevk ve idare edilen vakıflar var. Zannediyorum 60 civarında vakıf, o vakfın evlatları tarafından sevk ve idare ediliyor. Bütün sorumluluk onlara ait sadece denetimi vakıflar genel müdürlüğüne ait.

3. Cemaat Vakıfları: kilise, havra gibi azınlıkların kurdukları vakıflar. Bunlar daha çok Rum, Ermeni ve azınlıkta olan Yahudilerin vakıfları mevcut.

4. Yeni Vakıflar: 1967’den sonra 900 sayılı yasa gereği kurulmasına müsaade edilen yeni vakıflar. Bu da bugün işleyeceğimiz konudur.

Türkiye civarında zannediyorum 5600 civarında kurulmuş yeni vakıflar var. Bunların birçoğu dernek mahiyetinde kurulmuştur ama vakıf adıyla kurulmuştur. Bu şekilde yardımlarla çalışmaya devam ediyorlar. Bir kısmı da herhangi bir şirketin kendi gücüyle bıraktığı mal varlığıyla devam ediyor. Bu vakıfların kurulması; önce bir vakıf senedi hazırlıyoruz, geçmişte vakfiye dediğimiz senede bugün vakıf senedi diyoruz. O vakıf senedi, o vakfın anayasası oluyor. Yani ben bir vakıf senedi oluşturayım, ondan sonra dilediğim gibi harcama yapayım, dilediğim gibi yöneteyim yok. Düşüneceksin, taşınacaksın, hangi icraatları yapacaksın vakıf senedini ona göre oluşturacaksın. Eğitim amaçlı kurup da yarın başka bir amaçla devam etmek olmaz. Vakfı hangi kalemlerde hizmet için kuruyorsan vakıf senedini ona göre hazırlayacaksın. Eğitim amaçlıysa eğitim, sağlıksa sağlık. Çünkü ilerde bunun denetimi de söz konusu oluyor. Vakfı yönetenler o vakfı, işini bilen bir patron gibi, vakfın menfaati ve faydası istikametinde kullanacak. Çarçur etmeyecek, vakıf senedinin dışında herhangi bir harcama yapmayacak. Yapacaksa da şu maddeye göre şu kadar harcama yapıldı diye belirtecek, kararlarını bu doğrultuda alacak.

Dini hizmetler, sağlık hizmetleri, eğitim hizmetleri, aşevi hizmetleri, sosyal, sanat ve kültürel hizmetler gibi hizmetler vardır vakıflarda. Bunlar vakıf senedine koyuluyor. Senet hazırlandıktan sonra noter tasdikine sunuluyor. Ancak noterde tasdik edildikten sonra asli hukuk mahkemesine götürülebiliyoruz. Biz Ankara'da şöyle yapıyorduk; vakıf senedi hazırlandıktan sonra ben, fax ediyordum. Biz orada onu hukuk müşavirliğine verip onun çıkarılacak veya ilave edilecek yerlerini düzeltiyorduk. Çünkü mahkeme karar vermeden önce vakıflar genel müdürlüğüne soruyor. Bu vakfın senedini onaylıyor musunuz veya çıkarılması gereken herhangi bir maddesi var mı diye. Orada herhangi bir maddeye takıldığı zaman 5-6 ay veya daha fazla zaman sonrasına atılıyor. Ama biz ona hukuk müşavirliğinden baktırıp onların onaylayacağı şekilde düzelttikten sonra mahkemede itiraz edilecek bir şey yok diye cevap veriyorlar ve mahkeme kararını veriyor. Vakıf merkezine en yakın

asli hukuk mahkemesinde onaya sunuluyor. Bir de daha önceden hazırlanmış olursa kolay oluyor. Bu bağlamda düşüncemizde hangi hizmetler varsa o istikamette kurulmuş, hazırlanmış vakıf senetleri var. Onlardan istediğimiz kadar tedarik etme imkanına sahibiz. Moda mod olduğu gibi değil de birçoğundan alabileceğimiz şeyler oluyor, sıfırdan hazırlamaya gerek yok. Örnekleri var. Mahkeme tasdikinden sonra da vakıflar genel müdürlüğü tarafından resmi gazeteye gönderiliyor. Resmi gazetede yayımlandıktan sonra da vakıf resmen kurulmuş oluyor, faaliyetine başlayabiliyor.

Vakıf kurarken, vakfın merkezi, gayesi, faaliyetleri, mal varlığı önemlidir. Mal varlığı, vakıflar idare meclisinden aldığı kararda en az 60 bin liradır. Bir vakıf düşünün, öğrencilere burs verecek veya yöresel bir vakıf. Herhangi bir yöreyle ilgili, ramazanlarda iftar vermek, o yörenin öğrencilerine burs vermek, bazı sosyal etkinliklerde bulunmak vs. Bu tür vakıflar 60 bin lira ile kurulabiliyor. Daha önceleri bu rakam çok yüksekti. Tabiri caizse kurulmasın diye, eski ifadeyle 500 milyara kadar çıkarılmıştı. Biz bunu düşürdük bu son dönemde. Bir öğrenciye burs verilecekse varsın kursun. Neticede burada vakıfların bir kaybı yoktur, vatandaş kendi imkânlarıyla kuruyor. Bir şekilde yararlı olmak istiyor.

Vakıf organları olarak da vakfın mütevellî heyeti yani kurucular kurulu oluşturuluyor.

1. Mütevellî Heyeti: Kaç kişi tarafından kurulduğu

2. Yönetim Kurulu: Onu fiilen yönetecek olan

3. Denetim Kurulu

Bu kurullar vakıf için zorunlu kurullardır.

Mecburi değil ama ihtiyari olarak onur kurulu oluşturulabilir. Şart değil ama koyduğun zaman da kabul edilir.

Vakfın Temsili, vakfı temsil edecek, idari heyeti oluşturulur. Vakfı temsilen

başkan seçilir, başkan yardımcısı vs. ile görevlendirirler. Vakıfların denetimini vakıflar genel müdürlüğü müfettişleri yapıyor. Her yıl olmasa da birkaç yılda bir teftişini yapıyor. Hele şikâyet vs. olduğunda mutlaka teftişi yapılıyor. Eğer herhangi bir icraat vs. varsa o mütevellî değil de yönetim kurulunu azletmek üzere vakıflar meclisine gönderiyor. Yani bu vakfı idare edenler, yönetim kurulu şu şu noktalarda, mesela bazıları gidiyor vakfın gayrimenkulünü satıyor. Vakfı kurarken ilk koyduğunuz şey satılamıyor ancak daha sonra birisi bir mal bağışlıyorsa onu satıp daha iyi değerlendirebilirler. Bunun için vakıflar genel müdürlüğünden izin alma gerekliliği yoktur. Ama ilk konulan sermaye satılamaz.

Vakıflar meclislerine müfettiş geldiğinde vakfın aleyhinde rapor tutmuşsa, önce onlara soruluyor. Müfettiş böyle böyle bir rapor tutmuş ama siz ne diyorsunuz, doğru mudur yoksa bir itirazınız var mı diye soruluyor. Vakıftan biri vakfın kasasından para alıyor, kendi şahsi bir işi için kullanıyor ve tekrar kasaya geri koymuyor. Bunu yakaladıkları zaman müfettiş, vakfı bu kadar zarara uğratmıştır diye rapor tutuyor. Bu vakıflar genel müdürlüğünce derhal ihtar ediliyor; bu parayı gecikme zammıyla birlikte yerine koymak zorundasın diye. O para zamanında yerine konmazsa hakkında işlem başlatılıyor ve bunları azledin deniyor. Vakıflar meclisinin azlettikleri ne olur diye düşünürseniz, onlar tekrar mahkemeye gidiyor, kurum götürüyor onu mahkemeye. Vakıflar meclisinin azletmesiyle azledilmiş olmuyor, vakıflar meclisi sadece karar alıyor ama mahkemeye kurum tekrar götürüyor. Mahkeme kararlı bulursa kurumu, suçlu kişiyi görevden atıyor. Sonucu ne oluyor peki? O suçlular siyasi olarak 5 yıl herhangi bir faaliyette bulunamıyorlar. 5 yıl yasak geliyor.

Vakıfla dernek arasında çok büyük fark vardır. Zaman zaman her birimiz bazı dernekler içerisinde olduk. Hatta biz bir cami derneği içerisindeydik. Bir gün baktık ki defterdarlıktan bir yazı gelmiş. Bu dernek kapatıldı bunun mal varlığını ne yaptınız diye sordular. Hâlbuki kirasını bile üç dört memur birlikte veriyorduk. Hiçbir mal varlığı yoktu. 30 gün içerisinde bizim seçtiğimiz başkan feshi vermemiş. Vermeyince de dernek kapatılmış.

Biz gidip derdimizi anlattık. Camide yaptığımız yeniliklerden bahsettik. Tuvaletini yaptırdık, şadırvanını yaptırdık dedik. Ama bunları cemaatin yardımıyla yaptık dedik. Memur bizi muteber kabul etti. Vakfa gelince, 28 Şubat yaşadık hep beraber. Belki bugün olağanüstü hal vs. bir sürü vakıf kapattık ama bu durum her zaman olmuyor. 2 Şubat'ta zannediyorum 1-2 tane kapattılar. Bir tanesi Milli Gençlik Vakfı idi. Vakfı istediğin gibi kapatamıyorsun. Vakfı kapatmak için tekrar mahkeme gerekiyor. Dolayısıyla vakıf kalıcıdır. Vakıflaşmak, dernekten çok daha iyidir, çok daha sağlamdır. Düzgün çalışan vakfa hiçbir şey olmaz. Ama sıkıntılar olursa zaten vakfın üyeleri denetlenmek istiyor.

Süleyman ERDEMİR

Bismillahirrahmanirrahim.

sistematiik, iyi bir iki gün geçirdik diye düşünüyorum ama aynı zamanda sıkıcı iki gün geçirdik. Allah sayımızı bereketlendirdin ve inşallah Kevser Havuzu başında da böyle toplanmayı, buluşmayı nasip etsin.

Özellikle İbrahim Zeyd kardeşimizin belirttiği, sonunda da sistematize etmeye çalıştığı en önemli kavramlardan bir tanesi ihsan kavramıdır. İhsan kavramı, Muhsin, hasen dahil olmak üzere aynı kökten türetilmiş kelimelerdir. İhsan nedir? Herhangi bir işi yaparken Allah'ın gördüğünü, izlediğini hissederek yapmak, onun izlediğini düşünerek titizlikle yapmaktır. Çünkü sen O'nu görmeden de O seni görüyor.

İhsan, iyi olmak demektir. İyilik, iyi yapmak, güzellik demektir. İhsan kadar güzel açıklayıcısı bir kavram yok. Hakikaten dinin ana şartlarından bir tanesi. Tabi ihsan dışında tüm insanları da, tüm milletleri de en büyük şekilde gurur alt üst ediyor. Zaten şeytanın isimlerinden birisi de Garur'dur. Gurura sürükleyen, tezgâha getiren ve bize nimetin kaynağını, ibadetin muhatabını unutturandır. Ama insanlarımız nedense, gururu kişisel özgüvenin belirtisi gibi yutturmaya çalışıyorlar. İzzetli olmak farklı bir kavramdır kibirli gururlu olmak farklı kavramlardır. Devlet büyükleri de kelimelerden vs. çok anlamadıkları için "bu işten çok gururlandım" gibi ifadeler kullanıyorlar. Belki de içindekileri söylüyorlar. Bu noktada bilinçli veya bilinçsiz kullanımlarda gurur kötü bir şey olarak karşımıza çıkıyor.

Ümmi ile cahil kavramını da güzelce kavramsal olarak yerine oturtmamızda fayda vardır. Ümmi, okuma yazma bilmeyen anlamında kullanılıyor. Ümmi kavramı fitratına, asaletine uygun, bozulmamış, tertemiz, gururlanmadan,

Genel Başkanın Değerlendirmesi

haddini ve yerini bilerek davranan anlamlarını ifade eder. Bazen kelimelere bir yerde bir saplantı yapılıyor, öyle gidiyor. Ümmi kavramı tam cahil kavramının tersidir. Cahil de okuma yazma bilmemek anlamında değildir. Nasıl ki ümmi okuma yazma bilmemek anlamında değilse, cahil de okuma yazma bilmemek anlamına gelmez. Cahil orada haddini bilmeyen, görmezlikten gelen, kibir yüzünden muhatabını unutan demektir. Hatta onun için de Ebu Cehil, cahillerin zirvesi, cehaletin babası anlamında kullanılır. Hâlbuki Ebu Cehil Mekke'nin en âlimiydi. Bizim bildiğimiz anlamda en âlimiydi ve hatta tebliğ gelmeden önce ismi Ebu'l Hikmî idi. Hikmetin zirvesiydi. O halde cahil ile ümmi kavramı, okuma yazma konusuyla ilişkisiz bir şekilde haddini ve yerini bilmemek ve bilmemek, konumu doğru anlayıp anlamamakla, fitratına, yaratılışına uygun olup olmamakla ilgili kavramlardır. Bu konularda insanlarımız bazen tüm tefsirleri, mealleri de karıştırdığımız geçmişte de şuan da da kolaycılığa kaçıp tek bir ifade kullanıyorlar. Okuma yazma bilmediği halde irfan sahibi olup ümmi olabilir biri; âlim olup yine ümmi olabilir. Aynı şekilde okuma yazma bilmediği halde hem kel hem fodel anlamında haddini bilmeyen de cahil olabilir; ilmin zirvesinde olup da cahil olabilir. Dolayısıyla cahil ve ümmi kavramı birbirine zıt kavramlardır. Kâfir kavramı da cahil kavramının arkadaşı ve akrabasıdır. Zalimlik de aynıdır. Ortallığı bulandırıp, doğruluk ve adaleti teslim etmemek anlamındadır.

İlim ve hikmet kavramına baktığımızda; İlim, eşyaların ve olayların hakikatini öğrenmek anlamındadır. Bu eşyanın ve olayların hakikatinden hareketle onların arka planını görerek, onlardan sonuç çıkarabilme becerisine hikmet, bundaki derinliğe de râsihlik denir. Râsih olmak, bu konudaki derinliği gösteren bir kavramdır. Kur'an'ı ancak Râsihler anlar dendiğinde titizliğin, ilmin ve hikmet kavramının birleşiminden kaynaklanan bir kavram olarak karşımıza çıktığını görüyoruz.

Hiçbir menfaat gütmeyen doğruyu ve hakikati anlamaya teşebbüs etmek ve herhangi bir şekilde makam, mevki, mülk vaadi olmadan gönüllü öğrenmeye talip olmakta fayda vardır ve bu çok kıymetlidir.

Kıraat, tilavet ve tertil kavramları. Efendimiz Kur'an okumayı bilmiyor. Allah ona Müddessir suresinde gece yarısı kalk, tane tane, doyasıya ve derinlemesine anlaya anlaya oku" diyor. Kıraat kavramı da hayatı okumak, anlamak, doğru okumak ve bu akıl katarak, doğrulayarak, inançla düzgün okumak hatta daha ötesi meydan okumak, haddini bilmeyenlere, cahillere, zalimlere karşı doğru anlatmak. Bazı tefsirlerde, Allah ilk ayeti indirip oku dediğinde, ben okuma bilmem ki, cümlesini ben onlara nasıl hadlerini bildireceğim, onlara nasıl meydan okuyacağım, ben bunun yolunu bilmem ki şeklinde yorumlanır. O zaman da Allah, biz sana öğreteceğiz diyor. Zaten aradan bir müddet geçtikten sonra yine Müddessir suresinde "Ey örtüsüne bürünen, kalk ve uyar" diyor. İşine devam et, görevini sakın atlama anlamında sayılabilecek bir görevi olduğunu hatırlatıyor. Dinimizi, kitabımızı akıl katarak, doğru yorumlayarak, gelenekten gelen bilgileri reddetmeyerek ama geleneğe de esir olmayarak doğru anlamak zorundayız. Geleneğin problemi olduğu gibi güzelliği de vardır. Gelenek birikimi ifade eder saptırma anlamında ve Allah'ın "atalarınız, babalarınız, büyükleriniz ya sapıttılsa, ya yanlış yoldalarsa..." buyurması anlamında gelenek konusunda dikkatli olmak gerektiğini vurgulamış olalım. Bu anlamda kavramı sahih bir çizgiye oturtmadığımızda, doğru kavramı doğru yere koymadığımızda farklı şeyler karşımıza çıkabiliyor. Anne babayı, büyükleri kutsamakla onlara saygısızlık yapmak arasındaki noktayı iyi anlamak gerekiyor. Mutedil halde olmamız lazım. Anne baba, itaat edilecek, Allah'tan sonra en çok değer verilecek varlıklardır ama mukayese edilmeyecek şekilde bir durum vardır. Allah ilahtır, mabuddur; biz ise kuluz, yaratılanız. Bedir'de baba oğula, oğul babaya, kardeş kardeşe karşı Allah için kılıç çektiler. Ben senin annenim, babanım, kardeşimin tartışması yoktu. Bu netliği, bu keskinliği, bu ayrımı iyi anlamak lazımdır.

Şekil, ruh ve kültür denklemine, suret ve siret uyumlarında; siret surete

yansır, suret sireti etkiler. Eğer siretinizi suretinize yansıtamazsanız başka problem, suretinizi önemsemezseniz siretinizin bozulduğunu görürsünüz. Bu denklemde önemsenmesi gereken bir konudur. Müslümanları aşan ve Müslümanları aşkın tüm insanlığı hatta evreni kuşatan ve onlara hizmet eden bir kavram olduğunu bilmek zorundayız. Eğer Müslümanlığı Müslümanlara bağlı ve endeksli hale getirirsek hatta Müslümanları öncelikli ve torpilli bir mekanizma gibi görmeye başladığımızda Müslümanlığı yaşayamayız. Müslümanlığı bozanlar hatta onun önündeki en büyük engeller oluruz. Müslümanlar, kazara, doğuştan Müslüman olmanın avantajıyla kendisini bedavadan cennete götürecek at arabası zannediyor Müslüman oluşlarını. Müslümanlık, Müslümanları aşan ve aşkın, tüm kâinata hizmet eden bir kavramdır.

Hâl bulaşıcıdır, sirayet eder. Onun için oturduğumuz, kalktığımız insanlar önemlidir. "Allah'ım bizi Salihlerle beraber haşret, dünyada da onlarla birlikte olmamızı nasip et" duası bu noktada güzel bir duadır. Salih insanlarla beraber oturur kalkarsanız, dünyevi hesaplarla uğraşmayan insanlarla oturup kalkarsanız dünyanız da ahiretiniz de ıslah olur, güzelleşir.

Sahabe kavramının anlamını peygamberimizin döneminde yaşamış insanlar diye açıklıyoruz. Onu görmüş ve o ortamda, onun zamanını ve mekânını paylaşmış diye açıklıyoruz. Sahabe demek, hal sirayetinin vuku bulduğu ve halleşerek görüşmek demektir. Ashap da arkadaş da bu anlamdadır. Hal ehli olmaktır.

Hâlin sirayet edebilirliğini düşünerek Salihlerle beraber olmayı dileyip, güce tapan insanlarla, dünyevi hesaplar yapan insanlarla, dünyalık için her şeyi yapan insanlarla oturup kalkmamakta fayda vardır. Hatta kendimizle beraber onları da hidayete davet etmekte fayda vardır.

Dernek herhangi bir şeyin alternatifi olan bir dernek değil ama alternatif olan bir dernek. Ne anlamıyla? Çalışma biçimi itibarıyla alternatifi olmayan bir dernek. Buradaki modeli hafife almayın. Kendinize de çocuğunuzu da ailenize de yazık edersiniz. Bu söylediklerim grupçulukla ilgili bir kavram

değildir. Kendinize, eşinize, çocuğunuza yardım edin. Sıhhatli bir şekilde öğrenmelerine ve yaşamalarına vesile olun. El verin, el tutun daha iyisini yapalım. Ama bu derneğin siyasi bir iddiası yok, cemaatçilik iddiası yok, size bir şey vadetmiyor ve sizden bir şey istemiyor. Hiçbir şekilde Allah'tan başkasına kul olmayan, dünyeviliğe eğilimi değil de her şeyin haddini ve yerini doğru bilen, Kur'an'dan beslenen ve kendi İslami temel değerlerimizden beslenen güzel bir öğrenme grubu çalışmasıdır. Buraya gelen şuraya gidemez diye de bir kuralımız yok. Daha iyi buluncaya kadar iyisi budur. Daha iyisini de biz buluruz inşallah. Biz vâkıf insanlarız. Emeğimizi, işimizi, gayretimizi toplumumuza vakfedecek çalışmalar yürütüyoruz ve bu konuda da elini uzatan devlet bile olsa, o elden bir şeyler almayız ve hatta o ele bir şey koymak durumundayız. "İyi âlim ümeradan uzak olandır; iyi ümera da âlimlere yakın olanlardır." Hâlbuki bizde tersi oluyor. Âlimler ümeraların dibinden ayrılmıyor, yalakalık yapıyor, ümera da aynı şekilde âlimlerden çok uzaklar. Her şey ters düşüyor. Mutedil, özgün, özgür, sahih çizgileri olan bir mekanizmanız olmadığı müddetçe ne sivil toplum kuruluşu olabilirsiniz ne de düzgün bir insan olabilirsiniz. Adam olmak bambaşka bir kavramdır. Cinsiyetle ilgili bir kavram değildir. Adam gibi adama, Müslüman gibi Müslümana ihtiyacımız var. Müslümanlığın önünde engel olan insanlara değil.

Bizler her işlemimizi kayda dayalı ve belgeye dayalı yapıyoruz. Hatta çoğu arkadaşımız yadırgıyor. Birine ödeme yapıyoruz fatura istiyoruz, söylenip garipsiyor insanlarımız. Bu işlerle uğraşıyorsanız bunlara dikkat edeceksiniz. Fatura düzenlemek istemeyen insanda problem vardır, dikkatli olmak gerekir. Medeni toplumlardaki temel şeylerden biri fatura düzenlemektir. Vergisini veren, bundan kaçınmayan ve mazlumun ve yetimin hakkını gözetmektir fatura düzenlemek. Şuan vergilerimizle yetimlere bakılıyor, tanklar alınıyor, savaşıyor, okullarımız da öyle işliyor. Bunlarda çarpıklık, eksiklik olmamalıdır. İş kolaycılığa döküp vermesek ne olur dersiniz hakka girmiş olursunuz. Kamu da Allah'ın hakkı olan en büyük olaydır. Herkes sorumluluğunu yerine getirsin. Tüm vakıflarımızda, derneklerimizde ciddi bir üçkâğıtçılık var. Yüz milyonluk iş yapılıyor, kayıtlarda beş milyon gözüküyor. Kimin eli kimin

parasına değmiş belli değil. En ufak bir şeyi kayıt edeceksiniz ki yarın öbür gün şeffaf bir şekilde hesap verelim. Müslümanlığı sözel olarak düşünürsek sadece, şekilde Müslüman olan ama Müslümanlıkla hiç alakası bulunmayan insanlar oluruz.

Bu organizasyon; kendimize, çocuklarımıza ve ailemize yararlı olabilmek için yaptığımız bir faaliyettir. Katılmayı katın, gelmeyi getirin, bıraktıysanız bıraktığınız yerden devam edin, kazanırsınız. Mezara kadar ilim öğrenmenin sistematik bir organizasyondur bu dernek. Şu ana kadar kimseye bir zararı dokunmadı. Şeytan iyi bir eylemi, ameli yaptırmaz. Yapmakta ısrar edersen erteletir. Yapacağın zaman kötü yapmanı sağlamaya çalışır. O yüzden tuzağa düşmeyelim. Daha iyi çalışmalar bulduğunuzu söylerseniz biz de gidip katılırız, bakarız, değerlendiririz o çalışmaları. Daha iyi olmak için gayret gösteriyoruz. Ne kadar yük alırsanız, ne kadar yorulursanız o kadar yoğrulursunuz. Herkes yorulmalı, zora talip olmalı ki yoğrulsun. Yorulmayan yoğrulmaz ve adam olmaz. En yoğun olanlar en çalışkan ve üretken adamlardır. İster az çalışmış olsun ister çok çalışmış olsun ama çalışsın. Doğal vazifelerini yapmayanlar, vakit bulamıyorum diye Kur'an bile okumayanlar boş insanlardır.

Nezaketin, nezahetin, nezafetin, estetiğin olmadığı ortamlarda problemler vardır. Bu konularda, evimizde, etrafımızda, ilişkilerimizde Müslümanlık ahlakımıza, davranışlarımıza, her şeyimize yansısıyla anlamlıdır. Yapmadığımız müddetçe söylediklerimizin bir kıymeti yoktur. Davranışlarımıza, eylemlerimize, tavırlarımıza, ahlakımıza sirayet etmeyen bir Müslümanlık, Müslümanlık değildir. Bu konuda bazı şeyleri apaçık ifade etmeyen çalışırken sürç-i lisan etmiş olabilirim, ifade yetersizliği olabilir fakat doğruyu anlatmaya, paylaşmaya çalıştım. Allah hepimize hidayet nasip etsin. Ve'l hamdulillahi rabbil alemin.

GÖGDER 2016-2017 YILI SINIF ANALİZLERİ

SINIF	ERKEK 24 YAŞ ÜSTÜ GRUBU		
SINIF YILI	5. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	13		
YILLIK DERS GÜNÜ	8		
SINIF YÖNETİCİSİ	AHMET NEDİM ERDEMİR		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	8	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	58	55,77	
AKTİVİTELERE KATILIM	26	25,00	
YILSONU NOTU		60,26	

SINIF	GÖNÜL ERDEMİR (DİLEK DOĞAN) SINIFI		
SINIF YILI	15. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	9		
YILLIK DERS GÜNÜ	7		
SINIF YÖNETİCİSİ	DİLEK DOĞAN		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	7	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	58	92,06	
AKTİVİTELERE KATILIM	1	1,39	
YILSONU NOTU		64,48	

SINIF	ANA SINIFI		
SINIF YILI	28. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	26		
YILLIK DERS GÜNÜ	9		
SINIF YÖNETİCİSİ	ALİ ARACI		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	9	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	113	48,29	
AKTİVİTELERE KATILIM	72	34,62	
YILSONU NOTU		60,97	

SINIF	ESMA TUNA		
SINIF YILI	16. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	15		
YILLIK DERS GÜNÜ	10		
SINIF YÖNETİCİSİ	ESMA TUNA		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	10/10	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	100	67	
AKTİVİTELERE KATILIM	8	1	
YILSONU NOTU		56	

GÖGDER 2016-2017 YILI SINIF ANALİZLERİ

SINIF	GÖNÜL ERDEMİR (Tefsir/Akaid) SINIFI		
SINIF YILI	11. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	12		
YILLIK DERS GÜNÜ	9		
SINIF YÖNETİCİSİ	GÖNÜL ERDEMİR		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	9	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	75	69,44	
AKTİVİTELERE KATILIM	28	26,04	
YILSONU NOTU		65,16	

SINIF	GÖNÜL ERDEMİR (Genç Hanım) SINIFI		
SINIF YILI	5. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	10		
YILLIK DERS GÜNÜ	7		
SINIF YÖNETİCİSİ	GÖNÜL ERDEMİR		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	7	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	42	60	
AKTİVİTELERE KATILIM	10	12,50	
YILSONU NOTU		57,50	

SINIF	GÖNÜL ERDEMİR (GÜLÜZAR AYDIN) SINIFI		
SINIF YILI	21. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	11		
YILLIK DERS GÜNÜ	7		
SINIF YÖNETİCİSİ	GÜLÜZAR AYDIN		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	7	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	65	84,42	
AKTİVİTELERE KATILIM	10	11,36	
YILSONU NOTU		65,25	

SINIF	NAZMIYE ACAR		
SINIF YILI	9. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	15		
YILLIK DERS GÜNÜ	10		
SINIF YÖNETİCİSİ	NAZMIYE ACAR		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	10	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	120	80	
AKTİVİTELERE KATILIM	0	0	
YILSONU NOTU		60	

GÖGDER 2016-2017 YILI SINIF ANALİZLERİ

SINIF	NURETTİN AKKAYA SINIFI		
SINIF YILI	6. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	13		
YILLIK DERS GÜNÜ	9		
SINIF YÖNETİCİSİ	NURETTİN AKKAYA		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	9	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	87	74,36	
AKTİVİTELERE KATILIM	24	23,08	
YILSONU NOTU			65,81

SINIF	SİBEL YÜCEL SINIFI		
SINIF YILI	16. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	13		
YILLIK DERS GÜNÜ	10		
SINIF YÖNETİCİSİ	GÜLÜZAR AYDIN		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	10	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	100	76,92	
AKTİVİTELERE KATILIM	4	3,85	
YILSONU NOTU		60,26	

SINIF	16-24 GENÇ ERKEK SINIFI		
SINIF YILI	5. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	10		
YILLIK DERS GÜNÜ	8		
SINIF YÖNETİCİSİ	RECAİ AYHAN		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	8	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	50	62,50	
AKTİVİTELERE KATILIM	15	18,75	
YILSONU NOTU		60,42	

SINIF	TÜLAY BÜYÜKİZGİ		
SINIF YILI	9. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	12		
YILLIK DERS GÜNÜ	10		
SINIF YÖNETİCİSİ	TÜLAY BÜYÜKİZGİ		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	10	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	100	76,92	
AKTİVİTELERE KATILIM	0	0	
YILSONU NOTU		58,97	

GÖGDER 2016-2017 YILI SINIF ANALİZLERİ

SINIF	YASEMİN ŞEN SINIFI		
SINIF YILI	4. DÖNEM		
SINIF MEVCUDU	11		
YILLIK DERS GÜNÜ	9		
SINIF YÖNETİCİSİ	YASEMİN ŞEN		
SINIF PUANI			
FAALİYET	ORAN	PUAN	
GERÇEKLEŞEN DERS SAYISI	9	100	
SINIF SAYISININ DERSE KATILIMI	81	81,82	
AKTİVİTELERE KATILIM	1	1,14	
YILSONU NOTU			51

6. ÇALIŞTAY RAPORU

26 yıl Gönüllü Öğrenme Grubu, 6 yıldır da Gönüllü Öğrenme Grubu Derneği çatısı altında yürütülen eğitim faaliyetinde yeni bir aşamaya gelmiştir.

Geçtiğimiz 5 yılda yapılan çalıştaylar geleneksel hale ekmiş ve bu senede 6.sı gerçekleştirilmiştir.

21-22 tarihinde gerçekleştirilen çalıştayda sonuçları itibariyle çok faydalı 2 sunum gerçekleşmiştir. Vakıflaşma konusu istişare edilmiştir. 5. Çalıştaydan 6. Çalıştaya kadar dernek faaliyetleri değerlendirilmiştir. Sınıf başkanları veya temsilcileri 2016-2017 yılının değerlendirmesini ve 2017-2018 yılı faaliyetlerinin sunumunu yapmışlardır. Sınıfların 2016-2017 yılı başarı durumu analiz edilip başarı sıralaması yapılmıştır. İlk 3 sınıfa hediye taktim edilmiştir. Çalıştaya katılan herkese katılım sertifikası verilmiştir. Geçtiğimiz çalıştaylarda farklı olarak akşam boş vakitlere oyun müsabakaları düzenlenmiştir. Ayrıca çocukların eğlenceli vakit geçirmeleri için İbiş ve prenses ile 2 gün boyunca program düzenlenmiştir.

Tarih : 21-22 Ekim 2017

Yer : Kocaeli ili, Darıca İlçesi, Basın İlan Kurumu Bayramoğlu Tesisleri

Katılım : Çalıştaya ekli listede de görüleceği üzere 28 erkek, 27 hanım ve 13 çocuktan oluşan 68 kişilik bir katılım sağlandı.

Ulaşım : Ulaşımı aracı olanlar aracı ile sağladı. Aracı olmayanları aracı olanlar ile organize edilerek ulaşımı sağlandı.

Yemek : Yemekler 3 öğün fiks menü şeklinde otel restoranında yendi. Çalışmalar esnasında aralarda çay ve kuru pasta ikramı oldu. Akşam muhabbet edenler için kuruyemiş ikramı oldu.

Çalıştay Programı : 21 Ekim Cumartesi sabah 09.20 de İrfan Altun tarafından okunan Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başladı.

Recai Ayhan'ın program takdiminden sonra İbrahim Zeyd GERÇİK tarafından "Bir Yönetim Modeli: Mimar Sinan Ve Süleymaniye" sunumu gerçekleştirildi. Bu sunumdan sonra Erkek Sınıflarının 2016-2017 yılı değerlendirme sunumları yapıldı. Öğlen arası verildi.

Öğlenden sonra Dr. Hulusi ERSOY tarafından Kısa Bilim Tarihi Ve Güncel Bilimsel Gelişmeler konulu sunum gerçekleştirildi.

Cumartesi günü son programı olarak Bayan sınıflarının 2016-2017 yılı değerlendirme sunumu yapıldı. Sonrasında sınıfların başarı durumu sunuldu ve ilk 3 sınıfa hediyeleri taktim edildi.

20:00 sonrası sosyal faaliyetler gerçekleştirildi. Bilardo, dart, sohbet, yüzme aktiviteleri yapıldı.

Pazar günü 09:30 da 2. gün programı başladı. Katılımcılara sertifikaları verildi. Çocukların sertifikalarını ve hediyelerini Harun Yenibayrak taktim etti. Sınıflar 2017-2018 yılı ders programlarını ve hedeflerini sundular. Arkasından 5. Çalıştaydan 6. Çalışmaya kadar dernek faaliyetleri ve değerlendirmesi İrfan Altun tarafından yapıldı.

Öğleden sonra Mikdat Yetim'in bilgilendirmesi sonrasında Vakıflaşma istişaresi gerçekleştirildi.

Çalıştay sonuç bildirgesinin Ahmet Erdemir tarafından takdiminden sonra Genel Başkanımız Süleyman Erdemir bir toparlama ve teşekkür konuşması yaptı. Program böylece sona erdi.

Çalıştayın başlangıcından sonuna kadar çalışmalar fotoğraf ve kameraya çekilmiş, tüm görüş ve öneriler raportörler tarafından kayda alınmıştır.

Mali Durum

Ulaşım ücreti talep edilmemiştir.

Oda ücretleri; kahvaltı, öğle yemeği ve akşam yemeği dahil kişi başı gecelik Tam Pansiyon 111-TL, 25-TL ilave akşam yemeği, 20-TL. ilave öğle yemeği 25-TL. ilave kahvaltı olarak anlaşılmış ve katılımcılar tarafından karşılanmıştır.

Kişi başına maliyet; 111-TL, bir günlük tam pansiyon+ 25-TL ilave kahvaltı, 20-TL ilave öğle yemeği 2 öğün yemek ücreti olmak üzere 156-TL. olarak ödendi.

Konaklamayanlar öğün başı 20-TL öğle yemeği ve 25-TL kahvaltı için ödediler.

On iki kişinin (Sınıf Başkanları; Nurettin Akkaya (3), Ahmet Erdemir (2), Gönül Erdemir (2), Recai Ayhan (2), Dernek Çalışanı Nezafet Kırıkçıoğlu (1), Yardıma gelen personel Türkan Kaya (1), Gösteri ekibi (2), Mikdat Yetim (1) konaklama ve yemek masrafı (2.184 TL) dernek tarafından karşılanmıştır. Ayrıca konuşmacılar İbrahim Zeyd Gerçik, Hulusi Ersoy, kahvaltı ve yemek masrafları (75, -TL) dernek tarafından karşılandı. Fatura talep etmeyen katılımcıların tamamı için Dernek adına fatura alındı(4.060,- TL).

Gerçekleştirilen Sosyal Faaliyetler; Kapalı Havuz, Masa Tenisi, Bilardo, Dart, Doğa Yürüyüşü, Sohbet vb.

6. ÇALIŞTAY SONUÇ BİLDİRGESİ

Uygulanan Program

21 Ekim 2017 - Cumartesi

- 09.20-09.30 Açılış [Kuran-ı Kerim Tilaveti, Program Takdimi]
09.30-10.30 İbrahim Zeyd GERÇİK / “Bir Yönetim Modeli: Mimar Sinan ve Süleymaniye” Konulu Sunumu
10.45-11.15 İbrahim Zeyd GERÇİK / “Bir Yönetim Modeli: Mimar Sinan ve Süleymaniye” Müzakere
12.00-12.30 Erkek Sınıf Başkanları Tarafından 2016 – 17 Dönemi Sunumlarının Yapılması
14.30-15.30 Dr. Hulusi ERSOY / “Kısa Bilim Tarihi ve Güncel Bilimsel Gelişmeler” Konulu Sunumu
15.45-16.30 Dr. Hulusi ERSOY / “Kısa Bilim Tarihi ve Güncel Bilimsel Gelişmeler” Müzakere
17.00-17.15 Hanım Sınıf Başkanları Tarafından 2016 – 17 Dönemi Sunumlarının Yapılması
17.15-17.30 Başarılı Sınıflara Ödül Töreni

22 Ekim 2017 - Pazar

- 09.30-10.00 Çocuklara Sertifika ve Hediye Kitap Dağıtımı & Toplu Fotoğraf
10.00-11.25 Sınıf Başkanları 2017-2018 Eğitim Dönemi Program Sunumu
11.45-12.30 2016-2017 Dernek Faaliyetleri Sunumu ve Müzakeresi / İrfan ALTUN
14.30-15.30 Vakıflaşma İstişare / Mikdat YETİM
15.30-16.00 Sonuç Bildirimi Sunumu / Ahmet Nedim ERDEMİR
16.00-16.30 Kapanış Konuşması / Süleyman ERDEMİR

Gerçekleştirilen Sosyal Faaliyetler; Kapalı Havuz, Masa Tenisi, Bilardo, Dart, Doğa Yürüyüşü, Sohbet vb.

Bir Yönetim Modeli: Mimar Sinan & Süleymaniye / İbrahim Zeyd GERÇİK

- Külliye birleştirmek bütünleştirmek anlamına gelir.
- Osmanlı devleti bir sistem devletidir.
- İleri ki seviyelere aktarılması için gücü aşağılara dağıtılması lazım. Süleymaniye ile ilgisi nedir? Süleymaniye aşağıya doğru gücü aktararak oluşturulmuştur.
- Mimar Sinan der ki; Kubbe liderliği temsil eder.
- Kubbe altında ki 4 bölüm liderliğin değerlerini
- Açılan 10 kapı Dünya'nın içine açılan kapıları temsil ettiğini söyler.
- Osmanlının başarısının diğer özelliği de; bütünleyici ve beraberliği sağlayıcı zihniyetle hareket etmesi ve adaleti elden bırakmamasıdır. Süleymaniye yapılırken %50 Hristiyan - %50 Müslüman ile beraber çalışılmıştır.
- Osmanlı personel seçerken kişisel güven, tutarlı, istikrarlı disiplin, yetkinlik, bilgi ve tecrübe özelliklerine dikkat etmekteydi.
- Osmanlı Sistemi günü kurtarmak için değil, uzun vadeli planlar yapmaktaydı.
- Merhamet engelleri kaldırmak demektir. Liderliğin en temel vasfı merhamet inşa edebilmektir.
- Süleymaniye'de Kubbeler, kapılar kurşundan yapılmıştır. Buda radyoaktif ışınlardan zarar görmemesi içindir. İleri görüşlülüğünün göstergesidir.
- Bilgi dengeli şekilde dağıtılmazsa güç unsuruna dönüşür.
- Osmanlı devleti sistemi tek adam sistemi değildir. Osmanlının yönetim sistemi kurumsallaşmaya, yedeklemeye öngörülü bir sisteme sahiptir.
- Osmanlı'da ilmek ilmek planlı eğitime önem verilmiştir. Devlet adamları özellikle yetiştirilmiştir.
- Sinan'ın yattığı yerde olan kavuğu, haseki kavuğudur. Bunun sebebi; geçmişinizi unutmayın. Köklerinize yabancılaşmayın.

Kısa Bilim Tarihi ve Güncel Bilimsel Gelişmeler / Dr. Hulusi ERSOY

- Bilim 3 e ayrılır: Astronomi, Matematik, Tıp
- Mitolojik, Teolojik, Pozitivizm üzerinden bilim tarihi sıralanmıştır.
- Felsefenin tarihi Thales ile başlar.
- Felsefe hakikati arama çabasıdır.
- 60 Sayı sistemini Sümerlilere borçluyuz.
- 10 sayı sistemi bize Hintlilerden kalmadır.
- Okumak ve sorgulamak önemlidir.
- Din genel olarak akıl üzerinde kısıtlayıcı rol oynamıştır ancak aslında tam tersini hükmetmektedir.

Vakıflaşma / Mikdat YETİM

- Vakıf Senedi hazırlanması gerekiyor öncelikle, mevcut örneklerden yararlanılabilir. Vakıflar da bu konuda danışmanlık yapıyor.
- Mal varlığı 60 bin TL olması gerekiyor.
- Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu belirleniyor. Mütevelli Heyeti'nden genelde seçilir.
- Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından Müfettişler üzerinden denetim yapılıyor.
- Vakıf kolay kapatılamaz, mahkeme kararı gerekiyor. Vakıf kalıcıdır.
- Öncelikle Vakıf başvurusu yapılır.
- Dernek Genel Kurulu'nda kapanma kararı alınır ve tüm mal varlığı kurulan vakfa devredilir.
- Kurucu sayısına göre masraf çıkıyor noterde.

2016 – 2017 Ders Programları

Gerçekleştirilenler

- Sınıf sunumları gerçekleştirildi.
- Müzakere konuları özellikle paylaşıldı.

Yorum ve Öneriler

- Dünyada karşılığı olan konulara daha ağırlıklı verilmelidir.
- Güç, bireysellik ve gurur hususlarında daha fazla ders işlenmelidir.
- Genç katılımını attırmamız gerekiyor. İlk neslin oğlu, kızı, gelini, damadı bakmamız gerekiyor. Yoksa bu yapı küçülerek zayıflayacaktır, belki de kurumsal yapısını kaybedecektir.
- Genç bayanlarla ilgili sınıfın devamı konusunda kararsızlık var, biraz problemli bir katılım süreci var.

SINIF	SONUÇ
NURETTİN AKKAYA	65,81
GÖNÜL ERDEMİR	65,26
GÖNÜL ERDEMİR(TEFSİR)	65,16
DİLEK DOĞAN	64,48
YASEMİN ŞEN	60,98
ALİ ARACI	60,97
RECAİ AYHAN	60,42
AHMET NEDİM ERDEMİR	60,26
SİBEL YÜCEL	60,26
NAZMİYE ACAR	60,00
TÜLAY BÜYÜKİZGİ	58,97
GÖNÜL ERDEMİR(GENÇ HANIMLAR)	57,50
ESMA TUNA	55,83

Dernek Faaliyetleri / İrfan ALTUN

Gerçekleştirilenler

- Yönetim ve Çalışma Düzeni • Mescid İnşası • Eğin Gezisi • Seminerler, Kahvaltı, İftar, Bayramlaşma,

Yorumlar

- Piknik, seminerli kahvaltı organize edilmesi
- Dernek üyeleri ve üye adaylarının işyerlerinde ziyareti
- Gençlere yönelik katılımı arttırıcı ilgi çekici çözümler
- Çalıştay duyuru formatı güzeldi, iletişim paylaşımlarının tasarım ile olması
- Makalelerin sosyal medya ve iletişim aracılığı ile paylaşılması
- Sunumların videolarının katılamayan kişiler ile paylaşımı

Kapanış Konuşması / Süleyman ERDEMİR

Kavramsal Açıklamalar

- İhsan
- Gurur
- Ummi
- Cahil (Okuma yazmayı değil haddini bilmeyen) ve Kafir
- İlim (Hakikati öğrenme) ve Hikmet (İlim ile fayda ve sonuç üretme)
- Tertil (Haddini bilmeyen cahillere karşı doğruyu meydan okuma)
- Mutedil olmak itidali (orta yolu) bilmek
- Siret ve suret uyumu ve denklemini
- Müslümanlığı ve İslam'ı bozan Müslümanlar olmamak
- Halin sirayet edebilirliği ve hali düzgün olan kişiler ile çevreyi yönetmek
- GÖG'de istikrarlı, örnek, daha iyisini hedefleyen, tanınmış ve kurumsal desteğe açık bir yapıdır. Vakıf olma gayemiz vardı, koşullardan dolayı yapamamıştık, şimdi vakıf olma yolunda adım atacağız.

Çalıştay Değerlendirme

- Gruplararası kaynaşma ve tanışma açısından faydalı oluyor. Ortak sosyal faaliyetler arttırılmalıdır (Masa tenisi turnuvası, voleybol maçı, gruba uygun güzel bir film izleme etkinliği vb.). Ortak sosyal faaliyetler için ilk günün programı 4 gibi bitirilebilir.
- Geleneksel ve gelişerek ilerleyen bir çalıştay süreci bulunuyor. Geçen çalıştay sonucu yapılan değerlendirmelerin bu çalıştaya yansıtıldığı gözlemlendi (Yemek kalitesi, faaliyet sunumu, çocuklara yönelik animasyon, sosyal faaliyet girişimi vb.)
- Zaman yönetimi hususunda başarılı bir çalıştay oldu.
- Organizasyon yerinde herhangi bir aksaklık yaşanmadı, yemek ve ikramlar başarılıydı. Havuz organizasyonu sonradan müdahale ile de olsa çözülebildi.
- Başarı sıralamasındaki bilgiler ders grubu başkanına gönderilerek teyit edilebilir. Yanlışlık var ise düzeltilebilir.
- Geçen seneye göre daha yoğun bir katılım vardı.
- Çocuklara yönelik animasyon ekibi uygulaması faydalı oldu ve renk kattı.
- Sosyal faaliyetler ile ilgili hazırlıkların önceden değerlendirilmesi gerekmektedir. (Masa tenisi, voleybol vb. malzemelerin sorgulanması ve uygun değilse temini)
- Konuşmacı belirlemede daha fazla yardımlaşma yapmak ve konuların gruba uygunluğunu iyi değerlendirmek lazım.
- Önümüzdeki seneye daha güzel bir programda görüşmek dileğiyle, öncelikle organizasyona katkı sağlayan üyeler olmak üzere tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

6. GELENEKSEL GÖNÜLLÜ ÖĞRENME GRUBU ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Doğru, yararlı ve ihtiyaca uygun bilgilerin ömür boyu ve sürekli öğrenilmesine katkı sağlamak, bireylerin ve toplumun gelişimine ve aynı zamanda İslam dininin öngördüğü yüce ahlaki değerlerin kazanılmasına hizmet etme misyonu ile faaliyetlerini sürdüren GÖG; 6. Geleneksel Çalıştayı'nı 21-22 Ekim 2017 tarihlerinde Basın İlan Kurumu Tatil Köyü'nde gerçekleştirdi. Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başlayan; çeşitli konularda sunumlar, istişare, müzakereler içeren ve Dernek Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman ERDEMİR'in kapanış konuşması ile tamamlanan programda sunum gerçekleştiren uzun / akademisyenlerin değindikleri noktalardan bazıları;

İbrahim Zeyd GERÇİK; "Bir Yönetim Modeli: Mimar Sinan ve Süleymaniye" adlı sunumunda Osmanlı Devleti'nin bir sistem devleti olduğunun altını çizerken; devletlerin ve kurumların gelecek nesillere aktarılması için gücün aşağılara dağıtılmasının gerekliliğini vurgulayarak bu durumun Süleymaniye'nin oluşturulmasında da temel esas olarak alındığı vurgusunu yaptı.

Dr. Hulusi ERSOY; "Kısa Bilim Tarihi ve Güncel Bilimsel Gelişmeler" adlı sunumunda bilimin gelişimi, din ile ilişkisi ve okuma & sorgulamanın önemini vurgulamıştır.

Mikdat YETİM; Vakıflaşma İstişare konulu sunum ve müzakereleri ile Vakıflaşma'nın gerekliliklerine değinmiştir.

Dernek Faaliyetlerinin değerlendirme ve planlamasının yapıldığı, sosyal faaliyetlerin gerçekleştiği programda 100'e yakın katılımcı aileleri ile birlikte eğitim, istişare ve sosyal paylaşım ortamını birlikte yaşadılar.

GÖG Hakkında

Allah'ın adıyla Kitâb'ı okuyan, okutan ve öğrendiklerini sâlih amellere dönüştüren müminlerden olma gayesiyle 1989 yılında Süleyman Erdemir öncülüğünde bir ders halkası olarak oluşturulan Gönüllü Öğrenme Grubu, faaliyetlerini daha ileri bir boyuta taşıyarak, bu çalışmayı ailelerimize, çevremize, milletimize vakfetmek ve kalıcı hale getirmek niyetiyle 2011 yılı itibariyle dernekleşmiştir. Başlangıçta bir avuç insanın birlikteliğinden müteşekkil olan grubumuz, takip eden yıllarda hem katılımcıların sayısının artması ve hem de hanımlar tarafından oluşturulan yeni ders halkaları ile büyüyüp gelişmiştir.

Ayrıntılı bilgiye detay fotoğraflar için:
Nezafet KIRIKÇIOĞLU - İdari İşler Birimi
Tel: 0212 631 27 28 / 0549 244 25 24
dernek@gog.org.tr • www.gog.org.tr

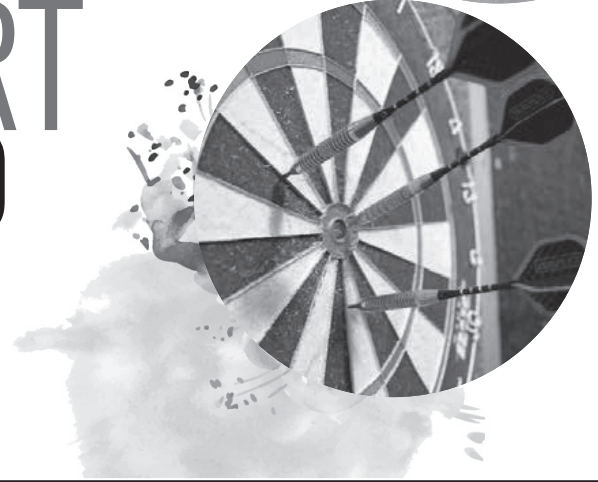
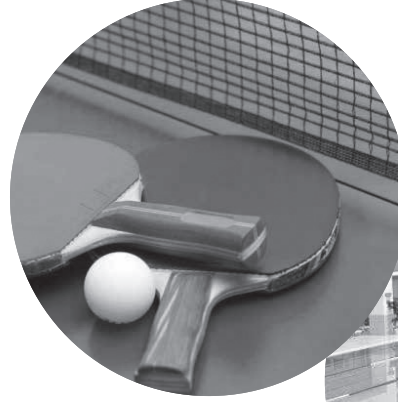

SOSYAL ETKİNLİKLER

Katılımcıların arasında, konaklanan yerin imkanları doğrultusunda gerçekleştirilecek turnuva ve etkinlikler.

MASA TENİSİ DART
BİLARDO
YÜZME SOHBET

ÇOCUKLARA

GÖNÜLLÜ
ÖĞRENME
GRUBU
DERNEĞİ

Çocuklar için iki gün boyunca İbiş'in sürpriz etkinlikleri organize edilecektir.

OTEL ÜCRETİ

*** Ödemeler direkt olarak otele katılımcılar tarafından bireysel olarak yapılacaktır.

₺156

Konaklama & Yemek ikramları
Tüm Program Kişi Başı

₺25

Kahvaltı

** Konaklamasız katılım **

₺20

Öğle Yemeği

** Konaklamasız katılım **

₺25

Akşam Yemeği

** Konaklamasız katılım **

*** Dileyen katılımcılarımız konaklamasız da katılım sağlayabilirler.

GÖREVLİ LİSTESİ

Adı Soyadı	Görevi
Kazım AKKAYA	Program koordinatörü
Kazım AKKAYA / Selman METİN	Karşılama ve yönlendirme
Muhammed Özalp / Mesut Topçu / Halil İbrahim Özalp	Salon hazırlık, afişlerin asılması, bilgisayarların kurulması, yerleşim düzeninin oluşturulması, kırtasiye gereçlerini hazır edilmesi,"
Recai AYHAN	Program yöneticisi (Program akışını sunmak, kuralları hatırlatmak, zamanı yönetmek, ödemeler konusunda koordinasyon sağlamak)
Osman ACUN	Açılış Konuşması
Selman METİN	Ulaşımın Koordine edilmesi
Recai AYHAN	Otel, yemek organizasyonu
İrfan ALTUN	Kur'an-ı Kerim Tilaveti
Abdülnasır VATANSEVER	Katılımcı Listesi
Türkan KAYA	Raportör
Zeynep AYHAN	Raportör
Abdülnasır VATANSEVER	Fotoğraf (Süreç içerisinde sürekli)
Muhammet ÖZALP	Kameraman(kameranın kurulması ve çekim)
Ahmet ERDEMİR	Çalıştayın değerlendirilmesi / sonuç bildirgesinin hazırlanması
Ahmet ERDEMİR	Dernekten kırtasiye malzemelerinin çalıştaya getirilmesi ve derneğe geri getirilmesi
Abdülnasır VATANSEVER	Ahmet Nedim Erdemir-Pinpon / Abdulnasır Vatansever-Bilardo / Mesut Topçu-Dart
Güven Yılmaz / Meryem Topçu	Sertifika dağıtım
Kazım Akkaya / Ezgi Bilir Akkaya	Sertifika temini, sertifika yazılması"
Recai AYHAN	2016-2017 sınıfların değerlendirme sunumu ve ödül alacakların takdimi
Harun Yenibayrak	Çocuklara hediye takdimi

KATILIMCI LİSTESİ

ABDULNASIR VATANSEVER	BİRCAN BULUT KAYA	ZEYNEP GÜZİN YILMAZ	ZEYNEP AYHAN
ZÜHRE VATANSEVER	HASAN KAYA	MERYEM CEMİLE YILMAZ	AYŞE GÜLCÜ
FATMA REYHAN VATANSEVER	DURŞUN TİN	ELİF NİDA YILMAZ	MUHAMMED ALİ GÜLCÜ
HATİCE KEVSER VATANSEVER	ZELİHA TİN	MELİKE TAŞKESEN LİOĞLU	RECEP ÖZALP
MERZUKA VATANSEVER	EKREM GÜMÜŞTAŞ	MESUT TOPÇU	MUHAMMED ÖZALP
ALİ ŞEVKİ VATANSEVER	SERAP GÜMÜŞTAŞ	MERYEM CEMİLE TOPÇU	HALİL İBRAHİM ÖZALP
ZEYNEP VATANSEVER	MEHMET EMİN GÜMÜŞTAŞ	YUSUF KEREM TOPÇU	SELMAN METİN
ALİ ERDEMİR	ELİF GÜMÜŞTAŞ	AYŞE ZÜMRA TOPÇU	NAZİRE METİN
YILDIZ ERDEMİR	EMİN KÖRÜKÇÜ	MİKDAT YETİM	SEYYİD ÖMER AKKAYA
ŞEYMA MELEK ERDEMİR	NAZMİYE KÖRÜKÇÜ	AYŞE NEZAFET KIRIKÇIOĞLU	MERVE YETİMOĞLU AKKAYA
AHMET NEDİM ERDEMİR	GÜVEN YILMAZ	NURETTİN AKKAYA	ÖMER FARUK AKKAYA
BURCU ERDEMİR	HARUN YENİBAYRAK	EMRULLAH METİN AKKAYA	SÜLEYMAN ERDEMİR
ELİF SARE ERDEMİR	İRFAN ALTUN	MERYEM AKKAYA	GÖNÜL ERDEMİR
ALİ ARACI	MUHAMMED KAZIM AKKAYA	OSMAN ACUN	TÜRKAN KAYA
BİLAL TOPÇU	MEHMET HANİFİ YILMAZ	ÖMER FARUK ERDEMİR	HULİSİ ERSOY
ZEYNEP BETÜL TOPÇU	YUSUF HAN YILMAZ	ELİF ERDEMİR	İBRAHİM ZEYD GERÇİK
ŞEYMA TOPÇU	ŞENGÜL YILMAZ	RECAİ AYHAN	İBİŞ
HASAN TOPÇU	AYŞE YILMAZ	CEVRİYE AYHAN	PRENSES

KATILIM BELGEMİZ

• KATILIM SERTİFİKASI •

Sn.

*Derneğimizin 6. Eğitim Çalıştayı Programına
katılım ve katkılarınızdan dolayı
teşekkür ederiz.*

Tarih: 21-22 Ekim 2017
Yer: Basın İlan Kurumu / Bayramoğlu Tesisleri

Başkan
Süleyman ERDEMİR

**GÖNÜLLÜ
ÖĞRENME
GRUBU
DERNEĞİ**

Molla Gürani M. Turgut Özal Millet Cd.
Feza Apt. No: 24 D: 16 Fatih - İSTANBUL
Tel: 0212 631 27 28 dernek@gogder.org.tr
www.gog.org.tr